ประวัติกรมการสารวัตรทหารบก

๑. ที่ตั้งหน่วย

เลขที่ ๗๕/๓ ถนนโยธี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๒. วันสถาปนาหน่วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ทรงลงพระปรมาภิไธย ตราพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๔๙๕ ลง ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๕ จัดตั้งกรมการสารวัตรทหารบกขึ้น ด้วยเหตุนี้ ทหารสารวัตรจึงถือเอาวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันสถาปนากรมการสารวัตรทหารบกสืบไป

๓. ประวัติความเป็นมาของเหล่าทหารสารวัตร

๓.๑ กล่าวทั่วไป

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แล้ว พระองค์ได้ทรงระลึกถึงความสำคัญของทหารจึงได้ทรงจัดกิจการทหาร โดยวางรูปการใหม่ตามมติที่ประชุมเสนาบดีสภา โดยจัดตั้งกองทัพแบบสมัยใหม่เปลี่ยนเครื่องแบบเดิมจากนุ่งผ้าให้สวมกางเกงตามแบบใหม่หมด เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๓๙ สืบต่อมาถึง พ.ศ.๒๔๔๐ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้า จิระประวัติวรเดช ทรงสำเร็จการศึกษา วิชาทหารตามแผนปัจจุบันจากต่างประเทศได้เสด็จกลับมารับราชการในกระทรวงกลาโหมพระองค์ได้ทรงเป็นผู้ตระเตรียมจัดกิจการทหารบกขึ้นใหม่หลายอย่างหลายประการ เช่น ตั้งกรมเสนาธิการทหารบกขึ้น และเรื่องตั้งพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร กิจการทหารบกแห่งสยามราชอาณาจักรสมัยนั้น ได้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นกองทัพที่ทันสมัย เมื่อกิจการทหารบกจัดกำลังแบบใหม่เป็นกองร้อย กองพัน กองพล จนถึงกองทัพ

ตามภูมิพิไชยสงคราม และการจัดเหล่าต่างๆตามขบวนยุทธ จนสามารถเรียกว่าเป็นกำลังกองทัพบกได้ ตลอดจนการฝึกและคำบอกต่างๆ ก็เปลี่ยนจากภาษาต่างประเทศใช้เป็นภาษาไทย และมีเครื่องแบบ เครื่องหมายสังกัดแต่งเป็นระเบียบแน่นอน ทั้งตรากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ วินัย ซึ่งต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด ดังนี้จำเป็นต้องมี

สารวัตรทหารเพื่อตรวจตราดูและระเบียบวินัย ของทหารนอกบริเวณโรงทหารตามแบบอย่างต่างประเทศ

สมัยแรกๆ การรักษาระเบียบวินัยของทหารภายนอกบริเวณโรงทหารนั้น มีคำสั่งกรมยุทธนาธิการให้กรมกองทหาร ต่างจัดหมู่ตรวจผลัดเปลี่ยนกันตรวจตราบริเวณตลาด ชุมนุมชน อาทิ เช่น หน้าโรงหวย บ่อนถั่วโปต่างๆ พ.ต.หลวงอรรคสรกิจ (อิ่ม ธรรมานนท์) เป็นสารวัตรใหญ่คนแรก เมื่อ ๑ เมษายน ร.ศ.๑๑๖ (พ.ศ.๒๔๔๐) ภายหลังเลื่อนยศบรรดาศักดิ์เป็น พ.อ.พระวิเศษสัจธาดา กิจการสารวัตรสมันนี้ ยังไม่มีหลักฐานปฏิบัติงานเป็นชิ้นเป็นอันอย่างหนึ่งอย่างใด เพราะเป็นครั้งแรกที่เริ่มจัดกำลังกองทัพบกแบบใหม่ ครั้นต่อมาเมื่อขยายกำลังกองทัพบกทำการฝึกแบบใหม่ตลอดทั้งอาวุธที่ใช้เป็นอาวุธสมัยใหม่ ปี พ.ศ.๒๔๔๕ เกิดผู้ร้ายเงี้ยวคบคิดกันเป็นขบถขึ้นในมณฑลมหาราษฎร จึงได้สั่งกำลังทหารบกจากกรุงเทพฯ ไปปราบปรามขบถเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๔๕๑ สงบราบคาบแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้กรมยุทธนาธิการจัดตั้งสารวัตรใหญ่ทหารบกขึ้นสำหรับมณฑลทหารบกกรุงเทพฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ พ.ท.พระวิไชยยุทเดชาคณี (จอน วิภาตะทรรศน์) สำรองราชการกรมยุทธนาธิการ เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบก (ภายหลังเลื่อนยศบรรณาศักดิ์เป็น พ.อ.พระศรีภวัง) และให้ พ.ต.หลวงโหมหักปัจจานึก ออกจากตำแหน่งราชองครักษ์ประจำการไปเป็นผู้ช่วยสารวัตรใหญ่ทหารบก

กรมยุทธนาธิการได้ขยายกิจการสารวัตรทหารเพิ่มขึ้นให้มีหน้าที่ทำการตรวจระเบียบวินัยทหารที่กรุงเทพฯ ดังแจ้งความกรมยุทธนาธิการ ความว่า ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ พ.อ.พระเริงฤทธิสงคราม (ปลั่ง วรรณายน ภายหลังเลื่อนบรรณาศักดิ์เป็น พระยาอภัยสงคราม) ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๑๙ เมืองปราจีน เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบก ตั้งแต่ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๕๒ และได้แบ่งเขตตรวจสำหรับพระนครออกเป็น ๓ บริเวณ คือ

๑. พ.อ.พระบรมวงศ์เธอกรมหมื่นชาญไชยบวรยศ เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบกบริเวณฝ่ายเหนือ เขตตรวจตราตั้งแต่ ฝั่งคลองผดุงกรุงเกษมไปจนถึงสามเสน บางกระบือ บางซื่อ

๒. พ.อ.หม่อมเจ้าชื่น เป็นสารวัตรทหารบกบริเวณพระนคร เขตตรวจตราตามแนวคลองผดุงกรุงเกษม ถึง หัวลำโพง สามแยกสะพานพุทธจรดแม่น้ำเจ้าพระยา

๓. พ.ท.หลวงพิสณฑ์ยุทธการ (ปึก) เป็นสารวัตรทหารบกบริเวณใต้ ตั้งแต่บริเวณสามแยกถึงถนนตก

สมัยนี้ยังไม่มีสำนักงานที่แน่นอนถึงเวลาสั่งงานออกตรวจนัดให้เจ้าหน้าที่ต่างๆ ไปประชุมฟังคำสั่งที่ใต้มุขด้านหลังของมุขด้านหน้ากระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๔๕๒ ผลจากการจัดราชการทหารบกครั้งพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้าจิระประวัติวรเดช ทรงเป็นผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการได้มีการประลองยุทธครั้งแรกที่พญาไท แล้วสวนสนามที่หน้าพระลานสวนดุสิต คนทั้งหลายได้เห็นกองทัพทหารไทยพร้อมด้วยเครื่องศาสตราวุธยุทธภัณฑ์สมัยใหม่ตลอดจนวิธีหัดขบวนรบ ในครั้งนั้นถึงกับรัฐบาลฝ่ายฝรั่งเศสแต่งให้นายพลแม่ทัพฝรั่งเศสเข้ามาดูการประลองยุทธด้วย ในครั้งนี้กิจการสารวัตรทหารได้เปลี่ยนแปลงตามความเจริญของกองทัพบก ดังแจ้งความกรมยุทธนาธิการให้ พ.อ.พระสรฤทธิ์พฤติไกร (สาย ธรรมานนท์ ภายหลังเลื่อนยศ บรรนาศักดิ์เป็น พล.ต.พระยาฤทธิไกรเกรียงหาญ) ผู้ช่วยจเรทหารบก เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบก ตั้งแต่ มีนาคม พ.ศ.๒๔๕๓ ในระยะนี้ที่ทำงานของสารวัตรใหญ่ทหารบกเปลี่ยนไปอยู่ใต้หอนาฬิกามุมกระทรวงกลาโหม ด้านสะพานช้างโรงสี (คือหอกลองปัจจุบันนี้) ส่วนการตรวจตรายังคงแบ่งเป็นบริเวณตรวจเช่นเดิม

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ขึ้นครองราชย์สมบัติ พ.ศ.๒๔๕๓ พระองค์ได้ทรงแก้ไขกองทัพบกโดยให้ยกเลิกกรมยุทธนาธิการเสีย ตั้งกระทรวงกลาโหมขึ้น พระเจ้าพี่ยาเธอกรมหมื่นนครไชยศรีสุรเดช ได้รับราชการในตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงกลาโหม เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๔๕๓ ทรงแยกทหารเรือ

ออกจากกระทรวงกลาโหม ตั้งขึ้นเป็นกระทรวงทหารเรือต่างหาก และทรงตั้งสภาป้องกันราชอาณาจักรเพื่อประสานงานฝ่ายทหารบกและทหารเรือ ให้ดำเนินงานไปโดยสอดคล้องร่วมกันระยะนี้ กระทรวงกลาโหมแบ่งการปกครองเป็น ๑๓ กรม ดังนี้

๑. กรมปลัดกองทัพบก
๒. กรมยกบัตรทหารบก
๓. กรมจเรทหารบก และการปืนเล็กปืนกล
๔. กรมปลัดบัญชีทหารบก
๕. กรมพระธรรมนูญทหารบก
๖. กรมสารวัตรใหญ่ทหารบก
๗. กรมเกียกกายทหารบก
๘. กรมแสงสรรพาวุธ
๙. กรมคชบาล
๑๐. กรมแพทย์สุขาภิบาลทหารบก
๑๑. กรมพยาบาลทหารกลาง
๑๒. กรมเสนาธิการทหารบก
๑๓. กรมราชองครักษ์

สำหรับสารวัตรทหารบกแต่เดิมยังมิได้ตั้งเป็นกรม คงมีคำสั่งตั้งตำแหน่งสารวัตรใหญ่ทหารบกในกรมยุทธนาธิการ เมื่อตั้งเป็นกรมสารวัตรใหญ่ทหารบกแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมสารวัตรใหญ่ทหารบกคนแรก คือ พ.อ.พระยาฤทธิไกรเกรียงหาญ (สาย ธรรมานนท์) พ.ศ.๒๔๕๔ ตั้งแต่พระเจ้าพี่ยาเธอกรมหลวงนครไชยศรีสุรเดชดำรงค์ ตำแหน่งเสนาบดี ได้ทำการประชุมทหารในกรุงเทพฯ มากกว่าทุกครั้งเคยมีมาทำการสวนสนามในราชพิธีบรมราชาภิเศกสมโภช ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๕๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงม้าพระที่นั่งตรวจพล พร้อมด้วยเจ้านายต่างประเทศที่มาแทนพระองค์ สมเด็จพระราชาธิราชและสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินในยุโรป และแทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิราชญี่ปุ่นมีนายทหารนาๆ ประเทศที่เข้ามาครั้งแรกนั้นตามเสด็จตรวจแถวทหารแล้วประทับ ณ ที่รับการเคารพพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีฯ พระบรมวงศ์ศานุวงศ์เจ้าต่างประเทศทูตานุทูต และข้าราชการทั้งปวง ในปีนั้นกิจการสารวัตรใหญ่ทหารบกได้เปลี่ยนตัวนายทหารสารวัตรบางนายเพื่อความเหมาะสม โดยคำสั่งเสนาบดีกระทรวงกลาโหม คือ

๑. หลวงประจันสิทธิการ ผู้ช่วยสารวัตรใหญ่ทหารบก เป็น ปลัดกองบัญชาการกองพลที่ ๑
๒. พ.ท.พระอนุวัทธโยธา (วลนเพ็ญพน) ผู้บังคับการทหารพาหนะกองทัพที่ ๑ เป็น สารวัตรใหญ่ทหารบกบริเวณฝ่ายเหนือ แทน พ.อ.พระบรมวรวงศ์เธอกรมหมื่นชาญไชยบวรยศ ซึ่งย้ายไปเป็นเจ้ากรมเสบียงทหารบก
๓. พ.อ.หม่อมเจ้าชื่น สารวัตรใหญ่ทหารบกบริเวณพระนครฝ่ายออกจากประจำการ พ.ท.หลวงเพชรกำแหง เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบกบริเวณพระนคร แทน

สมัยนี้สำนักงานกรมการสารวัตรทหารบกย้ายไปอยู่ที่โรงช้างข้างศาลเจ้าพ่อหลักเมืองหน้าที่ตรวจตราระเบียบวินัยทหาร คงจัดเป็นบริเวณตรวจเช่นเดิน

ภายหลังมีพระบรมราชโองการจัดตั้งกระทรวงกลาโหมและกระทรวงทหารเรือขึ้น โดยมีเสนาบดีบังคับบัญชาแต่ละกระทรวงสมัยนี้กิจการทหาร ได้ขยายเพิ่มกำลังเหล่าต่างๆ ขึ้นอีกมาก เช่นโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งกองทหารเสือป่าขึ้นเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๕๔ และทรงตั้งกิจการลูกเสือขึ้นเป็นลำดับต่อมา และยังโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมวังนอกขึ้นเป็นกรมทหารรักษาวังเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ต่อมาได้เริ่มตั้งแผนกการบินขึ้น เมื่อกิจการทหารขยายกว้างขวางมีทั้งทหารบก เรือ อากาศ กิจการสารวัตรทหารก็ย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยจัดให้มีทหารบก ทหารเรือ มาสังกัดกรมสารวัตรทหารเพื่อตรวจตราได้ทั่วถึง ฉะนั้นตำแหน่งสารวัตรใหญ่ทหารบก จึงต้องเปลี่ยนเป็นสารวัตรใหญ่ทหาร ตำแหน่งสารวัตรใหญ่ทหารคือ พล.ต.พระยาฤทธิไกรเกรียงหาญ (สาย ธรรมานนท์) ผู้ช่วยสารวัตรคือ นาวาเอก พระอาษาศัลการ (แวว ไวฉุนาวิน) และมี เรือโท ขีด แสนเกษม มาประจำกรมสารวัตรทหาร กิจการสารวัตรทหารในระยะนี้ได้เพิ่มกำลังและบริเวณตรวจตราจาก ๓ บริเวณแล้วยังเพิ่มสารวัตรทหารบริเวณตลาดพูลขึ้น เพื่อได้ตรวจตราในเขตท้องที่ทหารเรือได้ทั่วถึงกิจการสารวัตรทหารสมัย พล.ต.พระยาฤทธิไกรเกรียงหาญได้ทำการตรวจตราระเบียบวินัยทหารโดยเคร่งครัด ปรากฏว่านายทหาร นายสิบ พลทหาร ทั้ง บก เรือ อากาศ มีความกลัวเกรงสารวัตรทหารเป็นอย่างมาก ต้องระวังการแต่งกายให้เป็นระเบียบเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบแผนรักษามารยาทวินัยการเคารพโดยเคร่งครัด

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรับราชสมบัติสืบสันติวงศ์ในสมัยนี้เหตุการณ์ของโลกด้านสงครามสงบราบคาบ แต่บังเกิดผลวิบัติในด้านเศรษฐกิจของโลกเกิดขึ้นแทน ทั่วโลกประสพภัยแห่งเศรษฐกิจตกต่ำครั้งนี้ทั่วไปพบว่า ประเทศไทยก็อยู่ในข่ายนั้นด้วย จึงเป็นเหตุให้ต้องดุลยภาพข้าราชการทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ พลเรือน ออกจากราชการเป็นจำนวนมากมาย กับทั้งหน่วยกรมกองทหารที่ตั้งอยู่เดิม เมื่อพิจารณาเห็นความจำเป็นน้อย ก็ยุบเลิกเสียเป็นจำนวนมาก หน่วยสารวัตรทหารซึ่งประจำอยู่ตามมณฑลและจังหวัดทหารบกทุกแห่งยุบเลิกไปด้วย โดยเฉพาะกรมสารวัตรทหารได้มีการเปลี่ยนตัวสารวัตรใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ พ.ท.พระบำราชอรินทรพ่าย (เทียม สุนทรบุระ) เป็นสารวัตรใหญ่ทหารสืบต่อจาก พล.ต.พระยาฤทธิไกรเกรียงหาญ ซึ่งเป็นสารวัตรใหญ่ทหารตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๓ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็นเวลาถึง ๑๙ ปี ย้ายไปรับตำแหน่งจเรตำรวจภูธร ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๗๒ ตำแหน่งสารวัตรใหญ่ทหาร คือ พ.อ.พระศรีวิชัยบริบูรณ์ (เหมือน อินทรกำแหง) พ.ศ.๒๔๗๕ ตำแหน่งสารวัตรใหญ่ทหารคือ พ.ท.พระดำรงค์ฤทธิไกร (บรรยงค์ ตุลาวรรชนะ) สมัยนี้กิจการสารวัตรทหารคงเป็นไปตามรูปเดิม แต่ได้ตัดทอนกำลังเหลือน้อยลงเท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจตราเท่านั้น

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ มีคณะราษฎรอันประกอบด้วยทหารบก ทหารเรือ และพลเรือนทำการปฏิวัติยึดการปกครองของรัฐบาลได้ กิจการทหารของประเทศไทย ก็ได้เปลี่ยนแปลงหน่วยกำลังและผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารเป็นการใหญ่ทั่วประเทศ สำหรับกิจการสารวัตรก็มีการเปลี่ยนแปลงด้วย โดยมีคำสั่งให้ พ.อ.พระยารามจตุรงค์ (นัด เขมะโยธิน) เป็นสารวัตรใหญ่ทหาร เมื่อ สิงหาคม ๒๔๗๕ พ.ท.พระสรยุทธโยธาหาร (สุวรรณ ปัทมานนท์) เป็น รองสารวัตรใหญ่ทหาร การตรวจในหน้าที่สารวัตรทหารคงแบ่งบริเวณตรวจเป็น ๔ บริเวณเช่นเดิม ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ ทางราชการได้ยุบเลิกกรมสารวัตรทหาร การตรวจในหน้าที่สารวัตรทหารนั้น ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยกรมกองทหาร จัดสารวัตรตรวจในเขตของแต่ละกรมกอง

เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ เกิดการขบถโดยกำลังทหารภาคอิสานเข้ามายึดจังหวัดสระบุรี ตลอดจนมาถึงดอนเมือง ฝ่ายรัฐบาลได้ปราบปรามราบคาบ ภายหลังจากปราบจลาจลสงบเรียบร้อยแล้วทางราชการเห็นความจำเป็นในกิจการสารวัตรทหารจึงมีคำสั่งให้ทุกมณฑลทหารบกจัดสารวัตรทหารขึ้นทำการตรวจตราในเขตท้องที่แต่ละมณฑลทหารบกโดยเฉพาะมณฑลทหารบกที่ ๑ ขณะนี้ทำการมณฑลทหารบกที่ ๑ อยู่ ณ วังบางขุนพรหม กำลังสารวัตร นายทหาร นายสิบ พลทหาร จัดจากกองพลทหารบกที่ ๑ แบ่งเขตทำการตรวจพระนคร และธนบุรีออกเป็น ๑๒ เขต เครื่องหมายสารวัตรทหารเปลี่ยนจากกงจักรสีขาวเป็นกงจักรสีทอง ขนาดย่อมติดทับปลอกแขนสักหลาดสีแดง

ครั้นถึง ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ได้เกิดสงครามเอเชียบูรพา รัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นได้ลงนามในสัญญาพันธมิตรร่วมกัน ระยะนี้ทางราชการจำเป็นต้องขยายกิจการสารวัตรทหารให้มีกำลังเพียงพอจึงได้สั่งยุบเลิกสารวัตรทหารประจำมณฑลทหารบกที่ ๑ ตั้งเป็นกองสารวัตรทหารในมณฑลทหารบกที่ ๑ โดย พ.ท.หลวงศิลปสารสราวุธ เป็นผู้บังคับกองการสารวัตรจัดกำลังนายทหาร นายสิบ จากกองพลทหารบกที่ ๑ มาอยู่ประจำที่กองสารวัตรทหารอัตรา ๑ กองร้อย เนื่องจากมีทหารต่างประเทศมาอยู่ในประเทศไทย เพื่อความสงบเรียบร้อย จึงได้ตั้งสารวัตรผสมขึ้นอีกส่วนหนึ่ง มีกำลังทหารบก ทหารเรือ ตำรวจ อัตราหน่วยละ ๖ นาย ประจำอยู่ ณ ที่ตั้งกองรักษาการณ์กลาโหมตลอดเวลา มีหน้าที่ระงับเหตุการณ์ทั่วไปในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี

ครั้นต่อมาทหารญี่ปุ่นเพิ่มกำลังอยู่ในประเทศไทยมากขึ้น และมีเหตุทะเลาะวิวาทอันเนื่องมาจากพูดภาษาไม่รู้เรื่องไม่เข้าใจกันและประกอบกับประเพณีขนบธรรมเนียมแตกต่างกัน จึงมีเรื่องเกิดขึ้นเสมอทางราชการจึงได้ตั้งกองสารวัตรผสมไทย – ญี่ปุ่น ขึ้นอีก ๓ หน่วย

๑. หน่วยทหารสารวัตรผสม ไทย-ญี่ปุ่น ตั้งอยู่ ณ ศาลาแดง

๒. หน่วยทหารสารวัตรผสม ไทย-ญี่ปุ่น ตั้งอยู่ ณ สโมสรไทปิง (ข้างโรงพยาบาลกลาง)

๓. หน่วยทหารสารวัตรผสม ไทย-ญี่ปุ่น ตั้งอยู่ ณ ข้างวงเวียนเล็ก ธนบุรี

ปลาย พ.ศ.๒๔๘๖ ทางราชการเห็นความจำเป็นของกิจการสารวัตรทหาร ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่มากมายหลายอย่าง ในภาวะสงครามจึงได้ตั้งกรมสารวัตรทหารขึ้นอีกใหม่ ที่ทำการอยู่ ณ สวนมิสกวัน พล.ต.ขุนเรืองวีรยุทธ เป็นสารวัตรใหญ่ทหาร พ.อ.หลวงศิลปสาสราวุธเป็นรองสารวัตรใหญ่ทหารกรมสารวัตรทหารได้จัดส่วนบังคับบัญชาและหน้าที่สารวัตรทหารได้ขยายกิจการสารวัตรทั่วประเทศแบ่งเป็น ๕ ภาค คือ

๑. ภาคกลาง สารวัตรภาค คือ พ.ท.ชาญ วุฒิรณปรมวลชน

๒. ภาคบูรพา สารวัตรภาค คือ น.อ.อำพน ภมรบุตร

๓. ภาคอีสาน สารวัตรภาค คือ พ.อ.หลวงจำรัสโรมรัน

๔. ภาคพายัพ สารวัตรภาค คือ พ.อ.ขุนคุ้มขบวนรถ

๕. ภาคใต้ สารวัตรภาค คือ น.อ.ถนอม วาระรังศรี

ทุก ๆ จังหวัดทหารบกและจังหวัดทหารเรือ ให้ตั้งกองสารวัตรทหาร ประจำทุกแห่ง

ครั้นถึง ๒๒ มีนาคม ๒๔๘๗ ได้แต่งตั้ง พล.ต.ขุนปลดปรปักษ์พิบูลภาณุวัฒน์ เป็นสารวัตรใหญ่ทหาร กรมสารวัตรทหารย้ายไปอยู่ ณ ที่โรงเรียนฝึกหัดครู (คือที่ตั้งมณฑลทหารบกที่ ๑ ขณะนี้) ส่วนที่สวนมิสกวันเป็นที่ทำการสารวัตรภาคกลาง ภายหลังที่ทำการสารวัตรภาคกลางย้ายไปรวมอยู่ ณ กรมสารวัตรทหาร

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๔๘๗ ได้แต่งตั้งพลเรือตรีหลวงสังวรยุทธกิจ (สังวรสุวรรณชีพ) เป็นสารวัตรใหญ่ทหาร ในระยะนี้กิจการสารวัตรทหารคงเป็นไปตามเดิมจนถึง ๑๘ สิงหาคม ๒๔๘๘ รัฐบาลไทยได้ประกาศว่าการประกาศสงครามของไทยเป็นโมฆะและถือว่าได้กับเข้าสู่ภาวะปกติในวันนี้ เมื่อสงครามสงบจึงได้สั่งยุบเลิกสารวัตรผสมไทย ญี่ปุ่น ในระยะนี้ทางราชการได้ยุบเลิกกรมเตรียมการทหารและกิจการยุวชนทหาร โอนมาอยู่ในกรมสารวัตรทหาร กรมสารวัตรทหารได้กำลังนายทหาร นายสิบ พลทหาร เพิ่มขึ้น พ.ศ. ๒๔๙๐ กรมสารวัตรทหารได้ขยายหน้าที่และกิจการกว้างขวางเพิ่มขึ้นอีก คือ

๑. แผนกที่ ๑ มีหน้าที่กำลังพล
๒. แผนกที่ ๒ มีหน้าที่การสอบสวน
๓. แผนกที่ ๓ มีหน้าที่วิทยาการ
๔. กองโรงเรียนนายสิบสารวัตรทหารบก

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ มีชาวไทยคณะหนึ่งซึ่งมีทหารและตำรวจในพระนครเป็นกำลังสำคัญได้ทำรัฐประหารล้มล้างรัฐบาลสำเร็จ เพื่อแก้ไขสถานการณ์ของประเทศที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้น ครั้งถึง ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๒ ได้เกิดการจลาจลขึ้นในพระนครโดยมีชนหมู่หนึ่ง ผสมด้วยทหารเรือบางส่วนทางฝ่ายรัฐบาลไปปราบปรามสงบราบคาบ ในระยะนี้กรมสารวัตรทหารจึงได้ยุบเลิกอีกครั้งหนึ่ง

ตั้งแต่รัฐประหารยึดอำนาจปกครองประเทศมากิจการทหารได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมกำลังทหารให้มีกำลังสามารถในการป้องกันประเทศได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเพิ่มพูนทั้งกำลังพล อาวุธแบบสมัยใหม่ตลอดทั้งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อให้ก้าวหน้าทัดเทียมนา ๆ ประเทศซึ่งไม่เคยปรากฏตั้งแต่ก่อตั้งกองทัพบก กิจการสารวัตรก็ได้ตั้งกองสารวัตรในมณฑลทหารบกที่ ๑ ที่ทำการอยู่ที่สวนมิสกวัน มีอำนาจหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยในเขตมณฑลทหารบกที่ ๑ มีผู้บังคับกองสารวัตรบังคับบัญชาตามลำดับ คือ

๑. พ.ท.สุกรี ธนูแผลง พ.ศ. ๒๔๙๑ – ๒๔๙๓
๒. พ.ท.ปุ่น บุณยฤทธิเสนีย์ พ.ศ. ๒๔๙๓
๓. พ.ท.สมัย แววประเสริฐ พ.ศ. ๒๔๙๔ – ๒๔๙๕
๔. พ.ท.จงยุทธ ชูศรี พ.ศ. ๒๔๙๕ – ๒๔๙๖
๕. พ.ต.ศักดิ์ พิศิษฐ์พงศ์ พ.ศ. ๒๔๙๖

กองสารวัตรทหารบกที่ ๑ แบ่งการบังคับบัญชาเป็น ๒ กอง กองที่ ๑ มีหน้าที่รักษาความสงบและการจราจร โดยแบ่งสายตรวจออกเป็น ๘ สาย ทั่วพระนครและธนบุรี กองที่ ๒ มีหน้าที่รักษาสถานที่ราชการ

๑๐ กรกฎาคม ๒๔๙๕ ทางราชการเห็นความสำคัญของกิจการสารวัตรทหาร จึงได้ตั้งกรมสารวัตรทหารบกขึ้นใหม่ โดย พ.อ.ขุนชิตผดุงพล เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบก พ.อ.จงยุทธ ชูศรี เป็นรองสารวัตรใหญ่ทหารบก กรมสารวัตรทหารบกมีสารวัตรใหญ่ทหารบกบังคับบัญชามีหน้าที่กำกับการสารวัตร กิจการเชลยศึก รักษาความสงบเรียบร้อย และระเบียบวินัยของทหาร การจราจร การอพยพของผู้หลบภัย ป้องกันและสอบสวนอาชญากรรม ภายในกองทัพบก จับกุมผู้หนีภัยและผู้ขาดหนีราชการ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่วางแผนและกำกับการในเรื่องการเกณฑ์ การอบรม และการใช้หน่วยปกครองฝ่ายทหาร กำกับการและควบคุมข่าวสารที่เกี่ยวกับเชลยศึก กรมสารวัตรทหารบกแบ่งส่วนราชการออกเป็น

๑. แผนกกลาง

๒. กองการปกครอง

๓. กองการเชลยศึก

๔. โรงเรียนสารวัตรทหารบก

๓.๒ คำสั่งการจัดตั้งหน่วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ทรงลงพระปรมาภิไธย ตราพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๔๙๕ ลง ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๕ จัดตั้งกรมการสารวัตรทหารบกขึ้น ด้วยเหตุนี้ ทหารสารวัตรจึงถือเอาวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันสถาปนากรมการสารวัตรทหารบก

๓.๓ การเปลี่ยนแปลงของหน่วย

๓.๓.๑ การยุบหน่วย

-

๓.๓.๒ การแปรสภาพหน่วย

-

๓.๓.๓ การย้ายที่ตั้งหน่วย

ในสมัยแรกมีการจัดตั้งเป็นกรมสารวัตรใหญ่ทหารบกนั้น มีที่ตั้งอยู่ที่โรงข้างศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ต่อมาเมื่อปลาย พ.ศ.๒๔๘๖ มีการตั้งกรมการสารวัตรทหารขึ้นใหม่โดยให้มีที่ทำการอยู่ ณ สวนมิสกวัน ครั้นถึง ๒๒ มีนาคม ๒๔๘๗ กรมการสารวัตรทหารบก ย้ายไปอยู่ ณ โรงเรียนฝึกหัดครู (ที่ตั้งหน่วย พล.๑ รอ. ในปัจจุบัน) ส่วนที่สวนมิสกวันเป็นที่ทำการสารวัตรภาคกลาง และภายหลังจึงย้ายไปรวมอยู่ ณ กรมสารวัตรทหาร กระทั่งเมื่อ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๖ จึงได้ย้ายที่ทำการกรมการสารวัตรทหารบก มาอยู่ที่ตึกหลวงไกรฤกษ์ เชิงสะพานกรุงธนฝั่งพระนคร (ปัจจุบันเป็นสถานที่ราชการของ สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก สตน.ทบ.) กระทั่ง พ.ศ.๒๕๒๑ กรมการสารวัตรทหารบกได้ย้ายจากที่เชิงสะพานกรุงธนมาตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๗๕/๓ ถนนโยธี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ ปัจจุบัน

๓.๓.๔ การปรับปรุงหน่วย

กองทัพบก ได้เปลี่ยนแปลงการจัดอัตรากำลังของกรมการสารวัตรทหารบกให้สอดคล้องกับสถานการณ์และให้เป็นไปแนวเดียวกับการจัดสารวัตรทหารของสหรัฐ ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ และกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๐ ให้กรมการสารวัตรทหารบกเป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกองทัพบก ในยามปกติ มีหน้าที่วางแผนประสานงานและกำกับการอันเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย การจับกุมทหารที่กระทำผิด การเรือนจำ การจราจรในกิจการทหาร การรักษาความปลอดภัยการฝึกและการศึกษาวิชาเหล่าทหารสารวัตร การสืบสวนคดีอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร การป้องกัน การจัดและการวิจัยอาชญากรรมในกองทัพบก

ในยามสงครามมีหน้าที่พิจารณาอำนวยการเกี่ยวกับทหารพลัดหน่วย เชลยศึกชนชาติศัตรูและผู้ลี้ภัย โดยแบ่งส่วนราชการออกดังต่อไปนี้

๑. กองกลาง

๒. กองวางแผนและการฝึก

๓. กองสืบสวนสอบสวน

๔. กองพิสูจน์หลักฐาน

๕. กองเครื่องช่วยฝึก

๖. กองพยาบาล

๗. โรงเรียนทหารสารวัตร

ต่อมามี พล.ต.ประวิตร งามอุโฆษ เจ้ากรมการสารวัตรทหารบก ได้พัฒนาด้านวิชาการความสัมพันธ์กับต่างประเทศ การพัฒนากำลังพล การพัฒนายุทโธปกรณ์ของเหล่าทหารสารวัตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรียกติดปากว่า " จัสแม็ก " จึงทำให้เหล่าทหารสารวัตรกองทัพบก มีรูปแบบการจัดที่สมบูรณ์ตามแนวทาง การจัดเหล่าทหารสารวัตรของกองทัพสหรัฐอเมริกา มาจนถึงปัจจุบัน

พล.ต.กฤษดา ง้าวสุวรรณ เจ้ากรมการสารวัตรทหารบก ได้แก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๔๙๒ ให้ทันสมัยสมบูรณ์ และถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน ทั้งให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางการเมืองและการทหาร สำเร็จเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๙ และได้มีประกาศใช้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๕๑๙ ลง ๑๘ ส.ค.๑๙ โดยให้ยกเลิกข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๔๙๒ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขกำหนดหน้าที่ส่วนราชการกองทัพบก ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๑๓ มาตรา ๕ (๙) และกรมการสารวัตรทหารบก ได้รับมอบภารกิจดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้โทษ โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก (ศปท.ทบ.) ขึ้นตามคำสั่งที่ ๑๘๗/๒๕๒๐ ลง ๒๑ เม.ย.๒๐ ซึ่งมีความมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในหน่วยทหารทุกด้าน ทั้งการป้องกัน การปราบปราม การให้การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูจิตใจ และการอบรม สำหรับที่ตั้ง ศปท.ทบ. อยู่ที่ กรมการสารวัตรทหารบก นอกจากนี้กองทัพบก ยังได้กำหนดให้หน่วยระดับกองทัพภาคจัดตั้ง ศปท.ทภ. ขึ้น และ ศปท.ทภ. ยังสามารถจัดตั้ง ศปท.มทบ. และ ศปท.จทบ. ขึ้นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษในหน่วยทหารเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรมการสารวัตรทหารบก ได้ทำการแก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการสารวัตรทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๕๑๙ และให้ใช้ความตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๑ ลง ๒๘ ต.ค.๒๑ แทน ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของสารวัตรทหาร โดยให้นำตัวผู้ถูกจับกุมส่งหน่วยทหารต้นสังกัดของผู้นั้นและในระหว่างที่ยังไม่มีการรับตัวก็ให้มีอำนาจควบคุมเพื่อป้องกันผู้ถูกจับกุมหลบหนี พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาของทหาร ผู้ที่ถูกสารวัตรทหารจับกุมขึ้นไว้ด้วย

กรมการสารวัตรทหารบก ได้ออกคำสั่งกำหนดหน้าที่ และอัตรากำลังพล กรมการสารวัตรทหารบก อัตราเฉพาะกิจ หมายเลข ๒๒๐๐ (คำสั่ง สห.ทบ.(เฉพาะ) ลับ ที่ ๒/๒๗ ลง ๔ ธ.ค.๒๗

กองทัพบกได้ออกระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๕๒๙ ลง ๒๑ พ.ค.๒๙ เพื่อปรับปรุงและรวบรวมงานในหน้าที่ของสารวัตรทหาร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ ไว้ในที่เดียวกันและเป็นมาตรฐานในอันที่จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้มีการจัดตั้งกองพันทหารสารวัตรสนาม ตาม อจย. หมายเลข ๑๙ – ๓๕ เป็นหน่วยของกองทัพบก เมื่อ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ซึ่งอาจแบ่งมอบให้กองทัพได้ตามความเหมาะสม โดยมีภารกิจคือ ปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการสารวัตรให้กับกองทัพบก

กองทัพบกได้ออกประกาศกำหนดให้ วันที่ ๒๗ มีนาคม เป็นวันทหารสารวัตร เพื่อเป็นที่ระลึกของเหล่าทหารสารวัตร และเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี ขวัญ และกำลังใจแก่ข้าราชการในเหล่าทหารสารวัตร ตามประกาศกองทัพบก เรื่อง กำหนดวันทหารสารวัตร ลง ๑๕ ธ.ค.๓๑

กองทัพบก ได้ออกคำสั่งให้ กรมการสารวัตรทหารบก จัดนายทหารสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าชุด พร้อมเจ้าหน้าที่ ๒ นาย ออกสอดส่องความประพฤติ และการปฏิบัติของทหารนอกกรมกอง (กวดขันความประพฤติโดยเฉพาะการ แต่งกาย และการปฏิบัติตนเมื่อออกนอกกรมกอง) เพื่อเสนอแนะการปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยทหารในเขต กทม. อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (คำสั่ง ทบ.ที่ ๒๘/๒๕๓๒ เรื่องให้กวดขันวินัยทหาร ลง ๑๑ ม.ค.๓๒) และได้ออกคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ลับ ที่ ๑๑๕/๓๒ เรื่อง อัตราการจัดและยุทโธปกรณ์ (ครั้งที่ ๑๓) ลง ๒๘ ก.ค.๓๒ ให้ใช้อัตราการจัด และยุทโธปกรณ์ หมายเลข ๑๙ - ๓๕ (๑๒ พ.ย.๒๙) กองพันทหารสารวัตรสนาม

กองทัพบกได้ออกคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ลับ ที่ ๒๒๐/๓๓ ลง ๗ ธ.ค.๓๓ แปรสภาพ กองร้อยสารวัตรมณฑลทหารบกที่ ๑๒ เป็น กองพันทหารสารวัตรที่ ๑๒ ใช้นามย่อว่า "พัน.สห.๑๒"

กรมการสารวัตรทหารบกได้จัดตั้งสำนักงานสงเคราะห์ทางกฎหมาย เพื่อเป็นการช่วยเหลือกำลังพลและครอบครัว ที่ประสบปัญหา และได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับการปฏิบัติทางกฎหมาย โดยรับปรึกษา ให้คำแนะนำช่วยเหลือทางกฎหมายและไม่คิดค่าบริการแก่กำลังพล ครอบครัว สังกัดกรมการสารวัตรทหารบก และมีผู้อำนวยการ กองสืบสวนสอบสวน กรมการสารวัตรทหารบก เป็นหัวหน้าสำนักงาน ตามคำสั่ง สห.ทบ.ที่ ๓๑/๓๖ ลง ๒๙ ม.ค.๓๖

กองทัพบก อนุมัติให้กรมการสารวัตรทหารบก จัดตั้งชุดตรวจเฉพาะกิจของกองทัพบกเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของทหารนอกกรมกอง หรือหน่วยทหาร และการใช้ยานพาหนะของกองทัพบกในพื้นที่รับผิดชอบของ มณฑลทหารบกที่ ๑๑ โดยออกปฏิบัติภารกิจ ๑ ครั้ง/เดือน และมีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติจำนวน ๑๒ นาย ใช้กำลังพลจาก กรมการสารวัตรทหารบก, กองพันทหารสารวัตรที่ ๑, มณฑลทหารบกที่ ๑, กรมสรรพาวุธทหารบก และ กรมการขนส่งทหารบก (อนุมัติ ผบ.ทบ. ลง ๖ พ.ย.๓๘ ท้ายหนังสือ กพ.ทบ.ต่อ ที่ กห ๐๔๐๑/๖๙๖๗ ลง ๓๑ ต.ค.๓๘ เรื่อง ขออนุมัติหลักการจัดตั้งชุดตรวจเฉพาะกิจของ ทบ.) และได้ออกคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ลับ ที่ ๑๔๖/๓๘ ลง ๒๙ พ.ย.๓๘ เปลี่ยนนามหน่วย กองพันทหารสารวัตรที่ ๑ มณฑลทหารบกที่ ๑ เป็น กองพันทหารสารวัตรที่ ๑๑ มีนามย่อว่า "พัน.สห.๑๑"

กระทรวงกลาโหม ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยยกเลิกความในข้อ ๓.๓ ข้อ ๔ และ ข้อ ๑๓ แห่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๕๑๙ และใช้ความตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยสารวัตรทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๙ ลง ๑๑ เม.ย.๓๙ แทน หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้คือ กำหนดให้ กองบัญชาการทหารสูงสุด มีอำนาจในการจัด และการสั่งใช้สารวัตรทหาร รวมทั้งการออกระเบียบปลีกย่อยเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบังคับ และให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาการแบ่งส่วนราชการ และกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕

กองทัพบก ได้มีการยกเลิก ศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษกองทัพบก (ศปท.ทบ.) และจัดตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกองทัพบก(ศปปส.ทบ.)แทน โดยมีศูนย์ปฏิบัติการทหารบก(ศปก.ทบ.)

ปฏิบัติหน้าที่ ศปปส.ทบ. และเสนาธิการทหารบก เป็น ผอ.ศปปส.ทบ. ขึ้นตรงต่อ ผู้บังบัญชาการทหารบก สำหรับเจ้ากรมการสารวัตรทหารบก เป็น หน.ฝ่ายการสารวัตร ศปปส.ทบ. ตามคำสั่ง ทบ. (เฉพาะ) ที่ ๑๔๗๓/๔๑ ลง ๑๗ ธ.ค.๔๑ ในส่วนของกรมการสารวัตรทหารบกได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน ศปปส. สห.ทบ. ขึ้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายในหน่วย

กองทัพบกได้ออกคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ที่ ๑๑๖/๔๓ ลง ๕ ต.ค.๔๓ ให้ยกเลิก คำสั่ง ที่ ๑๔๗๓/๔๑ ลง ๑๗ ธ.ค.๔๑ ซึ่งในคำสั่งดังกล่าวมิได้กำหนด ฝ่ายการสารวัตร/ศปปส.ทบ.ไว้เป็นหน่วยใน ศปปส.ทบ. แต่ได้มีการบรรจุ เจ้ากรมการสารวัตรทหารบก ช่วยราชการ ศปก.ทบ.ในตำแหน่ง ประจำ ฝกพ.ศปก.ทบ. ในส่วนของกรมการสารวัตรทหารบกได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมการสารวัตรทหารบก (คปปส.สห.ทบ.) ขึ้น

กรมการสารวัตรทหารบกได้จัดทำหลักนิยม และแปลเอกสารตำราคู่มือราชการสนามฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีดังนี้

หลักนิยมฯ

ปี ๒๕๕๐ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๑ รส.19-100 ว่าด้วยหลักนิยมทหารสารวัตร

ปี ๒๕๕๒ รส.19-15 หลักนิยมการควบคุมฝูงชน

ปี ๒๕๕๓ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๔ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๕ รส.19-25 การควบคุมการจราจรของทหารสารวัตร

ปี ๒๕๕๖ รส.19-30 การรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ

ปี ๒๕๕๗ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๘ รส.19-1 ทหารสารวัตรสนับสนุนกองพลและกรม

ปี ๒๕๕๙ รส.19-4 การสนับสนุนทหารสารวัตรในเขตยุทธบริเวณ

ปี ๒๕๖๐ รส.19-5 ทหารสารวัตร

แปลตำราฯ

ปี ๒๕๕๐ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๑ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๒ การรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ FM 3-19.30 PHYSICAL SECURITY

ปี ๒๕๕๓ การปฏิบัติการในการก่อความไม่สงบ FM 3-19.15 CIVIL DISTURBANCE OPERATIONS 2005

ปี ๒๕๕๔ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดทำ

ปี ๒๕๕๕ คู่มือผู้นำหน่วยทหารสารวัตร FM 3-19.4 MILITARY POLICE LEADERS' HANDBOOK

ปี ๒๕๕๖ การปฏิบัติการของทหารสารวัตร FM 3-19.1 MILITARY POLICE OPERATIONS

ปี ๒๕๕๗ การสืบสวนและการบังคับใช้กฎหมาย FM 3-19.13 LAW ENFORCEMENT INVESTIGATIONS

ปี ๒๕๕๘ การปฏิบัติการกักกันและตั้งถิ่นฐานใหม่ FM 3-19.40 INTERNMENT/RESETTLEMENT OPERATIONS

กองทัพบกได้ออกระเบียบ ทบ. ว่าด้วยเครื่องแบบทหารสารวัตรหญิง พ.ศ.๒๕๔๕ ลง ๑๘ ม.ค.๔๕ เพื่อให้ทหารหญิงซึ่งทำหน้าที่ทหารสารวัตรใช้เพื่อพลางไปก่อน และได้รายงานขอแก้ไขกฎกระทรวงฯ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ต่อไป

กรมการสารวัตรทหารบกได้ออกคำสั่ง สห.ทบ. ลับ ที่ ๑๐๖/๔๕ เรื่อง กำหนดหน้าที่และอัตรากำลังพล กรมการสารวัตรทหารบก อัตราเฉพาะกิจหมายเลข ๒๒๐๐ ลง ๒๒ เม.ย.๔๕ โดยให้ยกเลิก คำสั่ง สห.ทบ. (เฉพาะ) ลับ ที่ ๒/๒๓๗ ลง ๔ ธ.ค.๒๗

ผู้บังคับบัญชาทหารบกได้ อนุมัติท้ายหนังสือ กพ.ทบ.ด่วนมาก ที่ กห ๐๔๐๑/๑๔๑๑ ลง ๒๑ พ.ค.๔๕ ให้บรรจุกำลังทหารสารวัตรหญิง หมวดทหารสารวัตรหญิง กองพันทหารสารวัตรที่ ๑๑ จำนวน ๒๕ อัตรา ประกอบด้วย นายทหารสัญญาบัตรหญิง (อัตรา ร.ท.) จำนวน ๑ อัตรา และนายทหารประทวนหญิง จำนวน ๒๔ อัตรา โดยมี ร.ท.หญิง สิริยากร เกื้อสกุล เป็นผู้บังคับหมวดทหารสารวัตรหญิง คนแรก

ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเรือนจำ โดยยกเลิก ข้อบังคับทหาร, คำสั่งทหาร, ข้อบังคับ กห.ว่าด้วยเรือนจำต่างๆ และให้ใช้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยเรือนจำ พ.ศ.๒๕๔๕ ลง ๒๘ พ.ย.๔๕ แทน หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้คือปรับปรุงข้อบังคับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการราชทัณฑ์, การเปลี่ยนแปลงของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ และรูปแบบของข้อบังคับตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๘ เม.ย.๔๖ ให้ใช้เครื่องแบบทหารบกของทหารหญิง ซึ่งทำหน้าที่ทหารสารวัตร ตามระเบียบกองทัพบกเพื่อพลางไปก่อนในระหว่างรอการแก้ไขกฎกระทรวงฯ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบกและได้จัดทำ รส.๑๙ - ๑๐, รส.๑๙ - ๒๐ และ รส.๑๙ - ๒๕ ที่แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ส่งให้ กรมยุทธศาสตร์ทหารบก เพื่ออนุมัติใช้เป็นตำราการเรียนการสอน, คู่มือราชการสนามว่าด้วยนายทหารฝ่ายการสารวัตร (รส.๑๙ - ๙๐) และคู่มือราชการสนามว่าด้วยหลักนิยมทหารสารวัตร (รส.๑๙ - ๑๐๐)

กองทัพบกได้ออกคำสั่ง (เฉพาะ) ลับ ที่ ๑๗/๔๖ เรื่อง การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของกองทัพบก ลง ๑๗ เม.ย.๔๖ ยกเลิกคำสั่ง ทบ. (เฉพาะ) ที่ ๑๑๖/๔๓ ลง ๕ ต.ค.๔๓ เรื่อง การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกองทัพบก และคำสั่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของกองทัพบก (ศตส.ทบ.) และมี ศปก.ทบ.ปฏิบัติหน้าที่เป็น ศตส.ทบ. ในส่วนของ สห.ทบ. ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล สห.ทบ. ตามคำสั่ง สห.ทบ. ที่ ๑๐/๔๖ ลง ๒๘ ต.ค.๔๖

กองทัพบกได้อนุมัติให้ใช้ระเบียบ, หลักสูตรการฝึกและคู่มือ เหล่าทหารสารวัตร ในพ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งมีดังนี้

๑. ระเบียบ และหลักสูตรการฝึกเป็นหน่วยเบื้องต้น (หมู่, หมวด) สำหรับ กองร้อย และ กองพันทหารสารวัตร (๔ สัปดาห์)

๒. ระเบียบ และหลักสูตรการฝึกเฉพาะหน้าที่ของนายทหารประทวนในตำแหน่งผู้บังคับหมู่สำหรับเหล่าทหารสารวัตร (๔ สัปดาห์)

๓. ระเบียบ และหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เฉพาะหน้าที่ของเหล่าทหารสารวัตร (๑ สัปดาห์)

๔. คู่มือการตรวจสอบ และประเมินผลเฉพาะหน้าที่เป็นบุคคล และเป็นหมวด ระดับ หมู่, หมวด เหล่าทหารสารวัตร

กรมการสารวัตรทหารบกได้ออกคำสั่ง สห.ทบ.ที่ ๓๒๘/๒๕๔๘ ลง ๑๕ ก.ย.๔๘ แต่งตั้ง คณะกรรมการ ต่อสู่เพื่อเอาชนะยาเสพติดและเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล สห.ทบ. (กตส.สห.ทบ.) และยกเลิกคำสั่ง สห.ทบ.ที่ ๑๐/๒๕๔๖ ลง ๒๘ ต.ค.๔๖ และจัดทำตำราการอารักขาบุคคลสำคัญในระดับการวางแผน และระดับ ปฏิบัติการ และคู่มือนายทหารสัญญาบัตรใหม่เหล่าทหารสารวัตร ระดับผู้บังคับหมวด

กรมการสารวัตรทหารบกเสนอความต้องการยุทโธปกรณ์ ประกอบ อฉก.หมายเลข ๒๒๐๐ สห. ทบ. เพื่อใช้สำหรับการ รปภ. และการฝึกศึกษาของหน่วย ซึ่ง ทบ.ได้อนุมัติเมื่อ ๖ ก.ค.๔๙ (คำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ที่ ๓๒/๔๙ เรื่อง แก้อัตรากองทัพบก ๒๕๐๖ (ครั้งที่ ๕) ลง ๖ ก.ค.๔๙ ดังนี้

๑. ร้อย.บร.สห.ทบ.

๑.๑ ปืนพก ขนาด ๑๑ มม. จำนวน ๔ กระบอก

๑.๒ ปืนเล็กยาว ขนาด ๕.๕๖ มม. จำนวน ๑๐๙ กระบอก, ดาบพร้อมฝัก

๑.๓ คมช.ชบร.สรรพวุธเบา จำนวน ๑ ชุด

๒. รร.สห.สห.ทบ.

๒.๑ ปืนพก ขนาด ๑๑ มม. จำนวน ๖๐ กระบอก

๒.๒ ปืนเล็กยาว ขนาด ๕.๕๖ มม. จำนวน ๑๐๐ กระบอก, ดาบพร้อมฝัก

๒.๓ คมช.ชบร.สรรพวุธเบา จำนวน ๑ ชุด

กรมการสารวัตรทหารบกเสนอความต้องการรถยนต์นำขบวนให้กับหน่วย สห. ทั้งในส่วนภูมิภาค และ ส่วนกำลังรบ รวม ๔๕ หน่วย จำนวน ๕๑ คัน สำหรับการนำขบวนและอารักขาบุคคลสำคัญ โดยขอรับ การสนับสนุนยานพาหนะจากรถประจำตำแหน่งของ ทบ. ที่เรียกคืน (หนังสือ สห.ทบ. ด่วนมาก ที่ กห ๐๔๒๔/ ๑๙๘๔ ลง ๒๗ ธ.ค.๔๙ เรื่อง เสนอความต้องการรถยนต์นำขบวน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กรุณาอนุมัติการจัดตั้ง ร้อย.สห..หญิง ให้กับ กองพันทหารสารวัตรที่ ๑๑ เป็นกรณีพิเศษ ตามคำสั่ง กห.(เฉพาะ) ลับ ที่ ๑๕๗/๕๔ เรื่อง อัตราการจัดและยุทโธปกรณ์ กองทัพบก (ครั้งที่ ๒๒๐) ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ และกองทัพบก ให้ออกคำสั่ง ทบ. รองรับคำสั่ง กห. ดังกล่าว ตามคำสั่ง ทบ. (เฉพาะ) ลับ ที่ ๑๒/๔๕ เรื่อง อัตราการจัดและยุทโธปกรณ์กองทัพบก (ครั้งที่ ๑) ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ปรับแก้ อัตราการจัดและยุทโธปกรณ์หมายเลข ๑๙-๒๐๕ (๒๔ มิ.ย.๓๒) กองพันทหารสารวัตร มณฑลทหารบก โดยเพิ่ม ร้อย.สห.หญิง จำนวน ๑ กองร้อย เป็น นขต.พัน.สห.๑๑ ใช้อัตราการจัดและยุทโธปกรณ์ หมายเลข ๑๙-๒๐๘ (๒๐ ม.ค.๕๒) กองร้อยทหารสารวัตรหญิง ซึ่งกำลังพลบรรจุเป็นทหารหญิงล้วน มีอัตรากำลังพลทั้งสิ้น จำนวน ๙๑ อัตรา

๔. หมายเลข อจย. หรือ อฉก. ที่ใช้ในการจัดตั้งหน่วย และหมายเลข อจย. หรือ อฉก. ที่ใช้ในปัจจุบัน

ตามคำสั่ง ทบ. (เฉพาะ)ลับ ที่ ๑/๕๙ เรื่อง แก้อัตรากองทัพบก ๒๕๐๖ ลง ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ได้กำหนดหน้าที่และอัตรากำลังพล กรมการสารวัตรทหารบก อัตราเฉพาะกิจหมายเลข ๒๒๐๐ ดังนี้

กรมการสารวัตรทหารบก เป็นกรมฝ่ายกิจการพิเศษขึ้นตรงต่อกองทัพบก มีหน้าที่วางแผน ประสานงาน กำกับการ เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย การจับกุมทหารที่กระทำความผิด การเรือนจำทหาร การ

รักษา ความปลอดภัย การจราจรในกิจการทหาร การฝึกและศึกษาวิชาเหล่าทหารสารวัตร การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร การป้องกันและการวิจัยอาชญากรรมในกองทัพบก พิจารณาอำนวยการเกี่ยวกับทหารพลัดหน่วย เชลยศึก กำหนดหลักนิยม และทำตำราตลอดจนการฝึกและศึกษาของเหล่าทหารสารวัตร

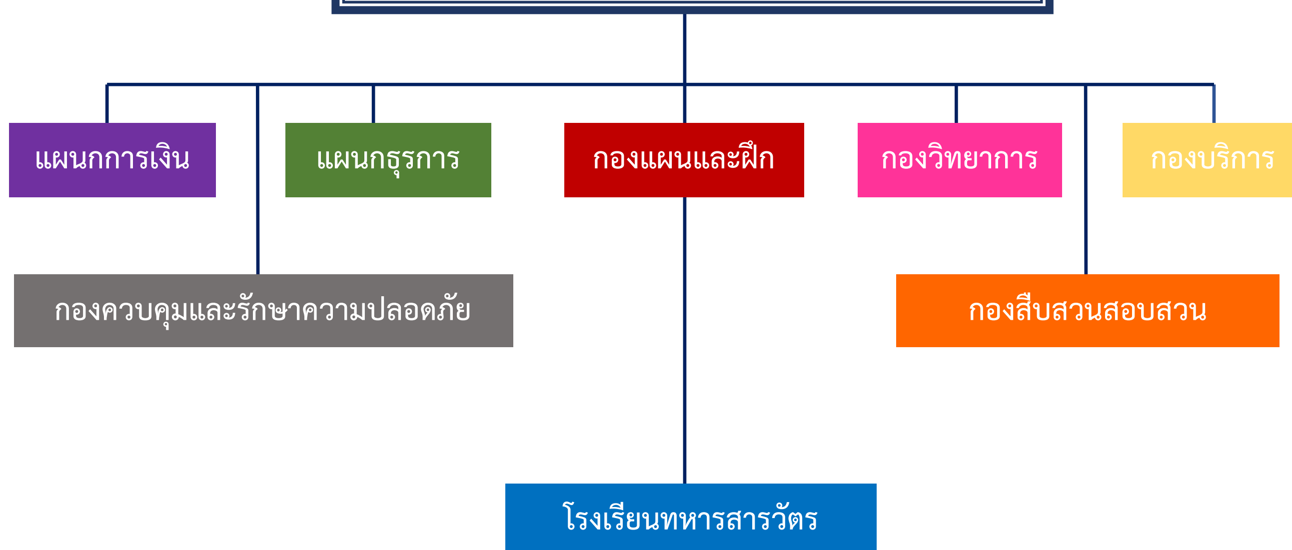
ในปัจจุบันหน่วยสารวัตรทหารของกองทัพบกได้แบ่งออกเป็น ๓ ส่วนดังนี้.-

๑. หน่วยทหารสารวัตร ส่วนกลาง ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก ซึ่งเป็นกรมฝ่ายกิจการพิเศษ ขึ้นตรงต่อกองทัพบก และได้ยึดถือการปฏิบัติ ภารกิจ หน้าที่ การจัดตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ ๑/๕๗ เรื่อง แก้อัตรากองทัพบก ๒๕๐๖ (ครั้งที่ ๒๖) ลง ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ โดยได้กำหนดภารกิจไว้ดังนี้.-

กรมการสารวัตรทหารบก มีหน้าที่วางแผน ประสานงานและกำกับการอันเกี่ยวกับ

- การรักษาระเบียบวินัย
- การจับกุมทหารที่กระทำความผิด
- การเรือนจำทหาร
- การจราจรในกิจการทหาร
- การรักษาความปลอดภัย
- การฝึกและการศึกษาวิชาการเหล่าทหารสารวัตร
- การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร
- การป้องกันและการวิจัยอาชญากรรมในกองทัพบก และ
- เสนอนโยบาย วางแผน อำนวยการประสานงาน กำกับการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย การอารักขาบุคคลสำคัญ การจราจรในกิจการทหาร กิจการเรือนจำทหาร และดำเนินการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร
- เสนอแนะ และให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับกิจการทหารสารวัตร
- กำหนดหลักนิยม วิจัยและพัฒนา ตำรา คู่มือเกี่ยวกับวิทยาการสายทหารสารวัตร
- วางแผนอำนวยการจัดทำ และปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนดำเนินการให้การศึกษากำลังพลเหล่าทหารสารวัตร
- ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการทั้งปวงของเหล่าทหารสารวัตร
- เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพิเศษในกิจการทหารสารวัตร ซึ่งมีหน้าที่
  - ช่วยเหลือฝ่ายอำนวยการในการทำคำสั่งและแบบธรรมเนียม
  - ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาหารือแก่ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการ
  - ควบคุมทางสายวิทยาการที่เกี่ยวกับกิจการทหารสารวัตรในหน่วยต่างๆ

กรมการสารวัตรทหารบกมีการจัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย

แผนกการเงิน

มีหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการ เบิกรับ จ่าย เก็บรักษาเงิน และการบัญชีของหน่วยให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๒. ให้ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาด้านการเงิน และการบัญชี แก่ผู้บังคับบัญชา

๓. บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

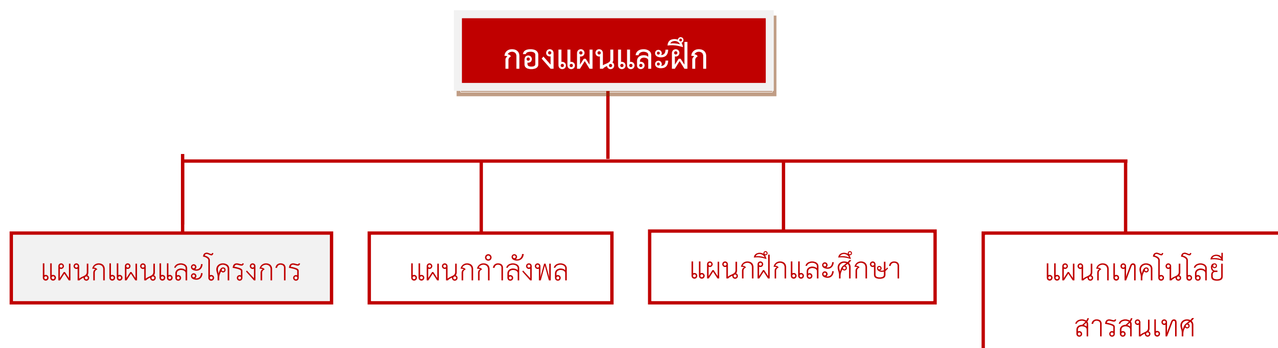
แผนกธุรการ

มีหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านสารบรรณ การธุรการ การดำเนินการกำลังพล โดยประสานการปฏิบัติกับแผนกกำลังพล

๒. การบริการทั้งปวงของกรมการสารวัตรทหารบก

๓. ปฏิบัติตามระเบียบแบบธรรมเนียมที่เหล่าสายวิทยาการกำหนด ตลอดจนบันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. อำนวยการวางแผนในการใช้หน่วยทหารสารวัตรเพื่อสนับสนุนแผนและคำสั่งของ ทบ.

๒. อำนวยการประสานงานและกำกับดูแล การจัดทำอัตราการจัดและยุทโธปกรณ์ของหน่วยทหารสารวัตร

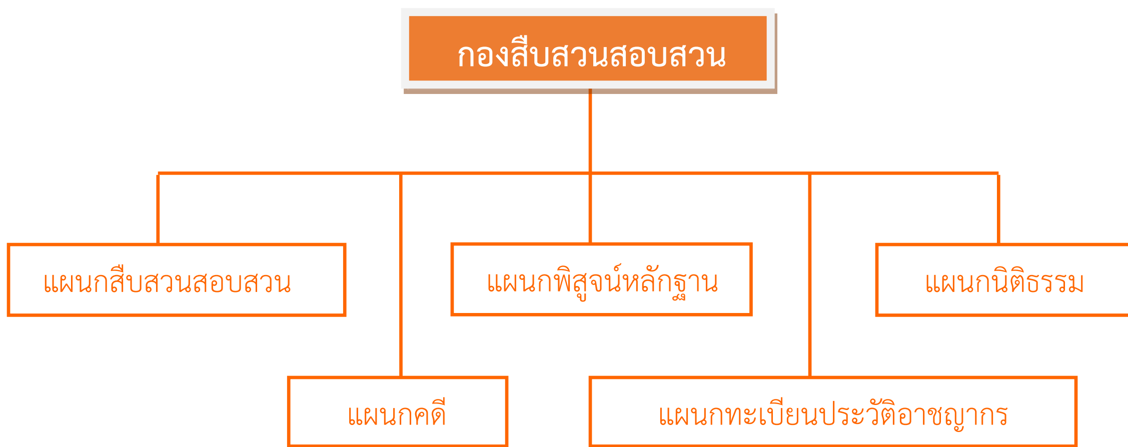
๓. อำนวยการวางแผน ประสานงาน และกำกับดูแลในเรื่องเกี่ยวกับกิจการกำลังพลของเหล่าทหารสารวัตร การฝึกศึกษาของเหล่าทหารสารวัตรทั้งภายในและต่างประเทศ

๔. วางแผน ประสานงาน และกำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการ และงบประมาณทั้งปวงที่รับผิดชอบ

๕. ปฏิบัติงานตามระเบียบแบบธรรมเนียมที่เหล่าและสายวิทยาการกำหนด

๖. ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และงาน กพร.

๗. ปฏิบัติงานธุรการที่เกี่ยวข้อง บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. กำกับการและดำเนินการสอบสวนอาชญากรรม การสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง และการสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร

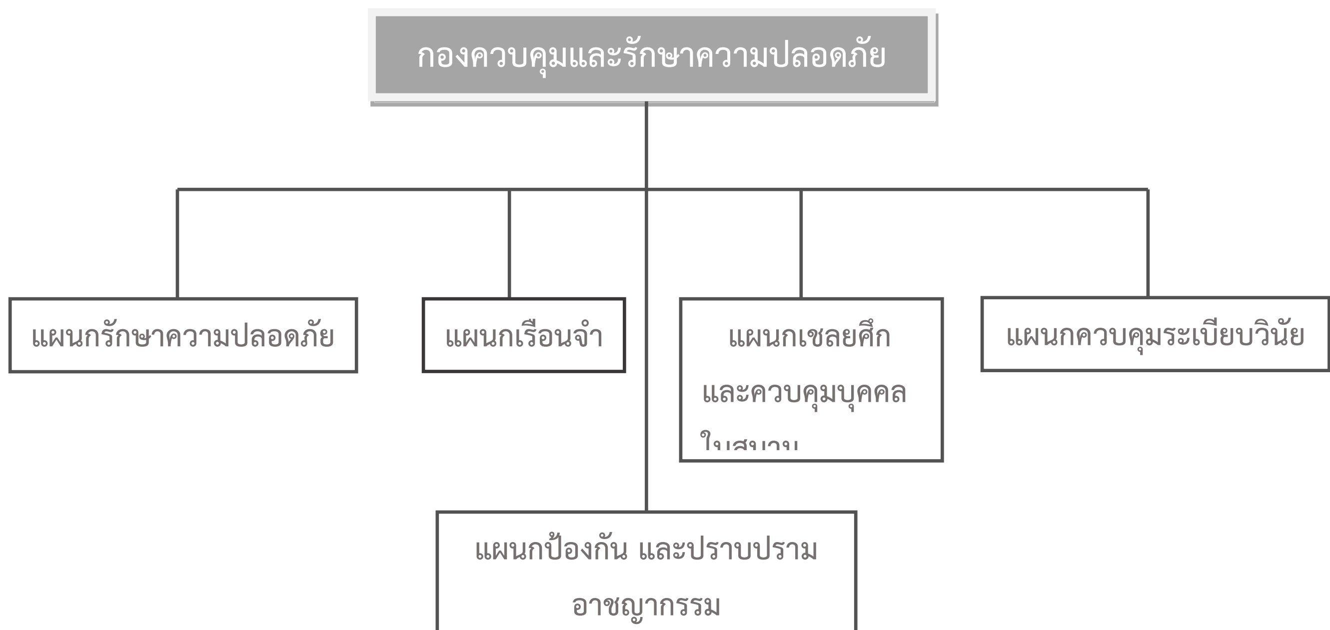
๒. ตรวจสอบสำนวนการสอบสวน กำกับการคดี และวางโครงการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม

๓. วางแผน เสนอแนะ และดำเนินการเกี่ยวกับวิทยาการสืบสวนสอบสวน และการทะเบียนประวัติผู้ต้องหาคดีอาญา

๔. ตรวจสอบและเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติม ปรับปรุง กฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งเกี่ยวกับกิจการทหารสารวัตร และกิจการสารวัตรทหาร

๕. ดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยต่างๆ ในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมฝ่ายพลเรือน ฝ่ายตำรวจ และฝ่ายทหาร และองค์กรอิสระต่าง ๆ ในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๖. บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. วางแผน ดำเนินงาน สำรวจ และตรวจตรา การรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ และการอารักขาบุคคลสำคัญของกองทัพ

๒. วางแผน การรักษาความปลอดภัย เกี่ยวกับบุคคล และสถานที่ตามนโยบายที่กองทัพบกกำหนด

๓. วางแผน ประสานงาน และกำกับการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญาของบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร

๔. วางแผน ประสานงาน และกำกับการเชลยศึก ทหารพลัดหน่วย

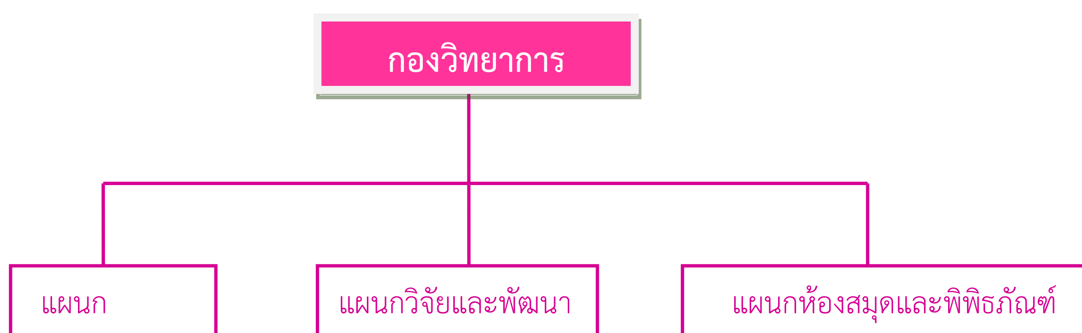
๕. เสนอแนะ กำหนดวิธีการกำกับดูแล การปกครองบังคับบัญชาเรือนจำทหาร และที่ควบคุมรวมทั้งการฝึกอาชีพ การอบรม และการสวัสดิการผู้ต้องขัง

๖. กำกับดูแลเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย และจับกุมทหารที่กระทำผิดภายนอกกรมกอง

๗. กำกับดูแลเกี่ยวกับการดำเนินการจราจรในกิจการทหาร

๘. กำกับดูแลการปฏิบัติของเหล่าทหารสารวัตรของหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกองทัพบก

๙. บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และดำเนินการเกี่ยวกับวิทยาการของเหล่าทหารสารวัตร

๒. วิจัยและพัฒนา ตลอดจนเผยแพร่วิทยาการ และสถิติของเหล่าทหารสารวัตร

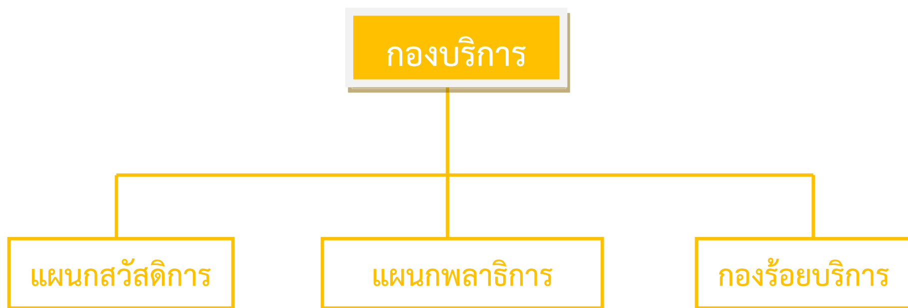
๓. ดำเนินการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ แลพิพิธภัณฑ์ของเหล่าทหารสารวัตร และจัดห้องสมุดของกรมการสารวัตรทหารบก

๔. จัดทำตำรา เอกสาร คู่มือ ตลอดจนหลักสูตรการฝึก การตรวจสอบของเหล่าทหารสารวัตร

๕. กำหนดหลักนิยม และจัดให้มีการพัฒนา

๖. ดำเนินการเกี่ยวกับการสถิติในสายการสารวัตร

๗. ปฏิบัติงานทางธุรการที่เกี่ยวข้อง บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการสนับสนุนหน่วยต่าง ๆ ของกรมการสารวัตรทหารบก เกี่ยวกับการสวัสดิการ การพลาธิการ การรักษาความปลอดภัย รวมทั้งการบริการแรงงาน และการบริการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบ

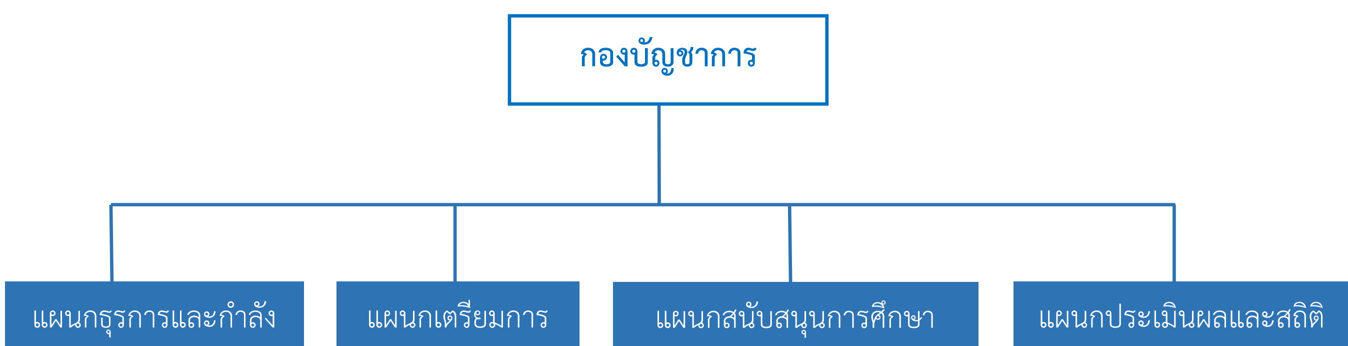
๒. ปฏิบัติงานทางธุรการที่เกี่ยวข้อง บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. อำนวยการและดำเนินการฝึกศึกษา ให้กับกำลังพลของเหล่าทหารสารวัตรและเหล่าอื่นๆ ตามนโยบายของกองทัพบก

๒. ปกครองบังคับบัญชาผู้เข้ารับการศึกษา

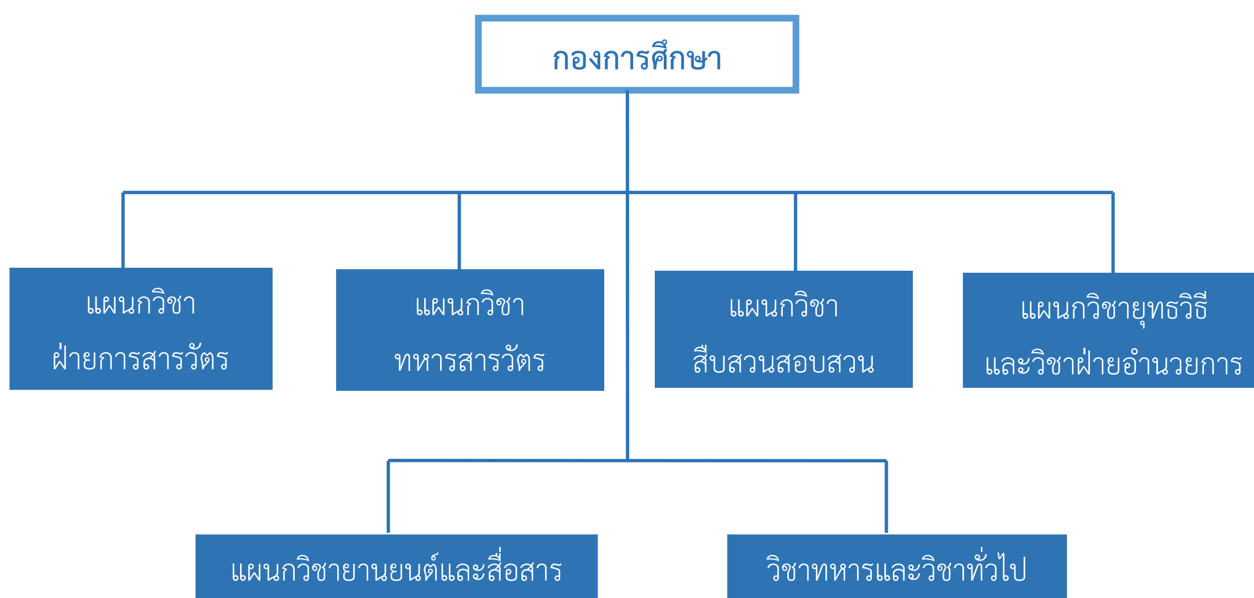

มีหน้าที่ดังนี้

๑. วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำกำกับการ และบริหารงานให้เป็นไปตามภารกิจของโรงเรียนทหารสารวัตร และนโยบายที่ได้รับมอบ

๒. ปฏิบัติตามระเบียบแบบธรรมเนียมที่เหล่า และสายวิทยาการกำหนด

๓. บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

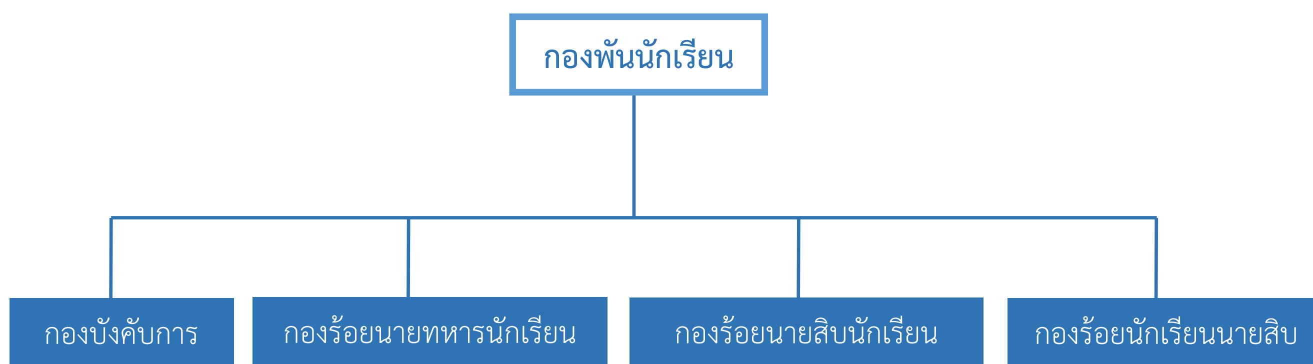
มีหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินการให้การฝึกและศึกษาแก่นักเรียนในหลักสูตรต่าง ๆ ของโรงเรียนทหารสารวัตร

๒. จัดอาจารย์ไปทำการสอนให้กับโรงเรียนทหารอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบ

๓. พิจารณาเสนอความต้องการในการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายในโรงเรียนทหารสารวัตร

๔. บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

มีหน้าที่ดังนี้

๑. ปกครองบังคับบัญชานายทหารนักเรียน นายสิบนักเรียน และนักเรียนนายสิบ

๒. ดำเนินกรรมวิธี และอำนวยความสะดวกแก่นายทหาร นายสิบ ที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนทหารสารวัตร

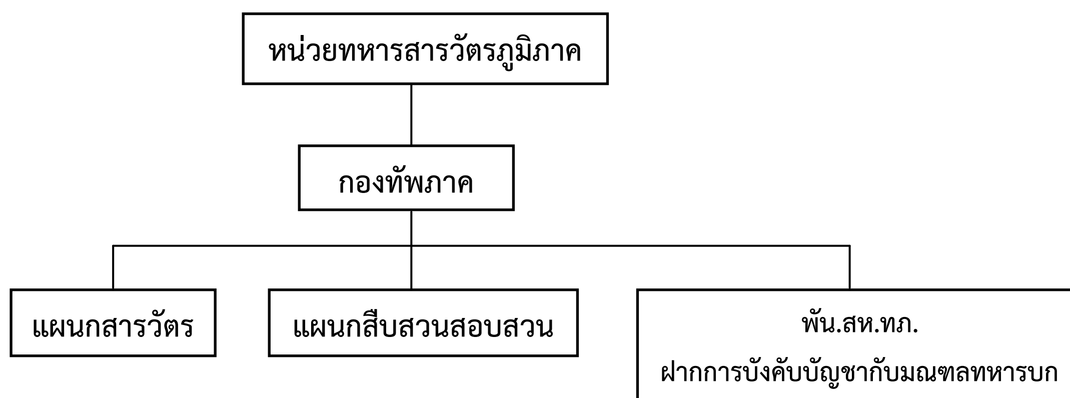
๓. ดำเนินการทางธุรการ การสวัสดิการ การเงิน ที่พัก การเลี้ยงดู การบริการให้กับกำลังพลที่เข้ามารับการศึกษาในทุกหลักสูตร

๔. สนับสนุนการฝึกศึกษาของโรงเรียนทหารสารวัตร

๕. ดูแล รักษา และดำเนินการระวังป้องกันอาคาร สถานที่ คลังอาวุธ คลังกระสุน ของโรงเรียนทหารสารวัตร

๖. บันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

๒. **หน่วยทหารสารวัตร ส่วนภูมิภาค** ได้แก่ ทหารสารวัตรที่ขึ้นตรงกองทัพภาค และมณฑลทหารบก

กองทัพภาค

๑. **แผนกสารวัตร** เป็นฝ่ายกิจการพิเศษในกองบัญชาการกองทัพภาค มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้.-

๑.๑ ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการข่าวกรอง ในเรื่องความสงบเรียบร้อยและการในหน้าที่อื่นๆ ของทหารสารวัตร

๑.๒ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการใช้หน่วยทหารสารวัตร รวมทั้งประสานงานกับตำรวจและส่วนราชการที่มีหน้าที่รักษากฎหมายฝ่ายพลเรือนอื่น ๆ

๑.๓ กำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนการฝึกศึกษาของหน่วยทหารสารวัตร

๑.๔ วางแผนและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของทหารสารวัตร

๑.๕ การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่ง

๑.๖ การจับกุมทหารขาดหนีราชการ และทหารที่กระทำความผิดในที่ตั้งหน่วยทหาร ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

๑.๗ การคุมขัง , ดูแลรักษา , อบรมดัดนิสัย และการฝึกอาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำ ที่ควบคุมและเรือนคนไข้นักโทษของโรงพยาบาล (ถ้ามี)

๑.๘ ควบคุมการสัญจร และตรวจพิสูจน์บุคคลที่เป็นทหารหรือพลเรือนซึ่งอยู่ในความควบคุมของทหาร

๑.๙ การควบคุมจราจรในกิจการทหาร

๑.๑๐ การรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ

๑.๑๑ การปฏิบัติการต่อเชลยศึก ทหารพลัดหน่วย พลเรือน ผู้ถูกกักกัน ชนชาติศัตรูผู้ลี้ภัย

๑.๑๒ ป้องกันทรัพย์สิน สิ่งอุปกรณ์ของทางราชการมิให้ถูกโจรกรรม

๑.๑๓ วางมาตรการและประสานงาน เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารหรือฝ่ายพลเรือนในเรื่อง การก่อความไม่สงบของประชาชน และการบรรเทาสาธารณภัย

๑.๑๔ การลงหลักฐานรถยนต์และอาวุธของบุคคลในหน่วยตามนโยบายผู้บังคับบัญชา

๑.๑๕ การปฏิบัติงานทางธุรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. **แผนกสืบสวนสอบสวน** เป็นฝ่ายกิจการพิเศษในกองบัญชาการกองทัพภาค มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้.-

๒.๑ ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแก่ผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม

๒.๒ วางโครงการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม และดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร

๒.๓ ร่วมมือการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติ และการประสานงานกรณีทหารถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๔ ดำเนินการให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินตามคำพิพากษา

๒.๕ เก็บรักษาเอกสาร พยานวัตถุ และของกลางอื่น ๆ

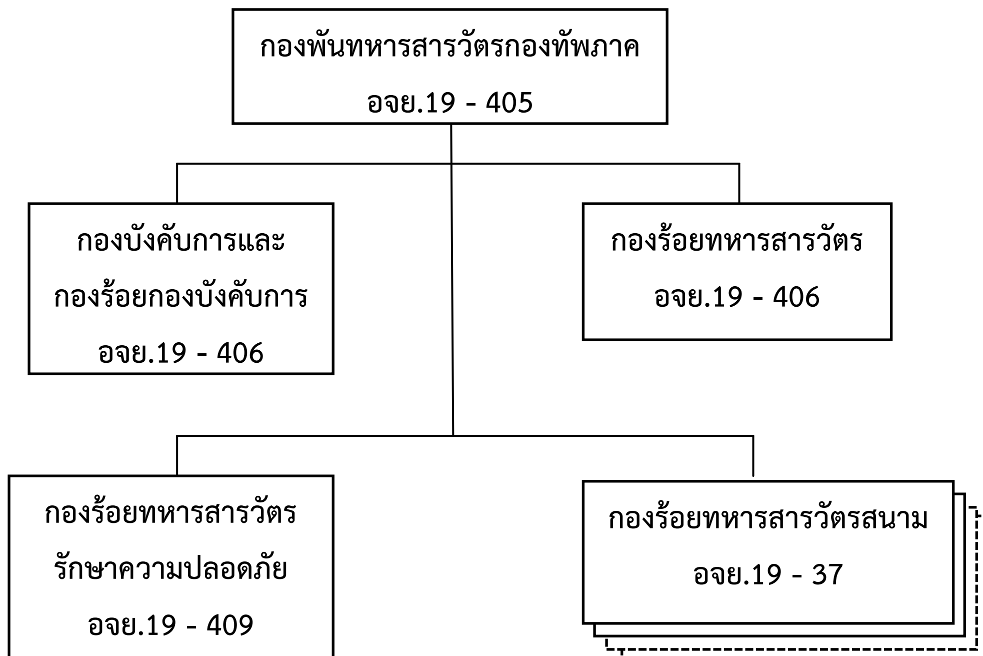
๒.๖ ตรวจพิสูจน์ร่องรอยหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชญากรรม

๒.๗ ถ่ายภาพวัตถุพยานและภาพอื่น ๆ ที่ต้องพิสูจน์ลักษณะจำเพาะที่มีประจำตัวบุคคล

๒.๘ บันทึกและรายงานสถิติผลงาน

๒.๙ ดำเนินการสำรวจป้องกันอาชญากรรมหรือสำรวจการรักษาความปลอดภัยทางวัตถุ

๒.๑๐ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

หมายเหตุ [กรอบเส้นประ] ไม่บรรจุในอัตราลด

ภารกิจ

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย

๒. การควบคุมการจราจรในกิจการทหาร

๓. การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม

๔. การรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลสำคัญ อาคารสถานที่ ที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวกทางทหาร รวมถึงการปฏิบัติการควบคุมการก่อความไม่สงบในพื้นที่เขตหลัง

๕. การสนับสนุนการรบให้หน่วยดำเนินกลยุทธ์ของกองทัพภาค และปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการสารวัตรทหารด้านอื่น ๆ ในลักษณะรวมการให้กับกองทัพภาคหรือที่ได้รับมอบหมาย

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. กำหนดมาตรการและดำเนินการรักษาความปลอดภัยที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวกทางทหาร และการขนส่ง

๔. จับกุมทหารหรือบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำความผิด เสนแนะมาตรการ และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทหาร

๕. อำนวยการและควบคุมการจราจรทางทหารในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๖. สนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลัง

๗. ดำเนินการต่อเชลยศึก หรือบุคคลพลเรือนที่ถูกกักกันเมื่อได้รับมอบหมาย

๘. ร่วมมือในการปฏิบัติการแบบตำรวจทั้งการปฏิบัติการร่วมและผสม

๙. ซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ในอัตราขั้นหน่วยได้

๑๐. ทำการรบอย่างทหารราบได้เมื่อจำเป็น

กองบังคับการและกองร้อยกองบังคับการ กองพันทหารสารวัตรกองทัพภาค

- **กองบังคับการ**
- **กองร้อยกองบังคับการ**
  - **กองบังคับการ กองร้อย**
  - **ตอนกองบังคับการ กองพัน**
  - **หมวด สื่อสาร**
    - **กองบังคับการ หมวด**
    - **ตอนวิทยุ**
    - **ตอนทางสาย**
  - **ตอน สูทกรรม**
  - **หมวด ยานยนต์**
    - **กองบังคับการ หมวด**
    - **ตอนรถยนต์**
    - **ตอน รถจักรยานยนต์**
  - **หมวดทหาร สารวัตรหญิง**
    - **กองบังคับการ หมวด**
    - **หมู่ทหาร สารวัตรหญิง**

หมายเหตุ อจย. 19-406

ขีดความสามารถ

๑ ปกครอง บังคับบัญชา และอำนวยการการปฏิบัติของหน่วยในอัตรา และหน่วยที่มาขึ้นสมทบได้ ๓ – ๔ กองร้อย

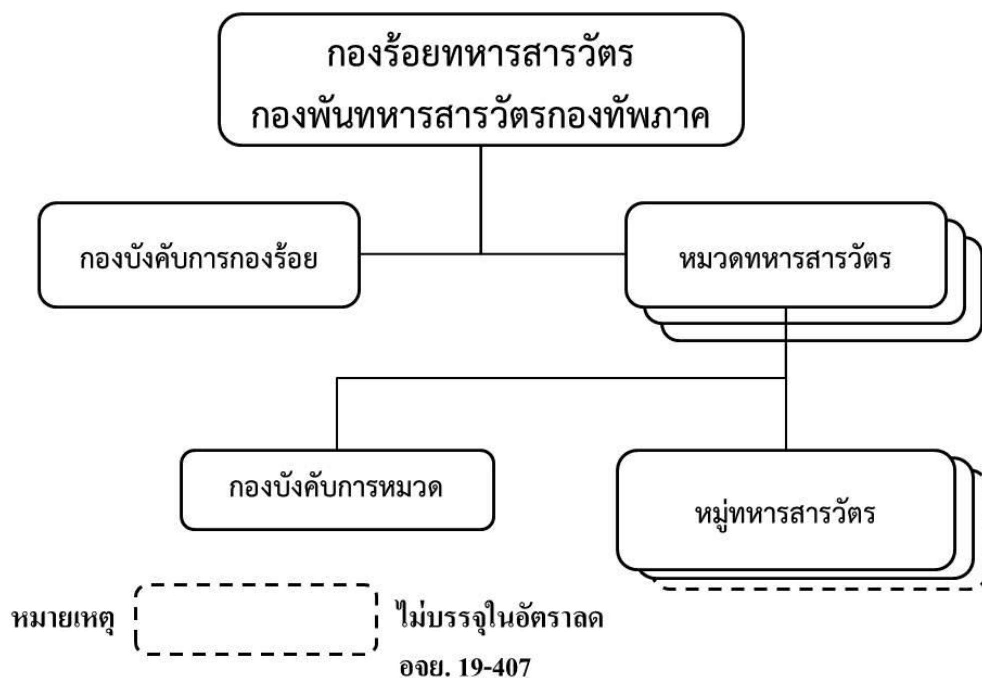
๒ ดำเนินการติดต่อสื่อสาร การขนส่ง ส่งกำลังบำรุงและซ่อมบำรุงขั้นหน่วย และการเลี้ยงดูแก่หน่วย ในอัตรา และหน่วยท่ามขึ้นสมทบ

๓ สนับสนุนการสืบสวนสอบสวนอาญชญากรรมภายในเขตรับผิดชอบ

๔ วางแผนการปฏิบัติการให้แก่กองพัน รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการใช้หน่วย และกำลังพลสารวัตรทหาร

๕ จัดยานยนต์เพื่อเป็นหน่วยนำขบวน และสายตรวจ

๖ อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

ภารกิจ

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญที่ได้รับมอบหมาย

๓. รักษาความปลอดภัย ที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวกทางทหาร และการขนส่ง

๔. จับกุมทหารและบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำความผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทหาร

๕. อำนวยการและควบคุมการจราจรทางทหาร

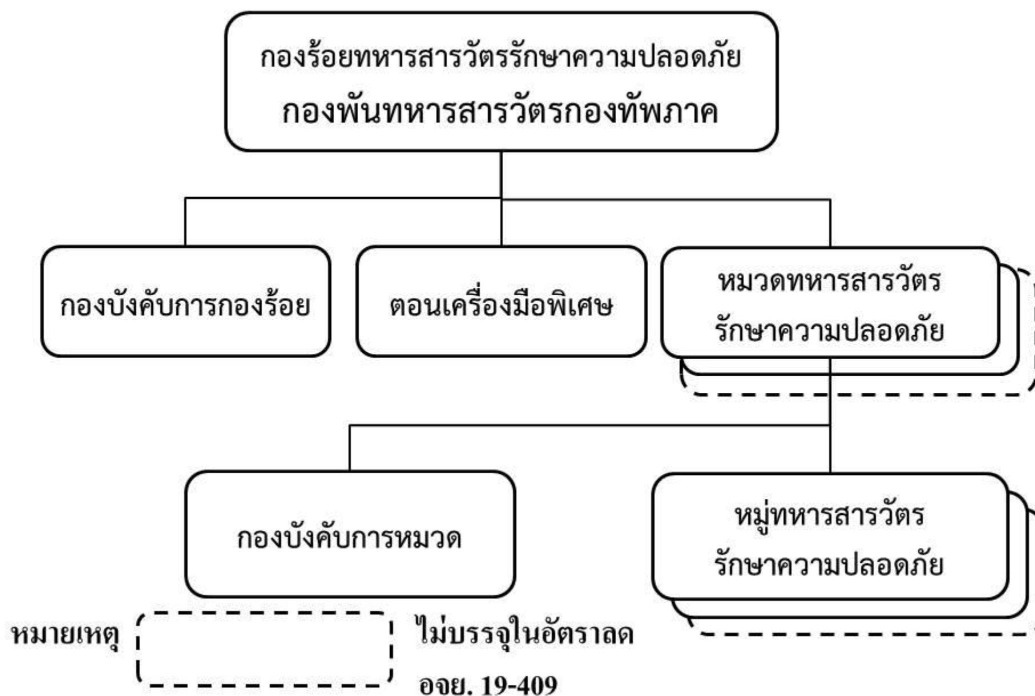
๖. สนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลัง

๗. ดำเนินการต่อเชลยศึก หรือบุคคลพลเรือนที่ถูกกักกัน เมื่อได้รับมอบหมาย

๘. ซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ในอัตราขั้นหน่วยได้

๙. ทำการรบอย่างทหารราบได้เมื่อจำเป็น

๑๐. มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์

ภารกิจ รักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลสำคัญ อาคารสถานที่ ที่ตั้งทางทหาร สิ่งอำนวยความสะดวกและยุทโธปกรณ์ รวมถึงควบคุมการก่อความไม่สงบในพื้นที่เขตหลัง และการปฏิบัติการในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกิจการสารวัตรทหาร

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยผู้บังคับบัญชา ที่ตั้งทางทหาร อาคารสถานที่สำคัญ หรือบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. จับกุมทหารหรือบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำความผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทหาร

๔. ควบคุมบุคคล ยานพาหนะ และกำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยและจราจรตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา ประสานงานด้านการรักษาความปลอดภัย และจราจรกับหน่วยงานต่าง ๆ

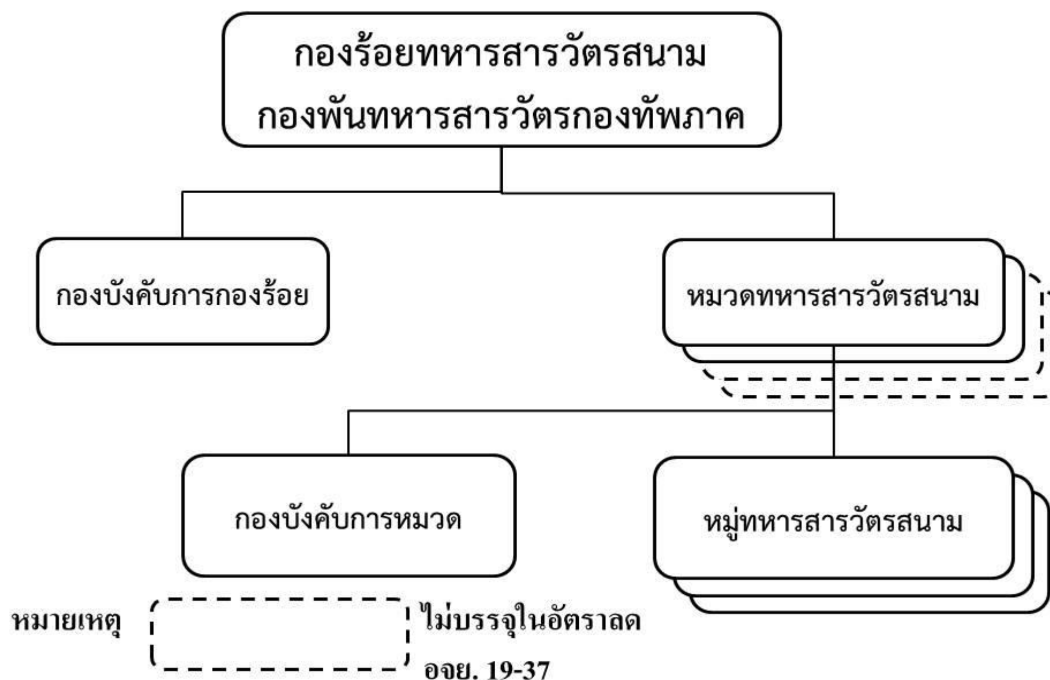
๕. คุ้มกันและรักษาความปลอดภัยในการขนส่งยุทโธปกรณ์ และการเคลื่อนย้ายทางทหาร

๖. มีขีดความสามารถต่อต้านพลซุ่มยิง

๗. เป็นหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลังเมื่อได้รับคำสั่ง

๘. สามารถเคลื่อนที่ด้วยยานยนต์ในอัตราได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

๙. ทำการรบอย่างทหารราบได้เมื่อจำเป็น

ภารกิจ ปฏิบัติงานในกิจการสารวัตรทหาร ด้านการสนับสนุนการรบ

การแบ่งมอบ เป็นหน่วยในอัตราของกองพันทหารสารวัตรกองทัพภาค โดยอาจกำหนดขึ้นสมทบหรือขึ้นควบคุมทางยุทธการกองพลทหารราบหรือกองพลทหารม้า หรือหน่วยอื่น ๆ ได้ตามความจำเป็นทางด้านยุ

ขีดความสามารถ

๑. ดำเนินการควบคุมการหมุนเวียนการจราจรยานพาหนะรวมทั้งขบวนเดินต่าง ๆ ขบวนผู้อพยพ การอพยพเป็นบุคคล การพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร ตลอดจนควบคุมเส้นทางคมนาคม

๒. ลาดตระเวนด้วยยานยนต์ จัดตั้งตำบลควบคุมจราจร และตำบลควบคุมทหารพลัดหน่วย หรือผสมกัน

๓. ปฏิบัติการลาดตระเวนเส้นทาง การคุ้มกันขบวนเดิน การระวังป้องกัน การลำเลียงขนส่ง และการป้องกันการเคลื่อนย้ายที่มีความเร่งด่วนสูง

๔. ปฏิบัติการระวังป้องกันให้กับที่บังคับการ รวมทั้งการรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลที่ได้รับมอบหมาย

๕. ดำเนินการสอบสวนและการกำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรม

๖. ดำเนินการ ณ ตำบลรวบรวมเชลยศึก และตำบลรวบรวมพลเรือนผู้ถูกกักกัน ทั้งที่ตำบลรวบรวมกลาง และส่วนหน้า ซึ่งตั้งอยู่ในเขตของกรมดำเนินกลยุทธ์ในแนวหน้าได้ ๒ กรม เมื่อไปสนับสนุนการรบให้กับกองพล

๗. ดำเนินการรักษาความปลอดภัยให้กับเชลยศึก และพลเรือนผู้ถูกกักกัน ในระหว่างการส่งกลับจากตำบลรวบรวมเชลยศึกหน้า มายัง ตำบลรวบรวมเชลยศึกกลางของกองพล เมื่อไปสนับสนุนการรบให้กับกองพล

๘. ควบคุมนักโทษทหารชั่วคราว

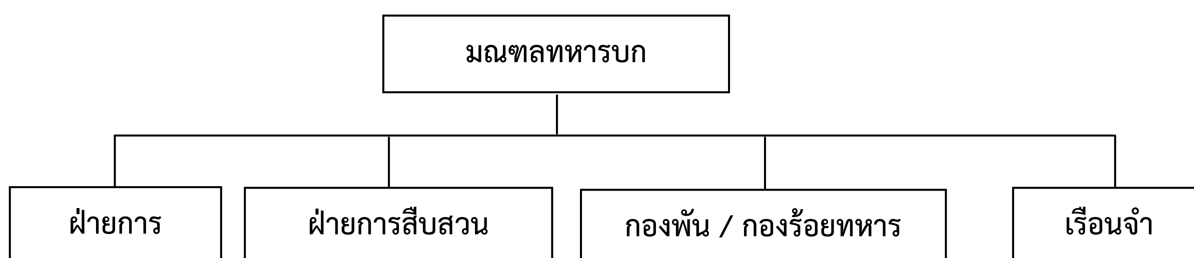
๙. ร่วมมือในการปฏิบัติการแบบตำรวจทั้งการปฏิบัติการร่วมและผสม

๑๐. ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ และวินัยในพื้นที่สู้รบ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำและนโยบายของผู้บังคับบัญชา

๑๑. กองร้อยปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่กำหนดในพื้นที่ระหว่างเส้นเขตหลังของกรม และเส้นเขตหลังของกองพลเมื่อไปสนับสนุนการรบให้กับกองพล

๑๒. สนับสนุนการปฏิบัติการด้านการรักษาความมั่นคงภายใน การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบในพื้นที่ส่วนหลัง เมื่อได้รับการสนับสนุนเครื่องมือที่เหมาะสม

๒.๒ มณฑลทหารบก ประกอบด้วย ฝ่ายการสารวัตร, ฝ่ายการสืบสวนสอบสวน, หน่วยทหารสารวัตร (กองพัน / กองร้อยทหารสารวัตร) และ เรือนจำทหาร

<u>ภารกิจ</u>

ปกครอง บังคับบัญชา อำนวยการ และกำกับดูแลเกี่ยวกับการบริหารงาน การฝึก การปฏิบัติงาน และ การส่งกำลังบำรุงให้กับหน่วยในอัตรา และหน่วยที่มาขึ้นสมทบ และดำเนินการสอบสวนอาชญากรรม

<u>ขีดความสามารถ</u>

๑. ปกครอง บังคับบัญชา และอำนวยการการปฏิบัติของหน่วยในอัตรา และหน่วยที่มาขึ้นสมทบได้ ๓ – ๕ กองร้อย

๒. ดำเนินการติดต่อสื่อสาร การขนส่ง ส่งกำลังและซ่อมบำรุงขั้นหน่วย และการเลี้ยงดูแก่หน่วย ในอัตรา และหน่วยที่มาขึ้นสมทบ

๓. สนับสนุนการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมภายในเขตรับผิดชอบ

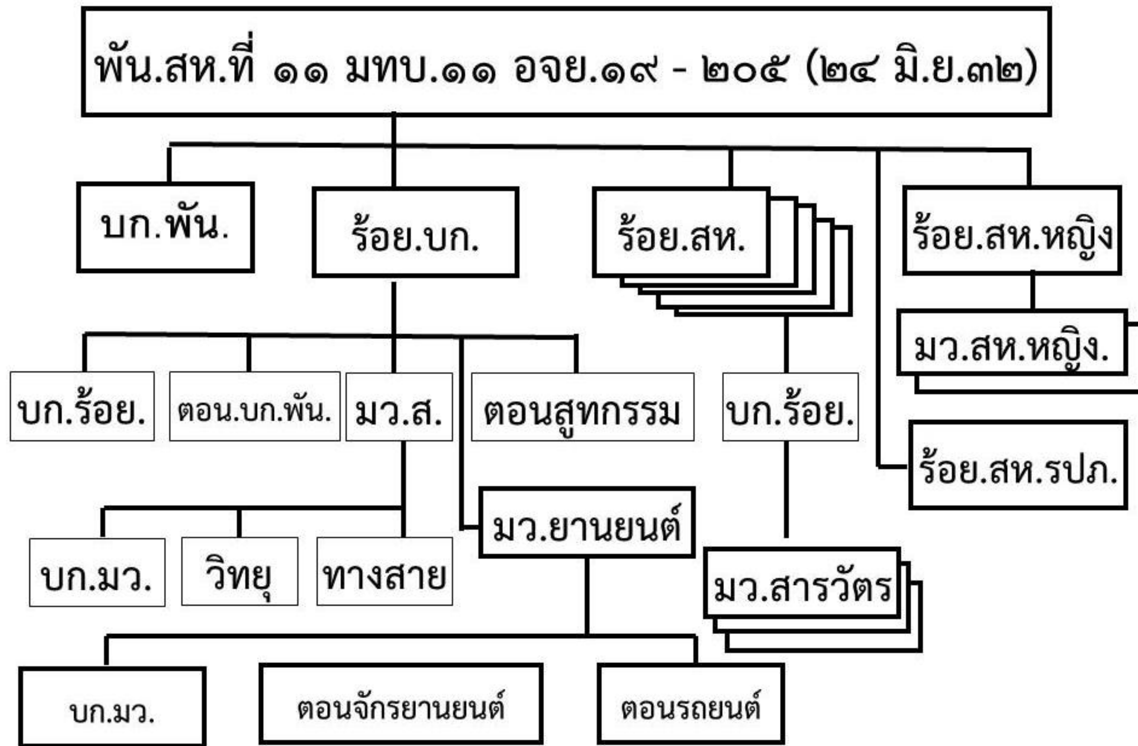
๔. วางแผนการปฏิบัติการให้แก่กองพัน รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการใช้หน่วย และกำลังพลสารวัตรทหาร

๕. จัดยานยนต์เพื่อเป็นหน่วยนำขบวน และสายตรวจ

๖. อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

พัน.สห.มทบ.

อจย.หมายเลข ๑๙ – ๒๐๕ (๒๔ มิ.ย. ๓๒)

ภารกิจ ปฏิบัติงานในกิจการสารวัตรทหารให้แก่มณฑลทหารบกที่ ๑๑

การแบ่งมอบ เป็นหน่วยในอัตราของมณฑลทหารบกที่ ๑๑

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับและแบบธรรมเนียมของทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รักษาความปลอดภัยที่ตั้ง และสิ่งอำนวยความสะดวกทางทหารและการขนส่ง

๔. จับกุมทหาร , ข้าราชการกลาโหมพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทางทหาร

๕. อำนวยการและควบคุมการจราจรทางทหาร

๖. สนับสนุนการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

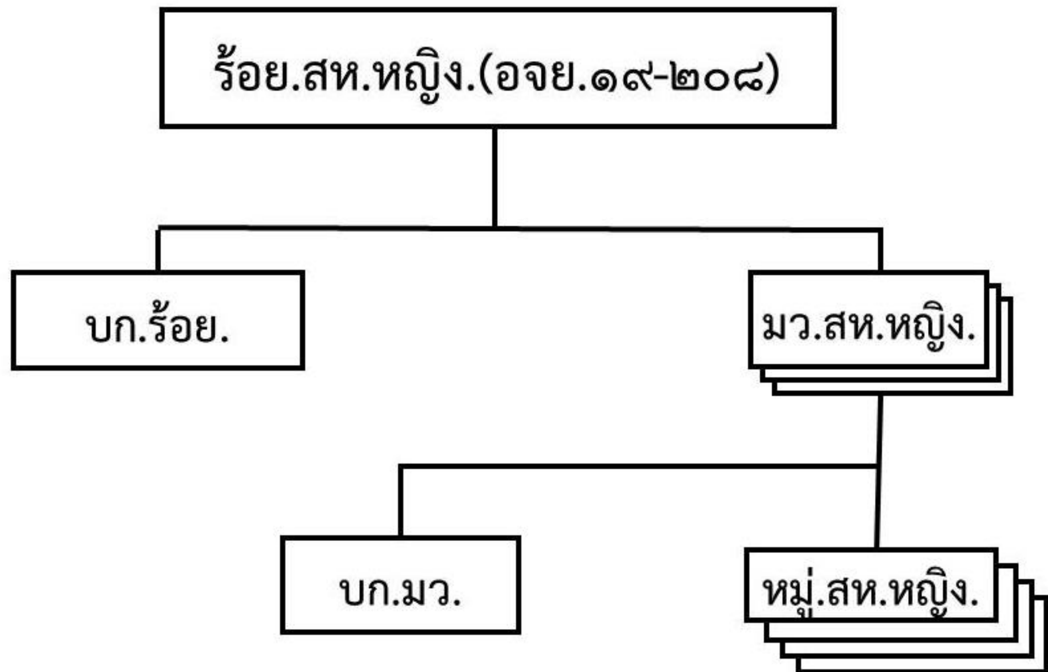
๗. ดำเนินการต่อเชลยศึก บุคคลพลเรือนชาติอื่นที่ถูกกักกันเมื่อได้รับมอบหมาย

๘. ทำการรบอย่างทหารราบได้เมื่อจำเป็น

๙. มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ ๕๐ %

ร้อย.สห. มทบ.

อจย.๑๙-๓๐๗ (๒๔ มิ.ย. ๓๒)

ภารกิจ ปฏิบัติงานในกิจการสารวัตรทหาร ให้แก่ มณฑลทหารบกที่ ๑๑

การแบ่งมอบ เป็นหน่วยในอัตราของ พัน.สห.๑๑ มทบ.๑๑

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับและแบบธรรมเนียมของทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รักษาความปลอดภัยที่ตั้ง และสิ่งอำนวยความสะดวกทางทหารและการขนส่ง

๔. จับกุมทหาร , ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร ที่กระทำความผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทางทหาร

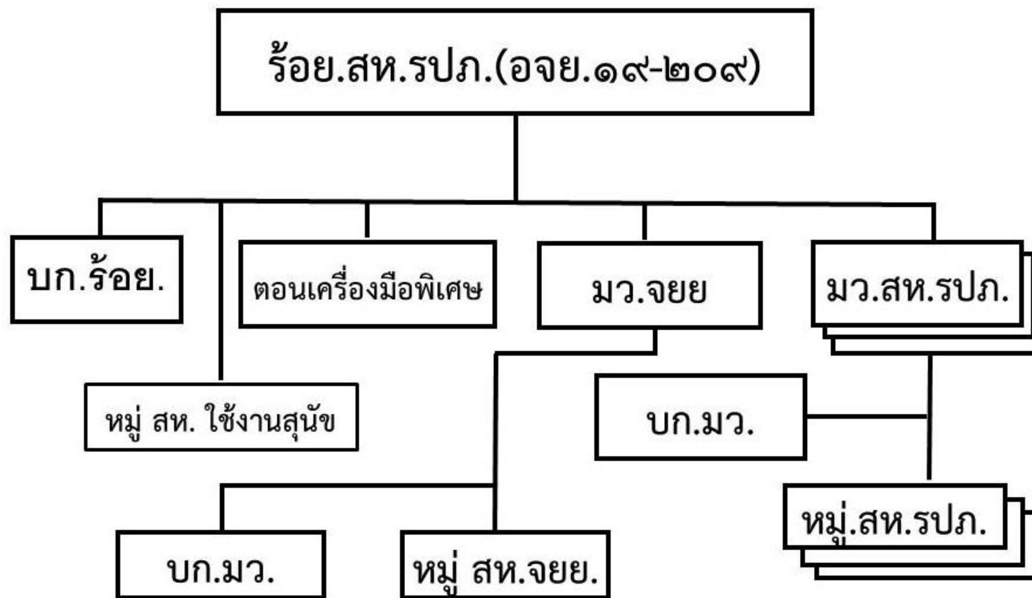
๕. อำนวยการและควบคุมการจราจรทางทหาร

๖. สนับสนุนการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

๗. ดำเนินการต่อเชลยศึก บุคคลพลเรือนที่ถูกกักกัน เมื่อได้รับมอบหมาย

๘. ซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ในอัตราขั้นของหน่วยได้

๙. มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์

ภารกิจ

ดำเนินการรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลสำคัญ อาคารสถานที่ ที่ตั้งทางทหาร สิ่งอำนวยความสะดวกและยุทโธปกรณ์ ทั้งในขณะอยู่กับที่ และขณะเคลื่อนย้ายหรือเดินทาง รวมถึงการปฏิบัติ การควบคุมการก่อความไม่สงบในพื้นที่เขตหลัง และการปฏิบัติการในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ สารวัตรทหาร

การแบ่งมอบ เป็นหน่วยในอัตราของ พัน.สห.๑๑ มทบ.๑๑

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รักษาความปลอดภัยต่อที่ตั้งทางทหาร และอาคารสถานที่สำคัญ โดยสามารถตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เพื่อควบคุม ตรวจสอบความเคลื่อนไหวของบุคคล และยานพาหนะ ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย

๔. จับกุมทหาร ข้าราชการพลเรือน สังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร ที่กระทำความผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทหาร

๕. ควบคุมบุคคล ยานพาหนะ และกำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัย และจราจร ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา ประสานงานด้านการรักษาความปลอดภัย และจราจรกับหน่วยงาน ต่าง ๆ

๖. คุ้มกัน และรักษาความปลอดภัยในการขนส่งยุทโธปกรณ์ และการเคลื่อนย้ายทางทหาร

๗. เป็นหน่วยตอบโต้พิเศษเคลื่อนที่เร็ว ตามหลักนิยมได้ภายในพื้นที่ปฏิบัติการ

๘. มีขีดความสามารถต่อต้านพลซุ่มยิง

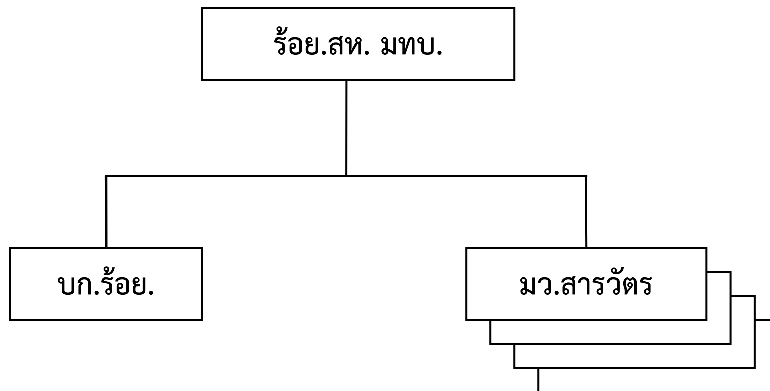
๙. ปฏิบัติการเป็นหน่วยพิทักษ์พื้นที่เขตหลังเมื่อได้รับคำสั่ง

๑๐. ปฏิบัติการลาดตระเวน หรือสายตรวจร่วมทั้งทางบก และทางลำน้ำ โดยสามารถเคลื่อนที่ด้วย ยานยนต์ในอัตราได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

๑๑. ทำการรบอย่างทหารราบได้เมื่อจำเป็น

ร้อย.สห.มทบ.

อจย.หมายเลข ๑๙ – ๓๐๗ (๒๔ มิ.ย.๓๒)

ภารกิจ ปฏิบัติงานในกิจการสารวัตรทหารให้แก่มณฑลทหารบก

การแบ่งมอบ เป็นหน่วยในอัตราของมณฑลทหารบก

ขีดความสามารถ

๑. บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหาร

๒. อารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. รักษาความปลอดภัยที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวกทางทหารและการขนส่ง

๔. จับกุมทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนสังกัดกระทรวง กลาโหม ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำความผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทางทหาร

๕. อำนวยการและควบคุมการจราจรทางทหาร

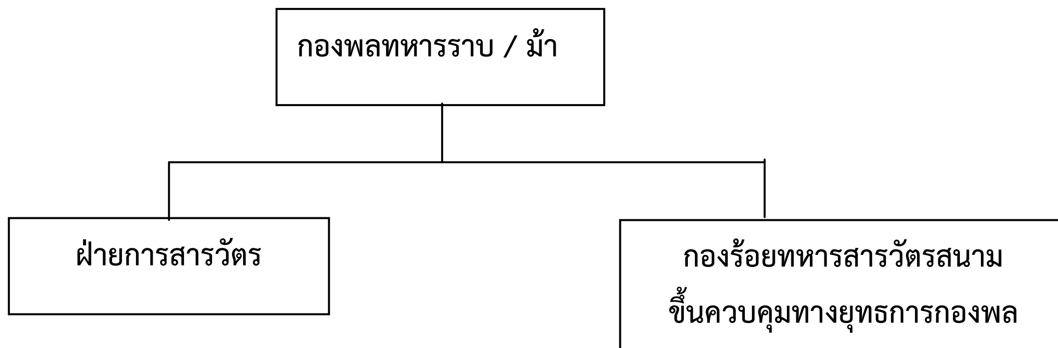
๖. สนับสนุนการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

๗. ดำเนินการต่อเชลยศึก บุคคลพลเรือนชาติอื่นที่ถูกกักกันเมื่อได้รับมอบหมาย

๘. ทำการรบอย่างทหารราบได้เมื่อจำเป็น

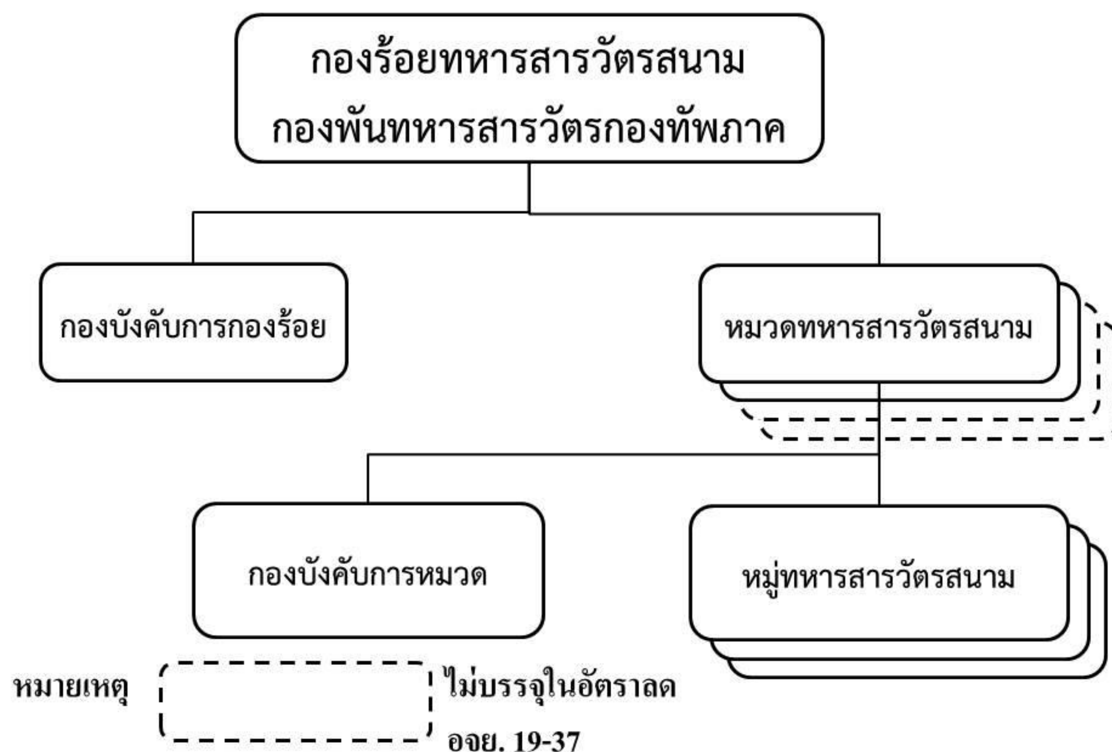
๙. มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ ๒๕ %

๓. การจัดหน่วยทหารสารวัตรในส่วนกำลังรบ ได้แก่ ฝ่ายการสารวัตร และ กองพันทหารสารวัตรกองทัพภาค การสนับสนุนการรบให้หน่วยดำเนินกลยุทธ์ของกองทัพภาค และปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการสารวัตรทหารด้านอื่น ๆ ในลักษณะรวมการให้กับกองทัพภาคหรือที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติงานในกิจการสารวัตรทหาร ด้านการสนับสนุนการรบ มีกองร้อยทหารสารวัตรสนาม เป็นหน่วยในอัตราของกองพันทหารสารวัตรกองทัพภาค โดยอาจกำหนดขึ้นสมทบหรือขึ้นควบคุมทางยุทธการกองพลทหารราบหรือกองพลทหารม้า หรือหน่วยอื่น ๆ ได้ตามความจำเป็นทางด้านยุทธการ

ร้อย.สห.สนาม พล.ร. / ม.

อจย.๑๙ – ๓๗ (๑๔ ต.ค. ๓๐)

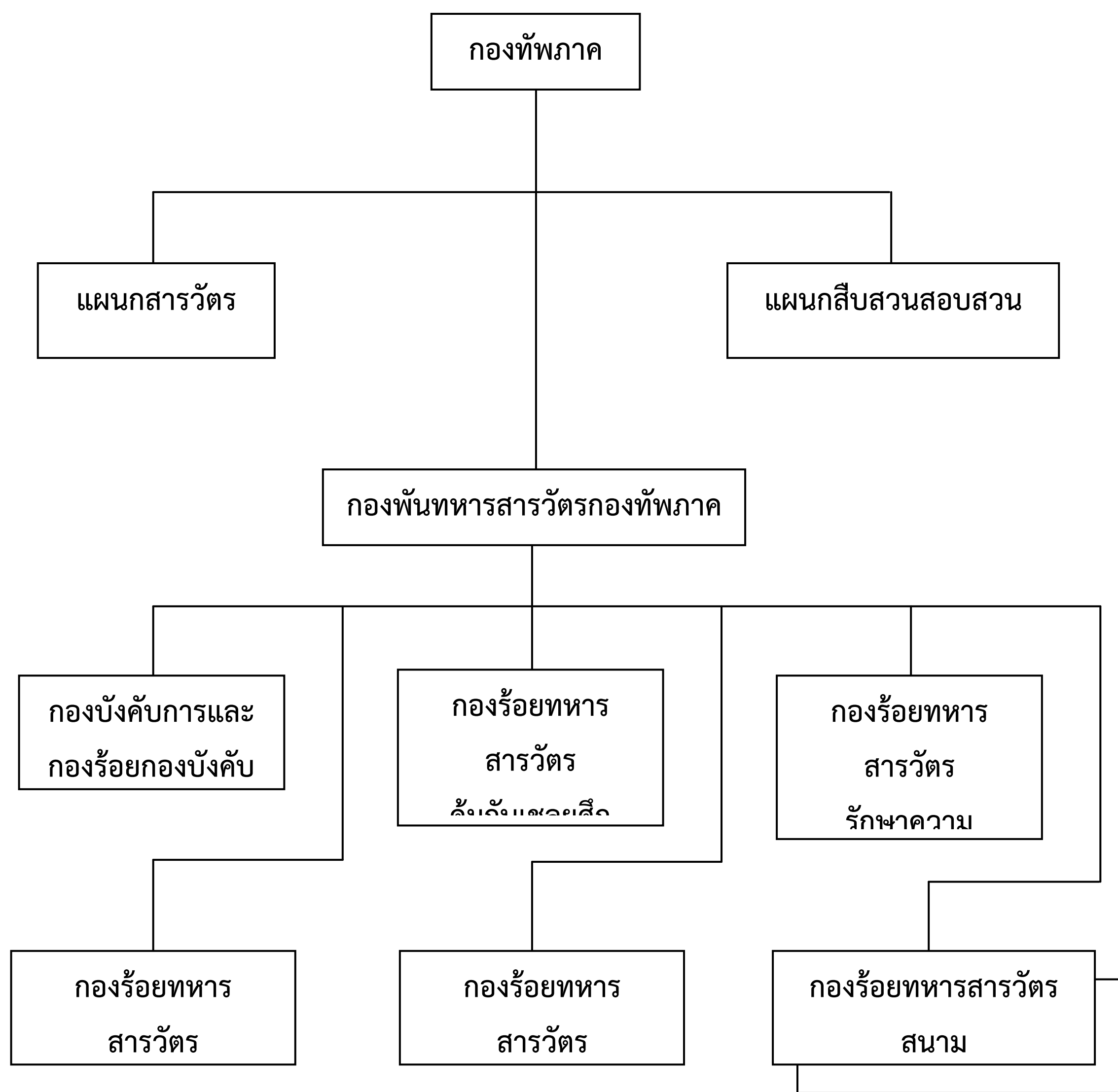

การจัดหน่วยทหารสารวัตรยามสงคราม

กองทัพบก มีภารกิจในการใช้กำลังรบทางบกเข้าร่วมในการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ เพื่อให้บรรลุภารกิจดังกล่าว กองทัพบกจึงได้วางกำลังรบหลัก พร้อมทั้งมอบความรับผิดชอบ และกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันประเทศไว้ตั้งแต่ยามปกติ โดยการจัดกำลังกองทัพบกในสนามมีกำลังรบหลักของกองทัพบก ได้แก่ กองทัพ

ภาค หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ กองหนุนทั่วไป หน่วยสนับสนุนการรบ และหน่วยสนับสนุนการช่วยรบ สำหรับการจัดกองทัพภาคในสนามจะประกอบด้วย กองพลทหารราบ และกองพลทหารม้า หน่วยสนับสนุนการรบ หน่วยสนับสนุนทางการช่วยรบ และหน่วยปฏิบัติการพิเศษที่ได้รับการแบ่งมอบ เมื่อประกาศสงคราม ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบกจะจัดที่บัญชาการทางยุทธวิธีขึ้นควบคุมการรบ เรียกว่า กองบัญชาการกองทัพบกสนาม ในส่วนของทหารสารวัตร จะมี กรมการสารวัตรทหารบก ทำหน้าที่เป็นนายทหารฝ่ายการสารวัตร ของกองบัญชาการกองทัพบกสนาม เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หน่วยทหารสารวัตรปฏิบัติภารกิจให้กับกองทัพบกสนามอีกด้วย การจัดหน่วยทหารสารวัตรยามสงคราม มีการจัดดังนี้

๑. กองทัพภาค มีการจัดหน่วยทหารสารวัตร ซึ่งประกอบด้วย แผนกสารวัตร แผนกสืบสวนสอบสวน และกองพันทหารสารวัตรสนาม ที่อาจได้รับการแบ่งมอบจากกองบัญชาการกองทัพบกสนาม เพื่อให้ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับกิจการสารวัตรทหารให้กับกองทัพภาค

๒. การจัดหน่วยทหารสารวัตรมณฑลทหารบก ที่ขึ้นตรงต่อกองทัพภาค มีอัตราการจัดเช่นเดียวกับยามปกติ

สำหรับหน่วยบัญชาการอื่นๆ เช่น พล.ป. , พล.ปตอ. , พล.รพศ. , พล.พัฒนา , นสศ. และ นปอ. จะมี ฝ่ายการสารวัตร บรรจุไว้ในอัตราเพียงหน่วยเดียวเท่านั้น

๕. เกียรติประวัติหน่วย

- การรับพระราชทานธงชัยเฉลิมพล

กองพันสารวัตรที่ ๑ มณฑลทหารบกที่ ๑ ได้รับพระราชทาน ธงชัยเฉลิมพล ณ พระที่นั่งชุมสายหน้าศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมราชวัง เมื่อ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๐ นับเป็นเกียรติประวัติอันสูงส่งแก่หน่วย และเหล่าทหารสารวัตร และกองพันสารวัตรที่ ๑๒ มณฑลทหารบกที่ ๑๒ ได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพล ณ พระที่นั่งชุมสายหน้าศาลาสหทัยสมาคม เมื่อ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๙

๖. วีรกรรมหรือการปฏิบัติงานที่สำคัญของหน่วย ได้แก่

๖.๑ การปฏิบัติการรบ

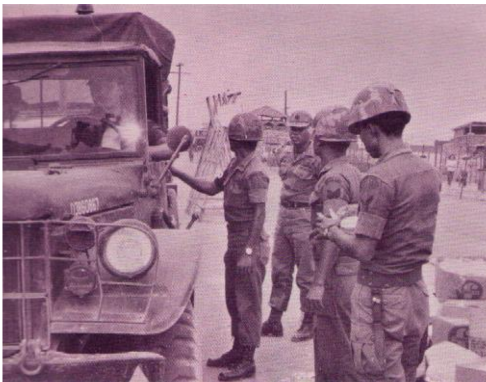
- วีรกรรมปราบเงี้ยว

ในปี พ.ศ.๒๔๔๕ เกิดผู้ร้ายคบคิดกันเป็นขบถขึ้นในมณฑลมหาราษฎร กรมยุทธนาธิการจึงมีคำสั่งให้ พ.ต.หลวงอรรคสรกิจ (อิ่ม ธรรมานนท์) เป็นสารวัตรใหญ่คนแรก เมื่อ ๑ เมษายน ร.ศ.๑๑๖ (พ.ศ.๒๔๔๐) ภายหลังเลื่อนยศบรรณาศักดิ์ เป็น พ.อ. พระยาวิเศษสัจธาดา คุมกำลังสารวัตรทหารบกจาก

กรุงเทพฯ ไปปราบปรามขบถจนสงบราบคาบลง เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๔๕๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้กรมยุทธนาธิการ ตั้งสารวัตรใหญ่ทหารบกขึ้นสำหรับมณฑลทหารบกกรุงเทพฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ พ.ท.พระวิชัยยุทธเดชาคณี (จอน วิภาตะทรรศน์) สำรองราชการกรมยุทธนาธิการ เป็นสารวัตรใหญ่ทหารบก

- สมรภูมิเกาหลี

เมื่อปี ๒๕๐๓ เกิดสงครามในประเทศเกาหลี ซึ่งเป็นการรบระหว่างประเทศเกาหลีเหนือกับประเทศเกาหลีใต้ และถือว่าเป็นการรบระหว่างประเทศโลกเสรีกับประเทศระบบคอมมิวนิสต์ โดยประเทศไทยได้ส่งกำลังเข้าร่วมรบกับประเทศโลกเสรี และมีการจัดกำลังส่วนหนึ่งเป็นกองร้อยสารวัตรทหารเพื่อเข้าปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมระเบียบวินัย นายทหารติดต่อ การจราจรในการเคลื่อนย้าย ควบคุมเชลยศึกในพื้นที่รับผิดชอบของทหารไทยในสมรภูมิเกาหลี

- สมรภูมิเวียดนาม

เมื่อปี ๒๕๑๐ ได้เกิดสงครามในประเทศเวียดนาม เป็นสงครามระหว่างค่ายโลกเสรีกับค่ายคอมมิวนิสต์ จากการแบ่งประเทศเวียดนามเหนือ และประเทศเวียดนามใต้ โดยมีเส้นขนานที่ ๑๗ แบ่งประเทศ ประเทศเวียดนามเหนือพยายามจะรวมประเทศเวียดนามใต้จึงมีการสู้รบเพื่อชิงดินแดนเกิดขึ้น ในฐานะประเทศอเมริกาเป็นประเทศในค่ายโลกเสรี จึงจะต้องช่วยประเทศเวียดนามใต้ทำการรบ และสำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นภาคีร่วมจึงเข้าร่วมรบด้วย การรบในสมรภูมิเวียดนามกองทัพไทยได้จัดให้มีสารวัตรทหารบกไทย เพื่อปฏิบัติในการรักษา ระเบียบวินัย การรักษาความปลอดภัย การเชลยศึก การจราจร และการเคลื่อนย้ายทางทหาร สารวัตรทหารบกไทยได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ และเสียสละ จนได้รับคำชมเชยและเหรียญกล้า-หาญ อันนำมาสู่เกียรติยศให้กับกองทัพไทย ทำให้เหล่าทหารสารวัตรได้รับความเชื่อถือจากชาติภาคีเป็นอย่างยิ่ง

- กำลังพล เหล่า สห. ที่เคยได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑. พ.อ.อิทธิ สิมารักษ์ (ยศในขณะนั้น) ตำแหน่ง ผบ.จทบ.ชร. ได้ขออาสาเข้ามาอยู่ร่วมในกองอำนวยการ พตท. ๑๖๑๗ ในตำแหน่ง รอง ผอ. พตท.๑๖๑๗ หน่วยนี้จัดตั้งเพื่อทำการปราบปราม ผกค. ในบริเวณพื้นที่รอยต่อ ๓ จังหวัด (เพชรบูรณ์, เลย, พิษณุโลก) ใน ๑๗ พ.ย.๒๕๒๐ ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ปะทะกับ ผกค. จนกระทั่งท่านโดนกระสุนปืน เสียชีวิตในสนามเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้หน่วยได้เสนอขอยศและเครื่องราช ท่านได้รับพระราชทานยศเป็น พล.อ.อิทธิ สิมารักษ์ และได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้น ๔ อัศวิน เมื่อ ๒๗ ธ.ค. ๒๐

๒. จ.ส.อ.ยงยุทธ ทุ่งพรวน (ยศในขณะนั้น) ตำแหน่ง หัวหน้าชุด ชป.พิเศษประจำ ขว.พตท.๑๖๑๗ ได้เข้าปฏิบัติการแทรกซึมเข้าสู่บริเวณฐานที่มั่นของ ผกค. ในเขต อ.นครไทย จว.พิษณุโลก ในระหว่างปี ๒๕๒๔ เป็นจำนวน ๗ ครั้ง ได้เข้าตรวจค้นคลังอาวุธ คลังเสบียงของ ผกค. หลายครั้ง ได้ปะทะกับ ผกค. แตกพ่ายไป และยึดคลังอาวุธยุทโธปกรณ์ได้เป็นจำนวนมาก โดยที่กำลังของ ชป.พิเศษได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อย ทำให้ผู้บังคับบัญชา ได้แก่ พ.ท.สพรั่ง กัลยาณมิตร (ยศขณะนั้น) ได้เสนอความดีความชอบให้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้น ๖ เหรียญรามมา และเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้น ๒ ประเภท ๑ ประกอบกับขอพระราชทานยศเป็น ร.ต. เมื่อ ๖ พ.ค. ๒๕

๖.๒ การปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม

- ภารกิจสนับสนุนกองกำลัง UNTAC ในประเทศกัมพูชา

สารวัตรทหาร ได้รับภารกิจสนับสนุนกองกำลัง UNTAC ในประเทศกัมพูชาโดยเข้าปฏิบัติการตามที่สหประชาชาติร้องขอต่อรัฐบาลไทย ตั้งแต่ ๔ ส.ค. ๓๕ - ๒๙ มิ.ย. ๓๖

ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

- รักษาความสงบในกรุงพนมเปญ
- รักษาความปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ UN ทั้งหมด
- ตรวจรักษาการณ์
- สายตรวจยานยนต์ รอบกรุงพนมเปญโดยแบ่งเป็นเขต
- สายตรวจเดินเท้า โดยแบ่งเป็นจุด
- ตรวจการใช้ยานพาหนะ
- ตรวจจับผู้ขับขี่
- ตรวจความเร็วตามกำหนดโดยใช้เครื่องมือตรวจจับ

การทำงานร่วมกับชาติต่างๆ รวม ๑๓ ชาติ คือ ฝรั่งเศส, ออสเตรีย, อุรุกวัย, โปรแลนด์, กาน่า, ตูนีเซีย, อินโดนีเซีย, อินเดีย, บังคลาเทศ, ปากีสถาน, บังกาเรีย, ไทย ปฏิบัติหน้าที่จะจัดเป็นชุด ชุดละ ๔-๕ คน ประกอบด้วยชาติต่างๆ ชาติละ ๑ คน ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่กำหนด หากประสบเหตุ จะแจ้งวิทยุเข้าศูนย์ฯ และจะมีกำลังเสริมเข้าช่วยอีก ๑-๒ ชุด

ผลการปฏิบัติงานได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานเช่น

- คณะทูตไทยจากกรุงพนมเปญ

- สื่อมวลชนทำข่าวในกรุงพนมเปญ

- พ.ท.ซายิด ซิกเดอร์ ผบ.พัน.สห. ร่วม UN ชาวบังคลาเทศ

- พ.ท.ซอฟ ฟองค์ รอง ผบ.พัน.สห. ร่วม UN ชาวฝรั่งเศส

ว่าปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง กล้าหาญ สามารถเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุ ได้ก่อนผู้อื่นทุกครั้งและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความเสียสละ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมชุดอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาระเบียบวินัย ทั้งการแต่งกายและการแสดงความเคารพดีมาก นอกจากนี้ยังให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ทำการค้าและท่องเที่ยว

- ภารกิจของทหารสารวัตรไทยในติมอร์ตะวันออก กกล. ฉก.ร่วม ๙๗๒ ไทย/ติมอร์ตะวันออก

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๓ กองทัพไทยได้จัดกำลังพลของ ทบ. เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่รักษาสันติภาพในประเทศติมอร์ตะวันออก ร่วมกับกองกำลังนานาชาติ (Interntional Force in East Timor interfet) อีกจำนวน ๒๑ ชาติ โดยกองกำลังของกองทัพไทยใช้ชื่อว่า กองกำลังเฉพาะกิจร่วม ๙๗๒ ไทย/ติมอร์ตะวันออก และ กกล.ทบ. ไทย/ติมอร์ เป็นส่วนหนึ่งซึ่งถือเป็นกำลังพลหลักใน กกล.ฉก. ร่วม ๙๗๒ ไทย/ติมอร์ตะวัตออก ของกองทัพไทย และในการร่วมปฏิบัติหน้าที่ในครั้งนี้ จะมีกำลังพลเหล่า สห. จำนวน ๓๒ นาย ที่เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่โดยเป็นกำลังพลเหล่า สห. ของ ทบ. จำนวน ๑๖ นาย และที่เหลืออีก ๑๖ นาย จะเป็นกำลังพลเหล่า สห. ของ ทอ. และ ทร. รวมกัน การปฏิบัติภารกิจในการรักษาสันติภาพในประเทศติมอร์ตะวันออกร่วมกับกำลังนานาชาติของกำลังพลเหล่าทหารสารวัตรในครั้งนี้ จึงถือเป็นเกียรติประวัติของเหล่า สห.

- ทหารสารวัตร มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภายหลังที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ กองทัพญี่ปุ่นได้บุกผ่านประเทศไทยไปพม่า ทำให้ประเทศไทยต้องต่อสู้เพื่อรักษาอธิปไตยของประเทศ จนประทั่งรัฐบาลไทยต้องทำข้อตกลงกับญี่ปุ่น เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประเทศไทย ไม่ให้เกิดการสูญเสียมากไปกว่านี้ เมื่อ ๒๕ ม.ค. ๒๔๘๕

ในขณะนั้นได้มีนักเรียนไทยในต่างประเทศได้ร่วมกันจัดตั้งขบวนการเสรีไทย ภายใต้การนำของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช มีการฝึกเพื่อทำการรบแบบกองโจร จนกระทั่งเมื่อ ๑๕ มี.ค. ๒๔๘๘ พล.ร.ต.หลวงสังวรยุทธกิจ (พล.ร.ต. สังวร สุวรรณชีพ) สารวัตรใหญ่ทหารมีความเห็นว่าควรจัดตั้งขบวนการเสรีไทยภายในประเทศให้เป็นรูปแบบกองทัพ จึงได้มีการรับสมัครนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลับธรรมศาสตร์และการเมือง จำนวน ๗๐๐ นาย เข้าเป็นนักเรียนนายทหารสารวัตร และนักเรียนนายสิบสารวัตรทหารตามลำดับ และได้เข้ารับการเรียนหลักสูตรหนึ่งปี เมื่อ ๑๕ เม.ย. ๒๔๘๘ ณ โรงเรียนนายทหารสารวัตร กรมสารวัตรทหาร ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกองพลที่ ๑ รักษาพระองค์ เมื่อสำเร็จและได้รับแต่งตั้งยศเป็นร้อยตรี มีหน้าที่ควบคุมรักษาสถานการณ์ความสงบสุขภายในประเทศ

ภายหลังสงครามสงบลงจึงได้มีการก่อตั้งสมาคมเตรียมธรรมศาสตร์-จุฬา อาสาศึก และมีการจัดงานวางพวงมาลา ณ บริเวณมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์เพื่อระลึกถึงนักเรียนทหารสารวัตรที่ล่วงลับไปแล้ว และยังมีชีวิตอยู่เป็นประจำทุกปี

๖.๓ การปฏิบัติงานพิเศษอื่นๆ

- ศปท.ทบ.

สมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๗ ลง ๙ ธ.ค. ๒๕๐๑ ให้ยุบเลิกการเสพฝิ่นและการจำหน่ายฝิ่นทั่วราชอาณาจักร และทำลายอุปกรณ์การสูบฝิ่นทั้งหมด เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๒ แต่ยังมีประชาชนบาง

พวกได้ลักลอบการเสพและจำหน่ายฝิ่น ตลอดจนมีการแพร่กระจายไปสู่เด็กและเยาวชน จึงเป็นปัญหาต่อกองทัพบกอย่างมาก เนื่องจากเยาวชนเหล่านี้จะต้องถูกเกณฑ์เข้ารับราชการทหารเป็นประจำทุกปี

กองทัพบกได้ตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าว จึงได้ออกมาตราการป้องกันและปราบปราม ตามคำสั่ง ทบ. ที่ ๔๗๔/๒๕๐๗ ลง ๒๘ ธ.ค.๒๕๐๗ โดยให้ผู้บังคับบัญชาระดับ ผบ.พัน ขึ้นไปเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจตรา ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในด้านการเสพ การผลิตและการจำหน่ายในพื้นที่รับผิดชอบ โดยกำหนดให้กรมการสารวัตรทหารบก เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเสนอกองทัพบก แต่การแพร่ระบาดก็มิได้ลดน้อยลง มีแต่จะทวีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้รัฐบาลได้ออก พรบ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ แต่สถิติทหารติดยาเสพติดกลับมากยิ่งขึ้น กองทัพบกจึงให้กรมการสารวัตรทหารบก ศึกษาและจัดทำโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทั้งหน่วยทหารส่วนกลาง และส่วนกำลังรบจนกระทั่งกองทัพบกจึงออกคำสั่ง กองทัพบกที่ ๑๘๓/๒๕๒๐ จัดตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก (ศปท.ทบ.) โดยมี เสนาธิการทหารบก. เป็น ผอ.ศปท.; เจ้ากรมการสารวัตรทหารบก เป็น รอง ผอ.ศปท.ทบ. มีที่ตั้งอยู่ที่ กรมการสารวัตรทหารบก และต่อมาได้ออกคำสั่งเพิ่มเติมให้ รอง เจ้ากรมการสารวัตทหารบก และ ผู้ช่วย เจ้ากรมการสารวัตรทหารบก เป็น ผช.ผอ.ศปท.ทบ.(๑) และ (๒) ตามลำดับ ผู้อำนวยการกองควบคุมและรักษาความปลอดภัย เป็นเลขานุการ ศปท.ทบ. การกำหนดภารกิจทางการปฏิบัติ ได้แบ่งออกเป็น

๑. คณะอนุกรรมการด้านสืบสวนและปราบปราม มี ผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวน เป็นประธานคณะอนุกรรมการ

๒. คณะอนุกรรมการด้านป้องกันและเผยแพร่ มี ผู้อำนวยการกองวิทยาการ เป็นประธานคณะอนุกรรมการ

๓. คณะอนุกรรมการด้านบำบัดรักษา มี ผู้อำนวยการกองจิตเวช รพ.พระมงกุฎฯ เป็นประธานคณะอนุกรรมการ

๔. คณะอนุกรรมการด้านฟื้นฟูสมรรถภาพทหาร มี ผอ.รพ.อานันทมหิดล เป็นประธารคณะอนุกรรมการ

- ให้กวดขันวินัยทหาร

ตามคำสั่งกองทัพบก ๒๘/ ๒๕๓๒ เรื่อง ให้กวดขันวินัยทหาร โดยจัดกำลังพลจาก สห.ทบ. พร้อมด้วย กำลังพล จบ. และ มทบ. ๑ ออกสอดส่องความประพฤติ และการปฏิบัติของทหารภายนอกกรมกอง เพื่อเสนอแนะการปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยทหารในเขต กทม.

- จัดชุดตรวจเฉพาะกิจของ ทบ.

ตามหนังสือ กพ.ทบ. ต่อที่ กห. ๐๔๐๑/๖๙๖๗ ลงวันที่ ๓๐ ต.ค. ๓๘ เรื่อง ขออนุมัติหลักการจัดตั้งชุดตรวจเฉพาะกิจของ ทบ. โดย สห.ทบ. พร้อมด้วยกำลังพลจาก สพ.ทบ. และ ขส.ทบ. จัดตั้งชุดตรวจเฉพาะกิจของ ทบ. เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับรักษาระเบียบ วินัยของทหารนอกกรมกอง หรือหน่วยทหาร และการใช้ยานพาหนะของ ทบ. ให้เป็นไปตามระเบียบคำสั่งและคำชี้แจ้งของทางราชการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

๗. ประเพณีหรือกิจกรรมพิเศษของหน่วย

- วันสถาปนากรมการสารวัตรทหารบก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ทรงลงพระปรมาภิไธย ตราพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๔๙๕ ลง ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๙๕ จัดตั้งกรมการสารวัตรทหารบกขึ้น ด้วยเหตุนี้ ทหารสารวัตรจึงถือเอาวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ของทุกปี เป็น วันสถาปนากรมการสารวัตรทหารบก

- ประวัติศาลพระนารายณ์

องค์พระนารายณ์ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำกรมการสารวัตรทหารบก อันเป็นที่เคารพรักและนับถือของบรรดาเหล่าข้าราชการกรมการสารวัตรทหารบกและครอบครัว ตลอดจนบุคคลทั่วไป องค์พระนารายณ์ได้ก่อสร้างขึ้นมาพร้อมกับการก่อสร้างอาคารกรมการสารวัตรทหารบก เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๑ โดยพิจารณาจากภารกิจหน้าที่ของเหล่าทหารสารวัตรแล้ว เห็นว่าเทพเจ้าประจำหน่วยที่เหมาะสมได้แก่ พระนารายณ์ เนื่องจากเป็นเทพเจ้าที่มีหน้าที่คุ้มครองชาวโลกและชาวสวรรค์ ให้มีความร่มเย็นเป็นสุข โดยปราบคนพาล อภิบาลคนดี ให้ความยุติธรรมและรักษาความสงบสุข ทำให้เกิดสันติภาพ ในการก่อสร้างองค์พระนารายณ์องค์แรก ได้หล่อด้วยปูนปั้น ประดิษฐานบริเวณที่ตั้งศาลพระนารายณ์ในปัจจุบัน จวบจนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๓๐ องค์พระนารายณ์ที่หล่อด้วยปูนปั้นได้เกิดการชำรุดและเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลา ทางกรมการสารวัตรทหารบก จึงได้พิจารณาแล้วเห็นว่าควรจัดสร้างองค์พระนารายณ์ขึ้นใหม่ โดยหล่อเป็นโลหะ เพื่อจะได้มีความคงทนถาวร

สืบไป ตลอดจนในปีดังกล่าวเป็นปีมหามงคลที่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์ครบรอบ ๔๐ ปี และทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา ทางกรมการสารวัตรทหารบก จึงได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาทุนสร้างองค์พระนารายณ์ เมื่อ ๑๐ เม.ย. ๓๐ และได้มีการดำเนินการจัดสร้างองค์พระนารายณ์หล่อโดยโลหะจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เมื่อ ๒๐ ก.ค. ๓๐ และทำพิธีบวงสรวงองค์พระนารายณ์ ในวันสถาปนากรมการสารวัตรทหารบก เมื่อ ๓๐ ก.ค. ๓๐ ทำให้เป็นประเพณีที่กรมการสารวัตรทหารบกได้จัดพิธีบวงสรวงองค์พระนารายณ์เป็นประจำทุกปี และองค์พระนารายณ์ได้เป็นเทพเจ้าที่ได้รับความเคารพ สักการะ และนับถืออย่างสูงของข้าราชการเหล่าทหารสารวัตรและครอบครัวตลอดไปจนทุกวันนี

- ประวัติท้าวเวสสุวัณ

ท้าวเวสสุวัณ มีชื่อเรียกว่าหลายชื่อ บางที่เรียกว่า ท้าวกุเวร, ยักษราช หรือ รากษเสนทร์ ตามภาษาสันสกฤต ว่า “ไวศรวณ” หรือที่กล่าวว่าคือ โพสพ หรือ ไพสพ พวก ทมิฬ เรียก ท้าวกุเวร ว่า “กุเปรัน” เป็นพระยายักษ์ ผู้เป็นเจ้าแห่งขุมทรัพย์ดำรงตนอยู่ในสัจธรรม มียักษ์และคุหยกะ (ยักษ์ผู้เฝ้าทรัพย์) เป็นบริวาร และเป็นที่เกรงกลัวของยักษ์ รากษส ผี ปีศาจ ทั้งหลาย ซึ่งเป็นโลกบาลประจำทิศเหนือ (จึงทำให้เกิดความเชื่อ ท้าวเวสสุวัณ เป็นผู้คุ้มครองป้องกันภัยในบ้านที่อยู่อาศัย โดยทำเป็นยันต์ตรีนิสิงเห หรือเขียนเป็นรูปท้าวเวสสุวัณ เป็นรูปยักษ์ยืนแยงแน่ท้าวตระบองยาวเหมือนยักษ์ วัดแจ้ง นิยมแขวนไว้ในมณฑลที่คลอดบุตร เพื่อคุ้มครองททารกคลอดใหม่)

บุคลิกลักษณะ ท้าวเวสสุวัณ หรือ ท้าวกุเวร

ลักษณะเหมือนคนรูปร่างพิการ ผิวขาว หน้าเป็นยักษ์ ฟัน ๘ ซี มีขา ๓ ขา ท่ายืนแยงแย่ถือไม้ตระบองยาวยันอยู่หว่างขา

กำเนิดท้าวกุเวร หรือท้าวเวสสุวัณ

ท้าวกุเวร หรือท้าวเวสสุวัณ (สมมติ ในเรื่องรามเกียรติ์) ว่าเป็นโอรสพระวิศรวัสมุนี กับนางอิฑาวิทา มีศักดิ์เป็นพี่ชายของทศกัณฑ์ ซึ่งเป็นน้องต่างมารดา มีมเหสี ชื่อ จารวีฤทธี มีโอรสชื่อ มณีครีพ หรือ วรรณกวี กับ นลกุพร หรือ มยุราช มีธิดาชื่อมีนากษี (แต่ในบางตำราบอกว่า ท้าวกุเวร มีบุตรถึง ๙๑ คน โดยใช้ชื่อเดียวกันว่า อินทร์) เดิม ท้าวกุเวร ครองเมือง ลงกา แต่ถูกทศกัณฑ์ ผู้เป็นน้องชายแย่งไปครอง พระพรหม จึงสร้างเมืองขึ้นใหม่ชื่อว่า อะลกา (อาฬก) หรือประภา ตั้งอยู่บนเขาหิมาลัย มีสวนอุทยานอยู่ไหล่เขาแห่งหนึ่งของเขาพระสุเมรุ ชื่อว่า สวนไจตรต หรือมนทร เป็นลักษณะเมืองทิพย์ มีหมู่ไม้ทั้งหลายมีดอกออกช่อติดผลเป็นนิจกาล มีธรรมชาติที่น่ารื่นรมย์ ระงมด้วยเสียงร้องขันของนกยูงและนกกาเรียน ประกอบไปด้วยนกดุเหว่า นกพริก ไก่ฟ้า ในสระมีปูทองไต่เหลืองอร่าม และสระโบกขรณีของท้าวเวสสุวัณ มีชื่อว่า นฬินี ซึ่งมีความงามตระกาลทุกฤดู ยังมีนกประหลาดอีกพวกหนึ่ง มีหน้า

รอยร้าวบริเวณพระศอ(คอ)

เป็นคนถือไม้เท้าทองด้วยมือทั้งสอง เที่ยวไปตามป่าบัวซึ่งมีดาษดื่นไปทั่วนคร นอกจากเสียงธรรมชาติเหล่านี้แล้ว ยังมีพวกยักษ์ทั้งหลายคอยขับร้องฟ้อนรำ สร้างความสำราญ และมีพวกกินนร และคนธรรพ์เป็นผู้รับใช้ สำหรับการบริหารบ้านเมืองของท้าวเวสสุวัณ มีพวกพระยายักษ์อีก ๑๒ ตน คือ ๑. ตโตลายักษ์ ๒. ตัตตลายักษ์ ๓. ตโตตลายักษ์ ๔. โอชสียักษ์ ๕. เตชสียักษ์ ๖. ตโตชสียักษ์ ๗. สุรยักษ์ ๘. ราชยักษ์ ๙. สุรราชยักษ์ ๑๐. อริฏฐยักษ์ ๑๑. เนมิยักษ์ และ ๑๒. อริฏฐเนมิยักษ์ ในหมู่พวกยักษ์ของท้าวเวสสุวัณนี้ จะมีพบกมนุษย์หญิง ชายและเด็กเป็นพาหนะ สำหรับพวกเสนาบดีที่เป็นพระยายักษ์ ขี่ม้าขี่ช้างและทิพยยานอื่นที่สำเร็จด้วยบุญฤทธิ์

ท้าวเวสสุวัณ หรือท้าวกุเวร เป็นผู้ที่รักในสัจธรรม ผดุงด้วยคุณธรรม คอยคุ้มครองและปราบปรามพวกหมู่มาร ผี ปีศาจ ต่าง ๆ ที่ทำตนเป็นที่รำคาญให้กับเทวดา มนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเหตุนี้ ทหารสารวัตร ทำหน้าที่เป็นผู้พิทักษ์ภาพลักษณ์ของกองทัพ ปกป้อง ปราบปราม หรือผู้ที่พฤติกรรมไม่เหมาะสม กระทำความผิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งผู้บังคับบัญชา จึงได้เลือก ท้าวเวสสุวัณ มาเป็นเครื่องหมายประจำกรมการสารวัตรทหารบก เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานของกำลังพลในเหล่าทหารสารวัตร เพื่อเป็นที่เคารพและสักการะของข้าราชการในกรมการสารวัตรทหารบก และกำลังพลเหล่าทหารสารวัตร ตลอดจนประชาชนทั่วไป เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๗ พลตรี วิเชียร อ่อนนุช ได้ดำริเห็นควรสร้างรูปท้าวเวสสุวัณ ซึ่งเครื่องหมายประจำกรมการสารวัตรทหารบก ขึ้นประดิษฐ์สถานหน้ากองบัญชาการ กรมการสารวัตรทหารบก โดยมอบหมายให้ ร้อยเอก ชวลิต อ่วมศิริ (ยศขณะนั้น) เป็นผู้ดำเนินการออกแบบและจัดทำ ตราสัญลักษณ์ท้าวเวสสุวัณ และดำเนินประดิษฐ์สถาน ซึ่งได้กำหนดรูปแบบ และเป็นประติมากร โดยให้มีขนาด เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๒๔๐ เซนติเมตร หนา ๑๕.๒๔ เซนติเมตร เนื้อเป็นปูนยิปซัม ผสมใยสังเคราะห์และเหล็กเส้นเป็นโครงหลัก เคลือบด้วย ยูนิเทนผสมสีทองแดงรมดำ และได้ทำพิธีบวงสรวง โดยได้รับความกรุณา จากท่านอาจารย์ อำพัน บุญทัน จากกรมศิลปากร เป็นผู้อ่านโองการในครั้งนั้น ส่วนงบประมาณที่ใช้ดำเนินการทั้งหมด กรมการสารวัตรทหารบก ได้จัดสรรงบประมาณประมาณ ๑,๕๐๐ บาท สำหรับการออกแบบและติดตั้ง ได้รับความอนุเคราะห์จาก ร้อยเอก ชวลิต อ่วมศิริ ทั้งหมด เห็นสมควรบันทึกไว้เป็นเกียรติแก่นายทหารผู้นี้ต่อไป

- วันทหารสารวัตร

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่ปรากฏแน่ชัดแล้วว่า วันที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐ เป็นวันที่กำหนดหน้าที่สารวัตรใหญ่ทหารบกขึ้นเป็นครั้งแรก

กองทัพบก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่กรมการสารวัตรทหารบก ได้รายงานขอกำหนดให้ วันที่ ๒๗ มีนาคม เป็นวันทหารสารวัตร เพื่อเป็นวันที่ระลึกของเหล่าทหารสารวัตร และเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี ขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการในเหล่าทหารสารวัตรนั้น เป็นการเหมาะสมแล้ว จึงขอกำหนดให้ วันที่ ๒๗ มีนาคม เป็นวันทหารสารวัตรสืบไป

๘. รายนามผู้บังคับหน่วยและห้วงระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

พันเอกพระยาวิเศษสัจธาดา		พ.ศ.๒๔๔๐	-	พ.ศ.๒๔๕๑
พันโทพระวิไชยยุทเดชาคนี		พ.ศ.๒๔๕๑	-	พ.ศ.๒๔๕๒
พันเอก พระเริงฤทธิไกรเกรียงหาญ		พ.ศ.๒๔๕๒	-	พ.ศ.๒๔๕๓
พลตรีพระยาฤทธิไกรเกรียงหาญ		พ.ศ.๒๔๕๓	-	พ.ศ.๒๔๗๑
พันโท พระยาบำราชอรินพ่าย		พ.ศ.๒๔๗๑	-	พ.ศ.๒๔๗๒
พันเอก พระศรีวิชัยบริบูรณ์		พ.ศ.๒๔๗๒	-	พ.ศ.๒๔๗๕
พันเอก พระดำรงฤทธิไกร		พ.ศ.๒๔๗๕	-	พ.ศ.๒๔๗๕
พันเอก พระยารามจตุรงค์		พ.ศ.๒๔๗๕	-	พ.ศ.๒๔๗๖
พลตรี สวัสดิ์	สวัสดิ์รณภักดิ์	พ.ศ.๒๔๙๖	-	พ.ศ.๒๕๐๐
พลตรี ประชุม	สุรวรรณกร	พ.ศ.๒๕๐๐	-	พ.ศ.๒๕๐๔
พลตรี สมบูรณ์	วิจิตรานุช	พ.ศ.๒๕๐๔	-	พ.ศ.๒๕๐๘
พลตรี ประวิตร	งามอุโฆษ	พ.ศ.๒๕๐๘	-	พ.ศ.๒๕๑๖
พลตรี อุดม	สุขมาก	พ.ศ.๒๕๑๖	-	พ.ศ.๒๕๑๗
พลตรี ประยูร	นุทกาญจนกุล	พ.ศ.๒๕๑๗	-	พ.ศ.๒๕๑๙
พลตรี กฤษฎา	ง้าวสุวรรณ	พ.ศ.๒๕๑๙	-	พ.ศ.๒๕๒๑
พลตรี กวี	รักษ์งาร	พ.ศ.๒๕๒๑	-	พ.ศ.๒๕๒๒
พลตรี เกรียงไกร	ไกรฤกษ์	พ.ศ.๒๕๒๑	-	พ.ศ.๒๕๒๖
พลตรี วิเชียร	อ่อนนุช	พ.ศ.๒๕๒๖	-	พ.ศ.๒๕๒๙
พลตรี วิจิตร	กรีเงิน	พ.ศ.๒๕๒๙	-	พ.ศ.๒๕๓๒
พลตรี นิยม	รัตนสุต	พ.ศ.๒๕๓๒	-	พ.ศ.๒๕๓๕
พลตรี เกรียงไกร	เจริญศิริ	พ.ศ.๒๕๓๕	-	พ.ศ.๒๕๓๗
พลตรี พละ	จารุนัฏ	พ.ศ.๒๕๓๗	-	พ.ศ.๒๕๔๑
พลตรี เผด็จ	จารุจินดา	พ.ศ.๒๕๔๑	-	พ.ศ.๒๕๔๓
พลตรี เฉลิมศักดิ์	วรกิจโภคาทร	พ.ศ.๒๕๔๓	-	พ.ศ.๒๕๔๕
พลตรี คึกฤทธิ์	ลียะวณิช	พ.ศ.๒๕๔๕	-	พ.ศ.๒๕๔๘
พลตรี วีระกูล	ทองมา	พ.ศ.๒๕๔๘	-	พ.ศ.๒๕๕๐
พลตรี เพรียว	พินัยนิติศาสตร์	พ.ศ.๒๕๕๐	-	พ.ศ.๒๕๕๒

พลตรี ศุภชัย	ศรีจักรโคตร	พ.ศ.๒๕๕๒ - พ.ศ.๒๕๕๕
พลตรี พันธ์ยศ	พันธ์เพิ่มศิริ	พ.ศ.๒๕๕๕ - พ.ศ.๒๕๕๘
พลตรี ธนะศักดิ์	ชื่นอิ่ม	พ.ศ.๒๕๕๘ - พ.ศ.๒๕๖๑

รายนามผู้บังคับบัญชา

หน่วยทหารสารวัตร

จากอดีต ถึง ปัจจุบัน

ทำเนียบ รองผู้บัญชาการโรงเรียนทหารสารวัตร กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.บรรลือ	อุ่นศรีส่ง	พ.ศ.
๒. พ.อ.ศานติ	ไวทยานุวัติ	พ.ศ. ๒๕๒๒ – ๒๕๒๕
๓. พ.อ.อนันต์	บำรุงพฤกษ์	พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๒๖
๔. พ.อ.นิยม	รัตนสุต	พ.ศ. ๒๕๒๖ – ๒๕๒๙
๕. พ.อ.ประสงค์	หวลประไพ	พ.ศ. ๒๕๒๙ – ๒๕๓๒
๖. พ.อ.หาญโต	โชติกเสถียร	พ.ศ. ๒๕๓๒ – ๒๕๓๓
๗. พ.อ.ประสิทธิ์	เกสรสุคนธ์	พ.ศ. ๒๕๓๓ – ๒๕๓๕
๘. พ.อ.คึกฤทธิ์	ลียะวนิช	พ.ศ. ๒๕๓๕ – ๒๕๓๙
๙. พ.อ.สมชาติ	หรุ่นศิริ	พ.ศ. ๒๕๓๙ – ๒๕๔๑
๑๐. พ.อ.พิชัย	ฤกษ์สำราญ	พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๑
๑๑. พ.อ.วีระกูล	ทองมา	พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๕
๑๒. พ.อ.เพรียว	พินัยนิติศาสตร์	พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๘
๑๓. พ.อ.พงศ์สวัสดิ์	งามเกษม	พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๐
๑๔. พ.อ.พันธ์ยศ	พันธ์เพิ่มศิริ	พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๒
๑๕. พ.อ.วสันต์	ทัพวงศ์	พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๓
๑๖. พ.อ.ธนะศักดิ์	ชื่นอิ่ม	พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕
๑๗. พ.อ.วัชชรินทร์	สุวรรณรินทร์	พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘
๑๘. พ.อ.รชต	วงษ์อารีย์	พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙
๑๙. พ.อ.ธีรพล	รักอาชีพ	พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑
๒๐. พ.อ.สมเกียรติ	วิเศษสุวรรณ	พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน

ทำเนียบ หัวหน้าแผนกธุรการ กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.ชวลิต	ทองอารีย์
๒. พ.อ.ปราโมทย์	สุนทรสนาม
๓. พ.อ.ประภาส	สุขมาก
๔. พ.อ.ประจง	วงมงคล
๕. พ.อ.อภิเดช	พลางกูร
๖. พ.อ.มนัส	ดวงเพชร
๗. พ.อ.วันชัย	มั่นคง
๘. พ.อ.ชัชวาลย์	ศรีภิรมย์
๙. พ.อ.รชต	วงษ์อารีย์
๑๐. พ.อ.ธีรพล	รักอาชีพ
๑๑. พ.อ.มหินท์	ตุงคะเศรณี
๑๒. พ.อ.ยอดเพชร	ภู่แส
๑๓. พ.อ.สุพจน์	วงศ์อนันต์ชัย

ทำเนียบ ผู้อำนวยการกองแผนและฝึก กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.ธีระ	ธีระภาพ
๒. พ.อ.พละ	จารุนัฏ
๓. พ.อ.ประสิทธิ์	เกสรสุคนต์
๔. พ.อ.คึกฤทธ์	ลียะวณิช
๕. พ.อ.พิชัย	ฤกษ์สำราญ
๖. พ.อ.วีระกุล	ทองมา
๗. พ.อ.ศุภชัย	ศรีจักรโคตร
๘. พ.อ.พันธ์ยศ	พันธ์เพิ่มศิริ
๙. พ.อ.ประชา	สังขะวัลลิ์
๑๐.พ.อ.ธนะศักดิ์	ชื่นอิ่ม
๑๑.พ.อ.ธีรพล	รักอาชีพ
๑๒.พ.อ.สมเกียรติ	วิเศษสุวรรณ
๑๓.พ.อ.มหินท์	ตุงคะเศรณี

ทำเนียบ ผู้อำนวยการกองสืบสวนสอบสวน กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.ยรรยงค์	ศรีอุตมะโยธิน	พ.ศ. ๒๔๙๘ - ๒๔๙๙
๒. พ.อ.วิทย์	นิ่มนวล	พ.ศ. ๒๔๙๙ - ๒๕๐๑
๓. พ.อ.ชูเกียรติ	สุรพิบูล	พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๐๗

๔. พ.อ.อุดม	ทวีวัฒน์	พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๗
๕. พ.อ.สุรชาติ	ปิณฑะบุตร	พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๐
๖. พ.อ.สุชาติ	สุนทรศรี	พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๕
๗. พ.อ.สุพัฒน์	สุพรรณเภษัช	พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘
๘. พ.อ.ทองอินทร์	แจ่มสว่าง	พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๓๑
๙. พ.อ.บรรจบ	ไชยโรจน์	พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๑
๑๐. พ.อ.สุพัฒน์	สุพรรณเภษัช	พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๒
๑๑. พ.อ.ภิเศก	พิเศษนครกิจ	พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๖
๑๒. พ.อ.สมจิตร	พุทธกาล	พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘
๑๓. พ.อ.อภิเดช	พลางกูร	พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๔๒
๑๔. พ.อ.เพรียว	พินัยนิติศาสตร์	พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๕
๑๕. พ.อ.องอาจ	อัมพะผลิน	พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๐
๑๖. พ.อ.ปริญญา	ประธานธุรารักษ์	พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๖
๑๗. พ.อ.รัชพล	สุธนต์	พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑
๑๘. พ.อ.นพพร	วิริยราชวัลลภ	พ.ศ. ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน

ทำเนียบ ผู้อำนวยการกองควบคุมและรักษาความปลอดภัย กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.วิเชียร	กระบวนยุทธ	พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๒๖
๒. พ.อ.เอนก	มณีรอด	พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๙
๓. พ.อ.พละ	จารุนัฏ	พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๒
๔. พ.อ.ปราโมทย์	สุนทรสนาน	พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๔
๕. พ.อ.เสรี	สุนทรศศิน	พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕
๖. พ.อ.ประภาส	สุขมาก	พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖
๗. พ.อ.สมชาติ	หรุ่นศิริ	พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘
๘ พ.อ.วีระกูล	ทองมา	พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๔๑
๙. พ.อ.จตุรงค์	อุดมพรพิทยา	พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๕
๑๐. พ.อ.ประยุทธ	ยศโต	พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖
๑๑. พ.อ.พงศ์สวัสดิ์	งามเกษม	พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘
๑๒. พ.อ.พัฒนพงศ์	ยี่สารพัฒน์	พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๐
๑๓. พ.อ.วันชัย	มั่นคง	พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒
๑๔. พ.อ.ธีรพล	รักอาชีพ	พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔
๑๕. พ.อ.ฐิติศักดิ์	สมทัศน์	พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗
๑๖. พ.อ.มหินท์	ตุงคะเศรณี	พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘
๑๗. พ.อ.สันติพงษ์	มั่นคงดี	พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน

ทำเนียบ ผู้อำนวยการกองวิทยาการ กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.จำลอง	สารีสังข์	พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖
๒. พ.อ.การุณ	วิสุทธิกุล	พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๐
๓. พ.อ.สนิท	ทิพยโส	พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๗
๔. พ.อ.รวี	สุนทรารักษ์	พ.ศ. ๒๕๒๗ - ๒๕๒๙
๕. พ.อ.เสรี	สุนทรศศิน	พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๒
๖. พ.อ.ทองอินทร์	แจ่มสว่าง	พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๓
๗. พ.อ.อนุสรณ์	อุทธิเสน	พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๓
๘. พ.อ.เผด็จ	จารุจินดา	พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๓
๙. พ.อ.รวี	สุนทรารักษ์	พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๔
๑๐. พ.อ.คงฤทธิ์	พงษ์สถิตย์	พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕
๑๑. พ.อ.ประภาส	สุขมาก	พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖
๑๒. พ.อ.ประเสริฐ	หุ่นวิไล	พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๗
๑๓. พ.อ.จตุรงค์	อุดมพรพิทยา	พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๔๑
๑๔. พ.อ.ประยุทธ	ยศโต	พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๕
๑๕. พ.อ.จตุรงค์	อุดมพรพิทยา	พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๖
๑๖. พ.อ.พงษ์สวัสดิ์	งามเกษม	พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗
๑๗ .พ.อ.พันธ์ยศ	พันธ์เพิ่มศิริ	พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๗
๑๘. พ.อ.วันชัย	มั่นคง	พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐
๑๙. พ.อ.ธนะศักดิ์	ชื่นอิ่ม	พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒
๒๐. พ.อ.ประชา	สังขะวัลลิ์	พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔
๒๑. พ.อ.รชต	วงษ์อารีย์	พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘
๒๒. พ.อ.มหินท์	ตุงคะเศรณี	พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑
๒๓. พ.อ.จารุวัฒน์	วิภัทรเมธีกุล	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ปัจจุบัน

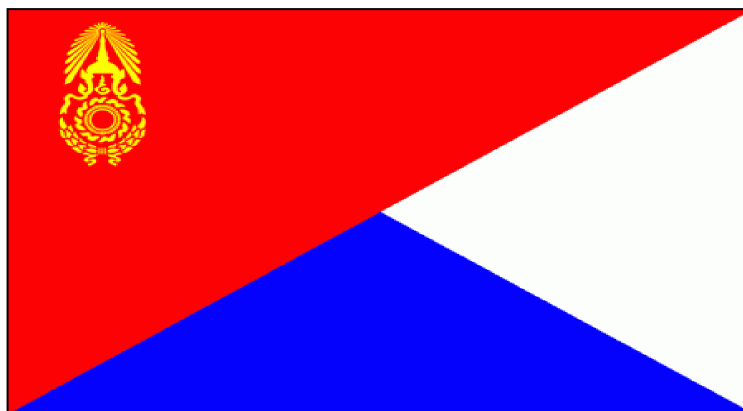
ทำเนียบ ผู้บังคับกองพันนักเรียน กรมการสารวัตรทหารบก

๑. พ.อ.พิศพัฒนะ	อมรวิสัยสรเดช	พ.ศ. ๒๔๙๙ - ๒๕๐๖
๒. พ.ท.ศานติ	ไวทยานุวัติ	พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๑๐
๓. พ.ท.เอนก	มณีรอด	พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๑
๔. พ.ท.ธวัช	เกตุวัลห์	พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๒๖
๕. พ.ท.ภักดี	จุกกระพาก	พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๗
๖. พ.ท.อวยพร	พุ่มผกา	พ.ศ. ๒๕๒๗ - ๒๕๒๘
๗. พ.ท.รัตนะ	กระจ่างพจน์	พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๒๙

๘. พ.ท.ธนู	สุขสำราญ	พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๔
๙. พ.ท.สมนึก	นักรบ	พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙
๑๐. พ.ท.พัฒนพงศ์	ยี่สารพัฒน์	พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๒
๑๑. พ.ท.ธนะศักดิ์	ชื่นอิ่ม	พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๖
๑๒. พ.ท.จารุวัฒน์	วิภัทรเมธีกุล	พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐
๑๓. พ.ท.กัมพล	คำเพ็ง	พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑
๑๔. พ.ท.อานนท์	แสงประทีป	พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓
๑๕. พ.ท.จิรวุธ	ศรฤทธิ์ชิงชัย	พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗
๑๖. พ.ท.ธำรงค์	บุญพราหมณ์	พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙
๑๗. พ.อ.สุพจน์	วงศ์อนันต์ชัย	พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐
๑๘. พ.ท.พงศกร	เพียรมาก	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๑
๑๙. พ.ท.ธิติพงษ์	เอกก้านตรง	พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน

๙. ภาพถ่ายเครื่องแต่งกาย เครื่องหมายสังกัด และเครื่องหมายอื่นๆ รวมทั้งธงประจำหน่วย

- ธงประจำหน่วย เหล่าทหารสารวัตร

- เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนบน คือส่วนจากมุมล่างทางด้านธง ติดเฉียงขึ้น ไปถึงมุมบน เป็นสีแดง มุมบนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบก ส่วนล่างคือ ส่วนที่เหลือจะบอกสีของเหล่า เหล่าทหารสารวัตรใช้ สีน้ำเงิน

- เครื่องหมายสังกัด เหล่า

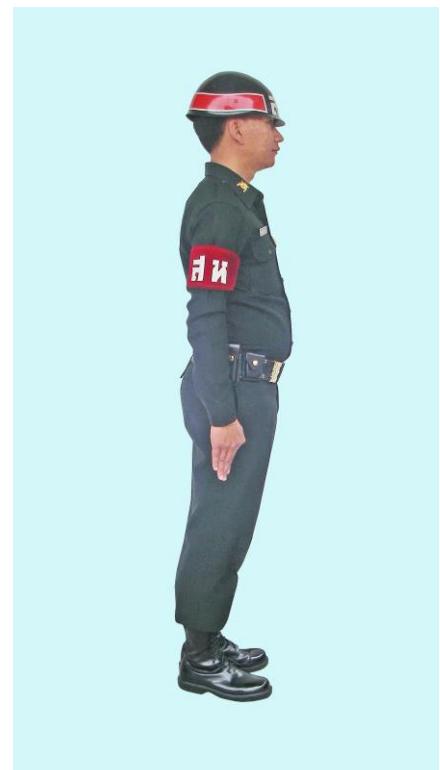

- รูปปืนพกไขว้ประกอบกับจักร **พ.ศ.๒๔๖๕** เครื่องหมายปืนพกไขว้ ได้รับอนุมัติอย่างเป็นทางการให้ใช้เป็นเครื่องหมายของเหล่าทหารสารวัตร เครื่องหมายนี้เป็นแบบที่นำมาจากปืนพก แบบ ๑๘๐๖ คือ THE HARPER'S FERRY ARSENAL FLIT – LOCK PISTOL ขนาดกว้างปากลำกล้อง .๕๔ ซึ่งเป็นปืนพกแบบมาตรฐานแบบแรกที่ปรับปรุงให้สามารถเปลี่ยนชิ้นส่วนได้ และอนุมัติให้ทำการผลิตเพื่อใช้ในกองทัพบก เครื่องหมายนี้เป็นการแสดงถึงอาวุธที่มีคุณลักษณะพิเศษ และมีความสำคัญที่หมายถึง การมีมาตรฐานอันแน่นอนและเป็นอาวุธอันเก่าแก่ของทหารสารวัตร ดังนั้นการที่ได้ประดับเครื่องหมายนี้ทหารสารวัตรจึงถือว่าเป็นสิทธิพิเศษอันน่าภาคภูมิใจ

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติงาน ปกติ

ชุด สห. ในการปฏิบัติงานยามปกติ (น.ประทวน)

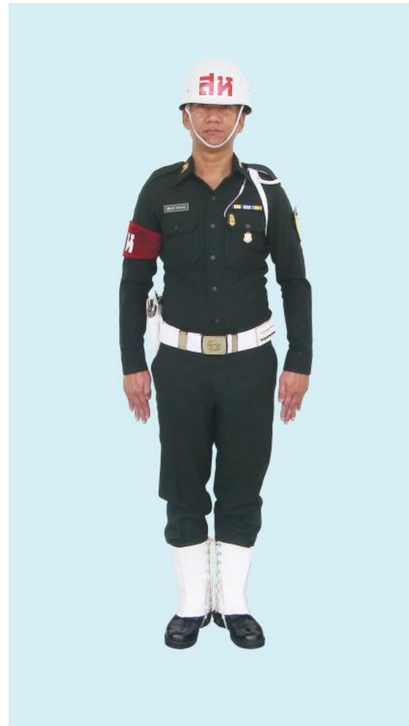

ชุด สห. ในการปฏิบัติงานยามปกติ (น.สัญญาบัตร)

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติ งานในพิธีต่างๆ

ชุด สห. ในโอกาสปฏิบัติงานในพิธีต่าง ๆ

- เครื่องแต่งกายในโอกาสขับขี่รถจักรยานยนต์

ชุด สห. ในโอกาสขับขี่รถจักรยานยนต์นำขบวน

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติราชการสนามหรือฝึก (น.สัญญาบัตร)

ชุด สห. ในโอกาสปฏิบัติราชการสนามหรือฝึกของนายทหารสัญญาบัตร

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติราชการสนามหรือฝึก (น.ประทวน)

ชุด สห. ในโอกาสปฏิบัติราชการสนามหรือฝึกของนายทหารประทวน

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติงานควบคุมการจราจรขณะทัศนวิสัยจำกัด

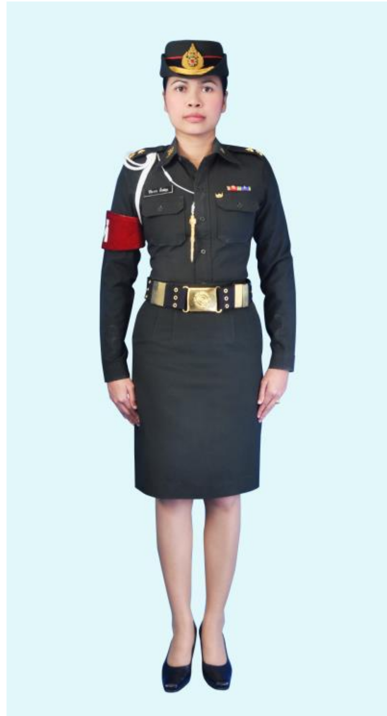

ชุด สห. ในโอกาสควบคุมการจราจรในขณะทัศนวิสัยจำกัด

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติงาน ปกติ ของสารวัตรทหารหญิง (น.สัญญาบัตร)

ชุด สห. ในการปฏิบัติงานตามปกติ (น.สัญญาบัตร หญิง)

- เครื่องแต่งกายในโอกาสปฏิบัติงาน ปกติ ของสารวัตรทหารหญิง (น. ประทวน)

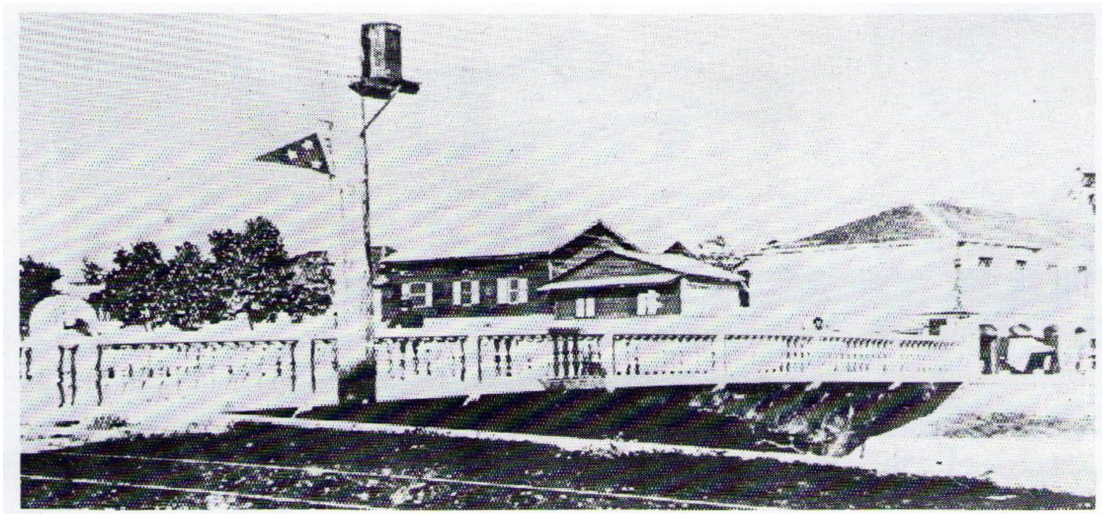

ชุด สห. ในการปฏิบัติงานตามปกติ (น.ประทวน หญิง)

อาคารกองบัญชาการกรมการสารวัตรทหารบก

ในอดีต (พ.ศ.๒๔๕๔ – พ.ศ.๒๔๙๖)

ยุคกลาง (พ.ศ.๒๔๙๖ – พ.ศ.๒๕๒๑)

ปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๒๑ – ปัจจุบัน)

ตราสัญลักษณ์ประจำกรมการสารวัตรทหารบก

เป็นรูป "ท้าวกุเวร" หรือ "ท้าวเวสสุวัณ" ประทับอยู่บนแท่น บรรจุอยู่ในวงกลม หัตถ์ขวาถือกระบอง หัตถ์ซ้ายในท่าให้อภัย ด้านข้างประกอบด้วยลายกนก เบื้องบนมีชื่อ "กรมการสารวัตรทหารบก" เบื้องล่างมีตัวอักษรภาษาอังกฤษว่า THE PROVOST MARSHAL GENERAL 'S DEPARTMENT มีความหมายถึง ผู้รักษาความปลอดภัยและทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม (ไม่จำกัดสีและขนาด)

หลักฐาน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๗๗ ลง ๑๘ ส.ค.๑๓ หน้า ๕๖๙

(สำเนา)

ประกาศกองทัพบก

เรื่อง กำหนดวันทหารสารวัตร

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่ปรากฏแน่ชัดแล้วว่า วันที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐ เป็นวันที่กำหนดหน้าที่สารวัตรใหญ่ทหารบกขึ้นเป็นครั้งแรก

กองทัพบก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่กรมการสารวัตรทหารบก ได้รายงานขอกำหนดให้ วันที่ ๒๗ มีนาคม เป็นวันทหารสารวัตร เพื่อเป็นวันที่ระลึกของเหล่าทหารสารวัตร และเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี ขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการในเหล่าทหารสารวัตรนั้น เป็นการเหมาะสมแล้ว จึงขอกำหนดให้ วันที่ ๒๗ มีนาคม เป็นวันทหารสารวัตรสืบไป

จึงประกาศมาเพื่อทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๑

(ลงชื่อ) พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

ผู้บัญชาการทหารบก

ภาคผนวก

(ครุฑ)

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ

กะซวงกลาโหม พุทธสักราช ๒๔๗๗ พุทธสักราช ๒๔๘๖

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเหร็ดราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราสดร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธสักราช ๒๔๘๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธสักราช ๒๔๘๔)

อาทิตย์ ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ นะ วันที่ ๒ มิถุนายน พุทธสักราช ๒๔๘๖

เปนปีที่ ๑๐ ไนรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควนแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกะซวงกลาโหม พุทธสักราช ๒๔๗๗ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานะการน์ไนยามคับขัน

และโดยที่มีเหตุฉุกเฉิน ซึ่งจะเรียกประชุมสภาผู้แทนราสดรไห้ทันท่วงทีมิได้

จึงมีพระบรมราชโองการไห้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้โดยอาสัยอำนาดตามความไนมาตรา ๕๒ ของรัถธัมนูญแห่งราชอานาจักรไทย ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้ไห้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกะซวงกลาโหม พุทธสักราช ๒๔๗๗ พุทธสักราช ๒๔๘๖

มาตรา ๒ ไห้ใช้พระราชกำหนดนี้ตั้งแต่วันประกาสไนราชกิจจานุเบกสาเปนต้นไป

มาตรา ๓ ไห้เพิ่มความต่อไปนี้เปน ๗. ของมาตรา ๔ แห่งราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกะซวงกลาโหม พุทธสักราช ๒๔๗๗

“๗ กรมวารวัตทหาน”

มาตรา ๔ ไห้เพิ่มความต่อไปนี้เปนมาตรา ๙ ตรีแห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกะซวงกลาโหม พุทธสักราช ๒๔๗๗

“มาตรา ๙ ตรี กรมสารวัตทหาร มีสารวัตไหย่ทหานเปนผู้บังคับบันชาดำเนินกิจการไนเวลาสงคราม เมื่อได้มีโอกาสตั้งผู้บันชาการทหานสูงสุดขึ้นแล้ว ไห้กรมนี้ขึ้นตรงต่อผู้บันชาการทหานสูงสุด”

มาตรา ๕ ไห้รัถมนตรีว่าการกะซวงกลาโหมรักสาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัถมนตร

(สำเนา)

ตอนที่ ๔๘ เล่มที่ ๖๙ ราชกิจจานุเบกษา ๕ สิงหาคม ๒๔๙๕

(การจัดตั้งกรมสารวัตรทหารบก)

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม

พ.ศ.๒๔๙๕

ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๙๕

เป็นปีที่ ๗ มในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหมเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๕ กับมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ.๒๔๙๑ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกา ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกองทัพบกในกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๔๙๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ฯลฯ

มาตรา ๔ ฯลฯ (๒) กรมสารวัตรทหารบก

มาตรา ๕ ฯลฯ

มาตรา ๖ ฯลฯ

มาตรา ๗ ฯลฯ

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และส่วนราชการ
ในกองทัพบก
พ.ศ. ๒๔๙๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหน้าที่บางตำแหน่งและส่วนราชการในกองทัพบกไว้ให้แน่นอน จึงตราข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และส่วนราชการในกองทัพบก พ.ศ. ๒๔๙๔

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๙๕ เป็นต้นไป

ฯลฯ

ข้อ ๙ ฝ่ายธุระการมีหน้าที่เสนอความเห็นแก่ผู้บังคับบัญชา แนะนำเจ้าหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเท็คนิค เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพิเศษและหน่วยราชการอื่น ๆ ในกิจการฝ่ายธุรการ ช่วยเหลือผู้บังคับบัญชาการการทำแผน ประมาณการและทำคำสั่งตลอดจนแนะนำกำกับการในสายงานของตน

ฯลฯ

(๒) กรมการสารวัตรทหารบก มีสารวัตรใหญ่ทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่กำกับการสารวัตรกิจการเฉลยศึก รักษาความสงบเรียบร้อยและระเบียบวินัยของทหาร การจราจร การอพยพของผู้หลบภัย ป้องกันและสอบสวนอาญากรรมภายในกองทัพบก จับกุมผู้หลบหนีทัพและผู้ขาดหนีราชการ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่วางแผนและกำกับการในเรื่องการเกณฑ์การอบรมและการใช้หน่วยปกครอง โดยฝ่ายทหาร กำกับการและควบคุมข่าวสารที่เกี่ยวกับเชลยศึก

ฯลฯ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(สำเนา)

ระเบียบกองทัพบก
ว่าด้วยการกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการในกองทัพบก
พ.ศ. ๒๔๙๖

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการในกองทัพบก พ.ศ. ๒๔๙๖

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๔๙๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ หน้าที่ของส่วนราชการใดที่มิได้ระบุไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการกำหนดหน้าที่และส่วนราชการในกองทัพบก พ.ศ.๒๔๙๕

ฯลฯ

ข้อ ๑๐ กรมการสารวัตรทหารบกมีสารวัตรใหญ่ทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่กำกับการสารวัตรกิจการเชลยศึก รักษาความสงบเรียบร้อยและระเบียบวินัยของทหารการจราจร การอพยพของผู้หลบภัย ป้องกันและสอบสวนอาญากรรมภายในกองทัพบก จับกุมผู้หนีทัพและผู้ขาดหนีราชการ นอกจากนั้นยังมีหน้าที่วางแผนและกำกับการในเรื่องการเกณฑ์ การอบรม และการใช้หน่วยปกครองโดยฝ่ายทหาร กำกับการและควบคุมข่าวสารที่เกี่ยวกับเชลยศึก

กรมการสารวัตรทหารบกแบ่งส่วนราชการออกเป็น

ก. แผนกกลางฯ มีหน้าที่ในทางธุรการ การพลาธิการ การยานพาหนะ การสวัสดิการ และการเงินของกรม

ข. กองการปกครอง มีหน้าที่ในการวางแผนการจัดหน่วยสารวัตรทหาร การวางแผนหลักสูตรและหลักฐานในการฝึกสารวัตรทหาร วางแผนนโยบายและกำกับดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและระเบียบวินัยของทหาร การจับกุมผู้หนีทัพและขาดหนีราชการ การจราจรในเขตทหาร อำนวยการกำกับการและดำเนินการป้องกันและสอบสวนอาชญากรรมภายในกองทัพบก

ค. กองการเชลยศึกและผู้หลบภัย วางแผนนโยบายกำกับดูแลและประสานแผนการควบคุมเชลยศึก การอพยพผู้หลบภัยและการควบคุมข่าวสารที่เกี่ยวกับเชลยศึก วางแผนและกำกับการในเรื่องการเกณฑ์การอบรม และการใช้หน่วยปกครองโดยฝ่ายทหาร

ง. โรงเรียนสารวัตรทหารบก มีหน้าที่อำนวยการศึกษาวิทยาการสารวัตรทหาร

ฯลฯ

ข้อ ๒๙ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ขึ้นตรงกองทัพบกมีอำนาจออกระเบียบปลีกย่อยเพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๔๙๖

(ลงชื่อ) พล.อ. ผ. ชุณหวัณ

ผบ.ทบ

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงกลาโหม

(เฉพาะ)

ที่ ๖๒/๑๖๕๗๘๐

เรื่องแก้ อัตรากองทัพบก ๙๑ (ครั้งที่ ๘๘)

ให้แก้ข้อบังคับทหารว่าด้วยการจัดและกำหนดกำลังเจ้าหน้าที่กองทัพบกในเวลาปกติ ๙๑ ดังต่อไปนี้คือ

๑. ให้ยกเลิกอัตรา "กรมสารวัตรทหารบก" แล้วใช้อัตรา "กรมการวัตรทหารบก" ที่แนบมากับคำสั่งฉบับนี้แทน

๒. ให้เพิ่มอัตรา "กองบังคับการสารวัตรภาคทหารบกที่ ๑ – ๒ – ๓" ที่แนบมากับคำสั่งฉบับนี้

๓. ให้ยกเลิกอัตรา "กองสารวัตรมณฑลทหารบกที่ ๑" แล้วใช้อัตรา "กองสารวัตรมลฑลทหารบกที่ ๑" ที่แนบมากับคำสั่งฉบับนี้แทน

๔. ให้ยกเลิกอัตรา "หมวดสารวัตรมณฑลทหารบกที่ ๒ – ๔ – ๕ – ๖ – ๗" อัตรา "กองสารวัตรมณฑลทหารบกที่ ๓" และอัตรา "หมวดสารวัตรจังหวัดทหารบก" แล้วใช้อัตรา "สารวัตรมณฑลทหารบกที่ ๒ – ๓ – ๔ – ๕ -๖ – ๗ " และอัตรา "สารวัตรจังหวัดทหารบก" ที่แนบมากับคำสั่งฉบับนี้แทน

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๔๙๘

(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(สำเนา)

เล่มที่ ๗๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ มิถุนายน ๒๔๙๙

(เปลี่ยนชื่อกรมการสารวัตรทหารบก)

พระราชกฤษฎีกา

จัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม

พ.ศ.๒๔๙๙

ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๙๙

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจัดวางระเบียบราชการกองทัพบกในกระทรวงกลาโหมเสียใหม่ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๔ กับมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกันอาณาจักร พ.ศ. ๒๔๙๑ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกองทัพบกในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๔๙๑

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๔๙๙ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๔๙๘

มาตรา ๔ หน้าที่ราชการในกองทัพ แยกเป็น ๓ ส่วน

ฯลฯ

(ข) กรมการสารวัตรทหารบก

ฯลฯ

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

ข้อบังคับสำหรับทหารบก
ว่าด้วยระเบียบราชการทหาร ประจำจังหวัด
พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

คำปรารถ

ฯลฯ

ภาคที่ ๕

ว่าด้วยสารวัดทหาร

ข้อ ๓๖. สำหรับกรุงเทพพระมหานคร ให้กรมสารวัดใหญ่ทหาร ซึ่งมีสารวัดใหญ่ทหารเป็นผู้บังคับบัญชา เป็นตำแหน่งเทียบชั้นผู้บัญชากองพล ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการมณฑลทหารบกกรุงเทพฯ มีนายทหาร นายสิบ พลทหารประจำกรมตามอัตรา กับกระทรวงทหารเรือ ย่อมจัดนายทหารจ่าและพลทหารเรือมารับราชการอยู่ในกรมสารวัดใหญ่ทหารนี้ด้วย มีน่าที่ตรวจตราระงับเหตุการณ์รักษาความสงบเรียบร้อย ความประพฤติและมารยาทตร์อันดีงามในหมู่ทหารบก (นับทหารรักษาวังด้วย) และทหารเรือในเขตรกรุงเทพพระมหานคร

ข้อ ๓๗. สารวัดใหญ่ทหารต้องจัดกองตรวจออกตรวจการณ์อยู่เสมอเป็นนิตย์ ในเขตร์ดังกล่าวต่อไปนี้

แดนฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา

เขตร์ทิศเหนือ เส้นคลองบางซื่อแต่ปากคลองจนถึงบ้านดอนหลุม

เขตร์ทิศตวันออก เส้นขีดจากบ้านดอนหลุม ผ่านวัดห้วยขวางหรือดอน วัดบางกะปิ ไปจนถึงวัดคลองเตยริมแม่น้ำเจ้าพระยา

เขตร์ทิศใต้ เส้นขีดจากวัดคลองเตยไปหาสุดถนนตกบางคอแหลม

เขตร์ทิศตวันตก เส้นลำน้ำเจ้าพระยาแต่สุดถนนตกบางคอแหลม ไปจนถึงปากคลองบางซื่อ

ให้แบ่งแดนฝั่งซ้ายนี้ออกเป็น ๓ บริเวณ

บริเวณเหนือมีกำหนดพื้นที่คือ เส้นคลองบางซื่อแต่ปากคลองถึงวัดบ้านดอนหลุมเป็นเขตร์ทางเหนือเส้นขีด จากบ้านดอนหลุมผ่านวัดห้วยขวางหรือดอน มาบรรจบวัดบางกะปิเป็นเขตร์ทางตวันออก เส้นคลองบางกะปิตวันตกวัดบางกะปิไปคลองมหานาค คลองบำรุงกรุงเกษม (บางลำภูบน) จนถึงปากคลองเป็นเขตร์ทางทิศใต้ ลำน้ำเจ้าพระยาเป็นเขตร์ทางทิศตะวันตก

บริเวณพระนครมีกำหนดพื้นที่คือ เส้นคลองบำรุงกรุงเกษมแต่ปากคลองไปจนถึงสามแยกมหานาคเป็นเขตร์ทางเหนือ เส้นคลองบำรุงกรุงเกษมเขตร์ใต้ สามแยกหมานาคลงไปจนตกแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเขตร์ตวันออก ลำน้ำเจ้าพระยาแต่ปากคลองบำรุงกรุงเกษมข้างใต้ถึงปากคลองบำรุงกรุงเกษมข้างเหนือเป็นเขตร์ทางใต้และตวันออก

บริเวณใต้มีกำหนดพื้นที่คือ เส้นคลองมหานาคแต่สามแยกไปจนบรรจบคลองบางกะปิ และเส้นคลองบางกะปิจนถึงวัดบางกะปิ เป็นเขตร์ทางเหนือ เส้นขีดจากวัดบางกะปิมาถึงวัดคลองเตยเป็นเขตร์ทางตะวันออก เส้นขีดจาก

คลองเตยตรงไปหาสุดถนนตกบางคอแหลมเป็นเขตร์ทางใต้ ลำน้ำเจ้าพระยา แต่สุดถนนตกไปจนถึงปากคลองบำรุงกรุงเกษมทางทิศใต้เป็นเขตร์ทางตวันตก

แดนฝั่งขวาแม่น้ำเจ้าพระยา

แบ่งเป็น ๒ บริเวณคือ

บริเวณกลาง มีกำหนดพื้นที่ดังนี้

เขตร์ทิศเหนือ คลองบางกอกน้อยจนถึงวัดสุวรรณาราม

เขตร์ทิศตวันตก เส้นซึ่งขีดเริ่มจากวัดสุวรรณาราม ผ่านวัดยาง วัดใหม่โพธิ์เรียง วกมาวัดสังฆจาย

เขตร์ทิศตวันออก ลำน้ำเจ้าพระยาแต่ปากคลองสารถึงปากคลองบางกอกน้อย

บริเวณตลาดพลู คือที่ประชุมใกล้ตลาดนั้น

ข้อ ๓๘. ให้มีนายทหารกรมสารวัดใหญ่ทหารเป็นสารวัดประจำบริเวณทั้ง ๕ ซึ่งกล่าวมาแล้วนี้เป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะในบริเวณนั้น ๆ

ข้อ ๓๙. ในท้องถิ่นนอกกรุงเทพพระมหานคร เป็นน่าที่ของผู้บัญชาการมณฑลทหารบก จักรายงานมายังเสนาบดีกระทรวงกลาโหมว่า ในเขตร์ใดสมควรจักต้องให้มีสารวัดทหารขึ้น และถ้าจำเป็นต้องตั้งให้นายทหารผู้ใดผู้หนึ่ง เป็นสารวัดทหาร โดยเฉพาะก็จักได้สั่งตั้งในคำสั่งประกาศสำหรับทหารบก แต่ถ้าผู้บัญชาการกองพลทหารบกเห็นว่าสามารถตั้งให้นายทหาร ซึ่งมีตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่แล้วทำหน้าที่สารวัดอีกด้วยโดยมิต้องเลิกจากทำการในตำแหน่งเดิมของตน ให้มีอำนาจสั่งตั้งได้เองทีเดียว สารวัดในท้องถิ่นนอกกรุงเทพพระมหานครนี้ คงเรียกนามตำแหน่งตามท้องถิ่นซึ่งมีน่าที่ตรวจตรา เช่นสารวัดทหารจังหวัดพิษณุโลก ดังนี้เป็นตัวอย่าง และสารวัดนี้อยู่ในจังหวัดทหารบกอันใด ให้ขึ้นตรงต่อผู้บังคับการจังหวัดทหารบกอันนั้น ถ้ามีขึ้นในท้องถิ่นซึ่งมิได้อยู่ในจังหวัดทหารบกอันใดเลย เมื่ออยู่ในท้องถิ่นของมณฑลทหารบกอันใด ก็ให้ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการมณฑลทหารบกอันนั้น

ข้อ ๔๐. สารวัดใหญ่ทหารและสารวัดทหารทั้งปวงมีน่าที่จัดหมู่ตรวจออกกระทำการตรวจตราสำหรับความสำเหร็จดังจะกล่าวต่อไปนี้

ก) ป้องกันมิให้ทหารซึ่งอยู่ในความปกครองของกรมทหารบก กรมทหารเรือต่าง ๆ หรือผู้ซึ่งแต่งเครื่องแบบทหารบกทหารเรือ ประพฤติและกระทำการอย่างใด ๆ ในที่สาธารณสถานและทางสัญจร ซึ่งจะเป็นเหตุให้เกิดวิวาทเอะอะ หรือส่อให้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของคณะทหารบกทหารเรือด้วยประการใด ๆ ต้องชี้แจงว่ากล่าวปัดเป่าเสีย อย่าให้มีเหตุดังว่าข้างบนนี้ได้ทีเดียว ถ้าจำเป็นและสมควรก็ให้จัดการจับกุมและส่งตามสังกัด แต่ต้องเข้าใจชัดว่าไม่ใช่คอยแต่จะจับกุมหรือฟ้องร้องเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้วเท่านั้น

เจ้าหน้าที่ฝ่ายสารวัดทหาร ไม่ใช่พลตำรวจ ต้องอย่าเข้าใจว่าตนมีหน้าที่สืบสวนคดีซึ่งได้เกิดขึ้นแล้ว มีน่าที่ป้องกันมิให้คดีเกิดขึ้นทีเดียว

(ข) เมื่อบุคคลอยู่ในอำนาจศาลทหาร ได้กระทำผิดกฎหมาย หรือแม้แต่สงไสยว่าได้กระทำผิดแล้วก็ดี ให้ระงับเหตุนั้นอย่าให้ลุกลามต่อไปและอย่าให้เป็นการเอิกเริก คือให้รีบจับกุมมาเสีย แล้วต้องสืบสวนหาหลักฐานพยานสำหรับการไต่สวนต่อไป ถ้าเชื่อว่าบุคคลเหล่านั้นจะกระทำผิดกฎหมาย ก็ให้ป้องกันเสียอย่าให้กระทำลงไปได้

ในการจับกุมตามข้อนี้ถ้ามีเจ้าน่าที่รักษาท้องถิ่น ฝ่ายพลเรือน เช่นเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจเป็นต้นได้รู้เห็นในเหตุซึ่งเกิดขึ้นนั้นแล้ว ก็ให้บอกกล่าวและทำความปรองดองกับเจ้าน่าที่ฝ่ายพลเรือนนั้นอย่าให้มีการเข้าใจผิดกันขึ้นอีก

(ค) ถ้าเจ้าหน้าที่รักษาท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน ร้องขอให้ช่วยเหลือประการใดที่เกี่ยวกับการซึ่งกล่าวมาแล้วในตอนหมายอักษร ก. และ ข. ก็ให้ปฏิบัติการไปเต็มความสามารถ

ข้อ ๔๑. เมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายกรมสารวัดใหญ่ทหารออกตรวจตราปฏิบัติการดังว่ามาแล้วในข้อ ๔๐ และได้ประสบพบเหตุซึ่งผิดปรกติ ก็ให้รายงานแก่สารวัดใหญ่ทหารหรือสารวัดทหารผู้บังคับบัญชาเหนือตน ทั้งบอกว่าตนได้ปฏิบัติไปแล้วประการใด แล้วสารวัดใหญ่ทหารต้องรายงานเหตุการณ์ซึ่งเกี่ยวกับทหารบกแก่ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกกรุงเทพฯ ทราบ กับถ้าเกี่ยวกับทหารบกกองพลใด บอกผู้บัญชาการกองพลนั้นทราบ เรื่องเกี่ยวกับทหารเรือให้รายงานตรงต่อเสนาบดีกระทรวงทหารเรือ เรื่องเกี่ยวกับทหารรักษาวังให้บอกไปยังผู้บังคับการกระทรวงทหารรักษาวังของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

สารวัดทหารในเขตร์นอกกรุงเทพพระมหานครต้องรายงานแก้ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกหรือผู้บัญชาการมณฑลทหารบก ซึ่งบังคับบัญชาโดยตรงเหนือตน กับทั้งเมื่อเกี่ยวกับทหารกรมใดก็บอกให้ผู้บังคับการกรมนั้นทราบด้วย

เมื่อเป็นเรื่องซึ่งจักต้องส่งผู้กระทำผิดขึ้นศาลทหารก็ให้สารวัดทหารใหญ่ทหารหรือสารวัดทหารบก ส่งคดีไปยังผู้มีอำนาจตั้งศาลจัดการต่อไป

ข้อ ๔๒. ในขณะที่ออกตรวจตราปฏิบัติการตามความในข้อ ๔๐ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสารวัดทหารมีผ้าสักหลาดสีแดงกว้าง ๕ เซนติเม็ตร์พันรอบต้นแขนขวา มีจักรทองขาวกลัดทับหลังแขนเป็นเครื่องหมาย

ข้อ ๔๓. บรรดาทหารบกทุกชั้นไม่ว่านายหรือพลต้องทำตามคำบังคับบัญชาของสารวัดใหญ่ทหารและสารวัดทหารต่าง ๆ กับทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายสารวัดทหาร ซึ่งเป็นนายทหารสัญญาบัตร เมื่อสั่งการในเรื่องที่เกี่ยวกับน่าที่ของเขาตามที่ปรากฏอยู่ในข้อบังคับฉบับนี้ ก็ต้องปฏิบัติตามประดุจเป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ภาคที่ ๖

ข้อ ๒๑๒. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ แต่บัดนี้เป็นต้นไป

ศาลาว่าการกระลาโหม ในพระนคร

วันที่ ๒๒ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

(ลงนาม) จอมพล เจ้าพระยาบดินทรเดชานุชิต

เสนาบดีกระทรวงกะลาโหม

ให้ยกเลิกข้อบังคับน่าที่สารวัตรทหาร

ลง ๓๑ มีนาคม ๒๔๕๔

(สำเนา)

ที่ ๒/๑๑๗๕๘ / ๒๔๗๕

ข้อบังคับทหารบก
ว่าด้วยสารวัตรทหาร

ข้อ ๑. เพื่อที่จะให้ทหารรักษาวินัยโดยเคร่งครัดขณะอยู่นอกเขตต์สถานที่ทหารในยามปกติจึงได้จัดเจ้าพนักงานฝ่ายทหารขึ้นเป็นเจ้าหน้าที่ทำการตรวจตราเรียกว่า "สารวัตรทหาร"

จังหวัดทหารบกใดซึ่งไม่มีสารวัตรทหารประจำอยู่หรือหน่วยทหารใดที่อยู่นอกเขตต์จังหวัดทหารบก ให้ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกหรือผู้บังคับทหารหน่วยนั้น จัดทหารในจังหวัดหรือหน่วยของตนทำการในหน้าที่สารวัตรทหาร

ข้อ ๒. เพื่อให้การตรวจดำเนินไปในเขตต์ที่พึงประสงค์ ให้ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกหรือผู้บังคับหน่วยทหารที่อยู่นอกเขตต์จังหวัดออกคำสั่งประกาศกำหนดเขตต์พื้นที่ให้สารวัตรทหารทำการตรวจไว้ให้แน่ชัด

ถ้ามีความจำเป็นต้องทำการตรวจเป็นครั้งคราวนอกเขตต์ซึ่งกำหนดไว้ ให้ผู้บังคับหน่วยสารวัตรทหาร, ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก, หรือผู้บังคับหน่วยทหารที่อยู่นอกเขตต์จังหวัดทหารบกสั่งการตรวจเป็นพิเศษได้ตามกรณี

ข้อ ๓. สารวัตรทหารในเวลาทำการตามหน้าที่มีเครื่องหมายดังนี้

(๑) เครื่องหมายเปิดเผย มีจักรทำด้วยโลหะสีทองกลัดติดเสื้อเครื่องแบบที่กึ่งกลางกระเป๋าบนข้างขวา

(๒) เครื่องหมายลับ ทำเป็นแผ่นมีคำรับรองของสารวัตรใหญ่ทหาร, ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก หรือผู้บังคับหน่วยทหารที่อยู่นอกเขตต์จังหวัดทหารบก และให้มีรูปถ่ายของผู้ถือเครื่องหมายด้วย

ข้อ ๔. ทหารประจำการซึ่งอยู่นอกเขตต์สถานที่ทหาร และทหารนอกประจำการในเวลาแต่งเครื่องแบบทหาร ต้องเชื่อฟังคำสั่งของสารวัตรทหารที่กระทำการตามหน้าที่อันชอบด้วยแบบธรรมเนียมทหาร

ข้อ ๕. สารวัตรทหาร มีหน้าที่คือ

(๑) ระวังป้องกันมิให้ทหารประพฤติการใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยแบบธรรมเนียมทหาร ถ้าสงสัยว่าจะมีขึ้นก็ให้จัดการระงับเสีย

(๒) เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นแล้ว ต้องปราบปรามจับกุมแล้วสืบหาหลักฐานประกอบเหตุนั้นด้วย

ถ้าได้จับกุมตัวผู้ใดไว้ ให้แจ้งแก่หน่วยที่ผู้ถูกจับสังกัดทราบ เพื่อรับตัวไปหรือนำส่งแล้วแต่กรณี

(๓) สืบข่าวหรือฟังการณ์ในอันที่จะเป็นภัยแก่เกียรติศักดิ์และราชการของทหาร หรืออื่น ๆ ตามแต่ผู้บังคับบัญชาจะมอบให้

(๔) ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนเพื่อให้บังเกิดผลดีในหน้าที่ราชการทั้งสองฝ่าย

(๕) ร่วมมือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในกิจราชการอันเป็นภัยต่อสันติสุขของประชาชนเมื่อได้รับคำขอร้อง หรือขอร้องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนช่วยเหลือในกิจการของสารวัตรทหาร

ข้อ ๖. เมื่อทราบข่าวคราวหรือมีเหตุอย่างใดเกิดขึ้นให้ผู้บังคับหน่วยสารวัตรทหารรายงานผู้บังคับการจังหวัด ฯ หรือแจ้งให้ผู้บังคับหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับเหตุนั้นทราบและพึงถือว่าสารวัตรทหารทุกแห่งรวมทั้งสารวัตรทหารที่

ผู้มีอำนาจสั่งตั้งขึ้นชั่วคราวได้ตามข้อบังคับนี้ด้วย ขึ้นทางการต่อสารวัตรใหญ่ทหาร เมื่อมีเรื่องที่ต้องรายงานตามที่กล่าวข้างต้น ก็ต้องส่งสำเนารายงานนั้นมายังสารวัตรใหญ่ทหารด้วยทุกครั้ง

ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ศาลาว่าการกลาโหม พระนคร

๗ ม.ค. ๗๕

(ลงชื่อ) พ.ร.ท. พระยาราชวังสัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(สำเนา)

คำชี้แจงของสารวัตรใหญ่ทหาร
เรื่อง การควรประพฤติ ของสารวัตรทหาร

สารวัตรทหารย่อมมีหน้าที่ตรวจตราดูแลทหารตามที่ประชุมชนและสถานที่สาธารณะ เป็นการช่วยเหลือผู้บังคับหน่วยทหารภายนอกโรงทหาร ในอันซึ่งจะรักษาความสงบ เกียรติศักดิ์และชื่อเสียงทหารให้ดีงาม ประชาชนจักได้นิยมการทหารยิ่งขึ้น เพราะมีบุคคลซึ่งมิใช่ทหารเป็นอันมาก ได้พบเห็นสารวัตรทหารอยู่เนือง ๆ ฉะนั้นผู้ซึ่งเป็นสารวัตรทหารจักต้องเป็นผู้ซึ่งมีความประพฤติจรรยามรรยาทสุภาพอ่อนโยนเรียบร้อยต่อบุคคลทั่วไป ชอบด้วยระเบียบและยุทธวินัยของทหารอยู่เสมอ จึงจะเป็นการสมควรกับหน้าที่ และเป็นตัวอย่างอันดีสำหรับทหาร

อนึ่ง ในเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ เช่นมาทำงานสำนักงาน ออกตรวจการตามท้องที่ ฯลฯ ไม่ควรดื่มสุราเลย ทั้งนี้หมายความถึงดื่มแล้วมาทำงานหรือออกตรวจการณ์ หรือในเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ยังมีกลิ่นสุราอยู่นั้นด้วย

เมื่อทหารคนใดในกองสารวัตรใหญ่ทหาร ประพฤติตนไม่ถูกต้องตามความประสงค์ที่กล่าวแล้ว ข้าพเจ้าจะถือว่าผู้นั้นไม่สมควรเป็นสารวัตรทหาร

ที่ว่าการกองสารวัตรใหญ่ทหาร

พระนคร

๖ ก.ย. ๗๕

(ลงนาม) พ.อ. พระยารามจตุรงค์

สารวัตรใหญ่ทหาร

(สำเนา)

คำชี้แจงของสารวัตรใหญ่ทหาร

เรื่อง ความมุ่งหมายและวิธีดำเนินของสารวัตรทหาร
ทหารต้องตั้งใจรักษาเกียรติศักดิ์และชื่อเสียงของทหารอยู่เสมอ

ข้อความนี้ผู้บังคับบัญชา ได้อบรมชี้แจงตักเตือนทหารอยู่เป็นนิต เพราะเป็นกิจสำคัญส่วนหนึ่งแห่งความมุ่งหมายในราชการทหาร และความมุ่งหมายส่วนนี้ ย่อมมีการต่อเนื่องระหว่างทหาร – ราษฎรอยู่ด้วย

การต่อเนื่องกับราษฎรนั้น มีความประสงค์เป็นอย่างยิ่งอยู่ คือ

- ให้ราษฎร มีความนิยมชมชื่นในระเบียบการของทหารกล่าวคือ ความประพฤติ, จรรยามรรยาท, การปกครองและบังคับบัญชา เพราะการนี้ ราษฎรได้พบเห็นอยู่เนื่อง ๆ
- ให้ราษฎรเชื่อมั่นว่า ทหารเป็นกำลังอันสำคัญในการรักษาความสงบสุขและความอิสรภาพของชาติ จะละเว้นไม่มีทหารไม่ได้เป็นอันขาด
- ให้ราษฎรไว้วางใจว่า ทหารเป็นมิตรซึ่งหวังดีช่วยเหลือราษฎรด้วยความชอบธรรมอยู่เสมอ
- ให้ราษฎรยินดีเต็มใจช่วยเหลือส่งเสริมกิจการของทหาร

ตามความประสงค์ดังกล่าวนั้น สารวัตรทหารมีหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วย เพราะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายทหารกระทำการอยู่ตามที่ประชุมและสถานที่สาธารณะ เกี่ยวเนื่องระหว่างทหาร – ราษฎรอยู่เป็นส่วนมาก ควรหาทางที่จะดำเนินการให้ราษฎรบังเกิดความเลื่อมใสในการทหารตามความมุ่งหมายนั้นด้วย

วิธีดำเนินการของสารวัตรทหาร ซึ่งจะให้สมความประสงค์นั้น ก็คือ ระวังป้องกันมิให้ทหารประพฤติชั่วขึ้นนอกเขตต์โรงทหาร มีข้อสำคัญที่ควรชี้แจ้งวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ดูแลตักเตือนทหารซึ่งเที่ยวเตร่โดยลำพัง ตามสถานที่สาธารณะและที่ประชุมชน กล่าวคือเมื่อเห็นทหารผู้ใด มีกิริยาอาการไม่ดีไม่งามไม่ชอบด้วยระเบียบและวินัยของทหาร หรือการใด ซึ่งจะเป็นสื่อนำมาให้เกิดเหตุเสียหายแม้แต่เล็กน้อย สารวัตรทหารต้องรีบจัดการชี้แจ้งตักเตือนทหารผู้นั้นให้รู้สึกตัวโดยทันที เพราะหน้าที่อันสำคัญของสารวัตรทหาร คือ การระวังป้องกันไม่มีเหตุ ไม่ใช่แสวงหาเหตุ เพื่อระงับจับกุม เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นแล้ว ราษฎรย่อมทราบไม่มากก็น้อย แล้วก็พูดกันต่อ ๆ ไปว่าทหารประพฤติไม่ดีไม่งาม เป็นทางนำมาแห่งการเสียชื่อเสียงของทหาร แต่ถ้าสารวัตรทหารได้ประสพเมื่อเหตุเกิดขึ้นแล้วต้องระงับปราบรามโดยเฉียบขาด ให้เหตุนั้นสงบโดยเร็วที่สุด

การชี้แจงตักเตือนผู้ประพฤติไม่ดีไม่งามนั้น สารวัตรทหารต้องใช้กิริยาวาจาให้สุภาพอ่อนโยนและเลือกโอกาสกระทำให้เหมาะ กล่าวคือ ชี้แจงตักเตือนอย่าให้เป็นการเอ็ดอึงรุนแรง แสดงอำนาจจนเกินควร และถ้าไม่พึงประสงค์จะให้ราษฎรทราบ ถ้าราษฎรทราบแล้วเท่ากับเป็นการประจานหรือประกาศการไม่ดีไม่งามของทหารให้แพร่หลายกระจายออกไปมากขึ้น ผู้ถูกตักเตือนก็จะบังเกิดความอับอาย ราษฎรก็จะลดหย่อนความนิยมในการทหาร ฯลฯ เป็นการไม่ชอบด้วยความมุ่งหมายของราชการทหาร

การจับกุมตัวผู้กระทำผิดนั้น ควรพยายามกระทำไปโดยละม่อม ถ้าผู้กระทำผิดไม่แสดงอาการขัดขืน ควรใช้วิธีจับกุมด้วยวาจา (คำสั่งของเจ้าพนักงาน) ให้ผู้กระทำผิดปฏิบัติตาม และพยายามอย่าให้เรื่องนั้นอื้อฉาวไป เช่นเมื่อจับกุมผู้กระทำผิดไปแล้ว นำเคลื่อนที่ไปโดยเร็ว ไม่ควรทำการใด ๆ ให้ชักช้าอยู่ ณะตำบลที่เกิดเหตุ เพราะจะมีราษฎรมาห้อมล้อมดูการจับกุมนั้นคล้ายดูละคร ควรนำตัวผู้ถูกจับส่งต้นสังกัดโดยเร็ว ถ้าต้นสังกัดของผู้ถูกจับอยู่ห่างไกลกับตำบลเกิดเหตุ ควรนำตัวผู้ถูกจับนั้นฝากไว้ในความอารักขาของกองรักษาการทหารที่ใกล้เคียง แล้วจัดการติดต่อให้ต้นสังกัดของผู้ถูกจับมารับตัวไป การนำตัวผู้ถูกจับไปยังสถานีตำรวจฯ เพื่อแจ้งเหตุให้ต้นสังกัดทราบจะได้มารับตัวไปนั้นควรกระทำต่อเมื่อจำเป็นและไม่สามารถจะทำอย่างอื่นได้ ทั้งนี้ก็ย่อมมีความประสงค์จะไม่ให้ข่าวนั้นแพร่หลายไปเป็นข้อใหญ่

๒. การติดต่อกับเจ้าพนักงานฝ่ายพลเรือนมีตำรวจฯ เป็นต้นนั้น เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวคราวและความคิดความเห็น ในอันที่จะระวังรักษาความสงบสุขและความสามัคคีระหว่างทหารกับราชการพลเรือนและราษฎรและหาวิธีการที่จะระวังป้องกันมิให้ทหารประพฤติการไม่ดีไม่งามขึ้นภายนอกโรงทหารนั้นด้วย เช่น ทราบที่มาแห่งเหตุเพื่อจะได้จัดการป้องกันไม่ให้มีเหตุ ฯลฯ

- ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างเจ้าพนักงานฝ่ายทหารกับเจ้าพนักงานฝ่ายพลเรือนในอันที่จะให้ราษฎรปลอดภัย ได้รับความยุติธรรม ได้รับความสะดวกเป็นปกติสุข เช่นพบเห็นคนกระทำการทุจริตก็แจ้งเหตุนั้นให้เจ้าพนักงานฝ่ายพลเรือนทราบหรือช่วยเหลือจับกุม เมื่อเจ้าพนักงานฝ่ายพลเรือนขอร้องให้ช่วยเท่าที่สามารถทำได้

- ทำการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายพลเรือนปราบปรามเหตุภัยต่าง ๆ ซึ่งราษฎรกับทหารทำผิดร่วมกันหรือเจ้าพนักงานฝ่ายพลเรือนจะทำการตรวจค้นจับกุมทหารผู้กระทำความผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำความผิดทางอาชญาหรือร่วมกันกระทำการรักษาการในเวลาฉุกเฉิน เวลามีงานนักขัตฤกษ์ตามประเพณีนิยม เช่นงานภูเขาทองเป็นต้น

ฉะนั้นสารวัตรทหารควรพบปะกับเจ้าพนักงานฝ่ายพลเรือนบ่อย ๆ รักษาความสามัคคีให้ดีการนี้จึงจะบังเกิดผล

๓. การติดต่อกับราษฎร เพื่อ

- สืบและฟังการในเรื่องความคิดความเห็นของราษฎร ซึ่งเนื่องกับกิจการของทหาร เพื่อทราบว่าราษฎรมีความคิดมีความเห็นพูดจากันอย่างไรบ้าง เป็นไปในการนิยมชมชื่นหรือไม่พึงพอใจในทหารเหตุที่นิยมชมชื่นหรือไม่พึงพอใจนั้น มูลจากอะไร เนื่องด้วยความประพฤติจรรยามารยาทของทหารหรือการปกครองบังคับบัญชา ฯลฯ ทั้งนี้เมื่อผู้บังคับหน่วยทหารทราบแล้วจักได้เป็นทางพิจารณาเพื่อดำเนินการให้บังเกิดผลสมความมุ่งหมายซึ่งกล่าวไว้ข้างต้น ถ้าการใดราษฎรหลงเข้าใจผิดจึงบังเกิดความไม่พอใจในทหารขึ้น สารวัตรทหารควรหาโอกาสสนทนากับผู้เข้าใจผิดให้เข้าใจในทางที่ถูกเป็นการปลูกฝังให้ราษฎรนิยมการทหาร

- สารวัตรทหารต้องพยายามแสดงตนพร้อมด้วย กิริยา, วาจาใจว่าเป็นผู้มีความหวังดีต่อราษฎร ช่วยเหลือราษฎรในทางชอบด้วยศีลธรรม ตามหน้าที่ของพลเมืองดี เมื่อราษฎรสงสัยในกิจการอย่างใด ถ้าการนั้นไม่เป็นความลับในราชการแล้ว ก็ควรพยายามชี้แจงให้ราษฎรทราบตามความสามารถของตน เพื่อหวังผลให้บังเกิดแก่ราชการทหารหรือของรัฐบาล

ด้วยความมุ่งหมายในข้อนี้ จะสำเร็จได้ต่อเมื่อผู้เป็นสารวัตรทหารได้พยายามทำความรู้จักมักคุ้นกับราษฎรนั้นมาก ให้ราษฎรไว้วางใจวางใจว่าสารวัตรทหารเป็นมิตรที่ดี ถ้าการนี้สมประสงค์แล้วหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ราชการของทหารมากอยู่ เกียรติคุณความดีของทหารจะเด่นขึ้นโดยเสียงราษฎรส่งเสริม

ข้อความที่กล่าวแล้ว ได้กล่าวไว้แต่โดยย่อเป็นการชี้ทางดำเนินการให้ทราบ เป็นการบำรุงความคิดในอันจะมุ่งปฏิบัติการต่อไปให้ได้ผลสมความมุ่งหมายของราชการทหาร

สารวัตรทหารที่ฉลาด ย่อมมีอุบายดำเนินการได้มากหลายโดยมีความมุ่งหมายเป็นหลัก หวังประโยชน์ในราชการเป็นข้อใหญ่ แม้การใดที่ยากก็ไม่ยื่นย่อท้อถอยพยายามกระทำไปหยุดยั้ง กิจการทุกอย่างจะบังเกิดผลเป็นแน่

ที่ว่าการกองสารวัตรใหญ่ทหาร

พระนคร

๒๔ ก.ย. ๗๕

(ลงนาม) พ.อ.พระยารามจตุรงค์

สารวัตรใหญ่ทหาร

อนึ่งตามหลักการของสารวัตรทหาร กระผมถือว่าระวังป้องกันโดยใช้วิธีตักเตือนไม่ให้ทหารประพฤติชั่วย่อมเป็นผลดี แม้บางคนจะเห็นว่า เป็นการปิดทองหลังพระ (ไม่มีเหตุต้องรายงานมาก ๆ) ก็ยินดีรับ ไม่ประสงค์ในการจับกุมเพื่อจักได้มีรายงานให้มาก ๆ นั้นเลย

ทั้งนี้จะควรประการใดขอความดำริ

ควรมิควรแล้วแต่จะกรุณา

(ลงนาม) พ.อ.พระยารามจตุรงค์

สารวัตรใหญ่ทหาร

(สำเนา)

ที่ ๘/๑๔๑๙๕ / ๒๔๗๖

ข้อบังคับทหาร
ว่าด้วยสารวัตรทหาร

ข้อ ๑. เพื่อที่จะให้ทราบรักษาวินัยโดยเคร่งครัดขณะอยู่นอกเขตต์ สารวัตรทหารสถานที่ทหาร ในยามปกติให้จัดเจ้าหน้าที่ทำการตรวจตรา เรียกว่า “สารวัตรทหาร”

ข้อ ๒. เพื่อให้การตรวจดำเนินไปในเขตต์ที่พึงประสงค์ ให้ผู้กำหนดเขตต์ตรวจบังคับการมณฑลหรือจังหวัดทหารบก หรือผู้บัญชาการทหารเรือ ออกคำสั่ง

ถ้ามีความจำเป็นต้องทำการตรวจเป็นครั้งคราวนอกเขตต์ซึ่งกำหนดไว้ก็ให้สั่งการตรวจเป็นพิเศษได้ตามกรณี

ข้อ ๓. สารวัตรทหารมีเครื่องหมายผ้าสักหลาดสีแดงกว้าง ๑๐ ซม. เครื่องหมายสารวัตรทหารพันรอบแขนขวาเหนือข้อศอกและมีจักรทำด้วยโลหะสีทองติดทับบนผ้าพันแขนนั้น

ข้อ ๔. ทหารประจำการซึ่งอยู่นอกเขตต์สถานที่ทหารและทหารนอกประจำการในเวลาแต่งเครื่องแบบทหารต้องเชื่อฟังคำสั่งอันชอบด้วยแบบธรรมเนียมทหารของสารวัตรทหาร

ข้อ ๕. สารวัตรทหารมีหน้าที่คือ

(๑) ระวังป้องกันมิให้ทหารประพฤติการใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยแบบธรรมเนียมทหาร ถ้าสงสัยว่าจะมีขึ้นก็ให้จัดการระงับเสีย

(๒) เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นแล้ว ต้องปราบปรามจับกุมแล้วสืบหาหลักฐานประกอบเหตุนั้นด้วย

ถ้าได้จับกุมตัวผู้ใดไว้ ให้แจ้งแก่หน่วยที่ผู้ถูกจับสังกัดอยู่ทราบเพื่อรับตัวไปหรือนำส่งแล้วกรณี

(๓) สืบข่าวหรือฟังการในอันที่จะเป็นภัยแก่เกียรติศักดิ์และราชการของทหาร หรืออื่น ๆ ตามแต่ผู้บังคับบัญชาจะมอบให้

(๔) ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนเพื่อให้บังเกิดผลดีในหน้าที่ราชการทั้งสองฝ่าย

(๕) ร่วมมือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในกิจราชการอันจะเป็นภัยต่อสันติสุขของประชาชนเมื่อได้รับคำขอร้อง หรือขอร้องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนช่วยเหลือในกิจการของสารวัตรทหาร

ข้อ ๖. เมื่อทราบข่าวคราวหรือมีเหตุอย่างใดเกิดขึ้นให้รับรายงาน การรายงานต่อผู้บังคับบัญชาของดนตรีแจ้งให้ผู้บังคับหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับเหตุ หรือแจ้งเหตุนั้นทราบ

ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ส่วนข้อบังคับทหารบกว่าด้วยสารวัตรทหาร ที่ ๒/๑๑๗๕๘ / ๒๔๗๕ ลง ๗ ม.ค. ๗๕ กับระเบียบใด ๆ ที่ขัดกับความในข้อบังคับนี้ให้ยกเลิกเสียทั้งสิ้น

(ลงนาม) พระยาประเสริฐสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พระนคร

๑๙ ก.พ. ๗๖

(สำเนา)

ข้อบังคับทหาน
ว่าด้วยสารวัตทหาน

ด้วยทางราชการได้จัดตั้งกรมสารวัตทหาน ขึ้นเป็นหน่วยอิสระในยามปรกติขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกะซวงกลาโหม ในยามฉุกเฉินเมื่อประกาศตั้งผู้บันชาการทหานสูงสุดขึ้นแล้วขึ้นตรงต่อผู้บันชาการทหานสูงสุด กรมนี้มีเจ้าหน้าที่แยกปฏิบัติการหยู่ทุกจังหวัดที่มีหน่วยทหานตั้งหยู่ตามอัตราปรกติ มีหน้าที่ระวังสาวินัยพายนอกที่ตั้งหน่วยทหาน เพื่อให้เปนไปตามแบบทำเนียมและช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองไนการรักสาความสงบเรียบร้อยโดยทั่วไป จึงได้ตราข้อบังคับไว้สำหรับเป็นหลักในการปติบัติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑. ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า ข้อบังคับทหาน ว่าด้วยสารวัตทหาน

มาตรา ๒. ไห้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่บัดนี้เปนต้นไป

มาตรา ๓. ตั้งแต่วันไช้ข้อบังคับนี้ ไห้ยกเลิกข้อบังคับทหาน ว่าด้วยสารวัตทหาน ที่ ๘/๑๔๑๙๕ / ๒๔๗๖ กับบันดาระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งข้อบังคับนี้

มาตรา ๔. กรมสารวัตทหาน จัดแบ่งเปนกองสารวัตทหานภาค ตั้งประจำหยู่ตามส่วนภูมิภาคต่าง ๆ

มาตรา ๕. เปนหน่วยสารวัตทหานภาค ตั้งประจำหยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งมีหน่วยทหารตั้งอยู่ไนยามปรกติ

มาตรา ๖. การกำหนดหน่วยและการจัดกำลังโดยละเอียด ไห้ถือตามอัตราที่ได้กำหนดไว้ไนข้อบังคับทหาน ว่าด้วยกำหนดกำลังเจ้าหน้าที่กะซวงกลาโหมไนเวลาปกติ

มาตรา ๗. เจ้าหน้าที่สารวัตทหานเมื่อปติบัติการตามหน้าที่ให้มีเครื่องหมายตามที่กำหนดไว้ไนกดกะซวงกลาโหม ว่าด้วยเครื่องหมายแบบทหาน แต่ไนกรณีพิเสส รัถมนตรีว่าการกะซวงกลาโหม อาดกำหนดเครื่องหมายอย่างอื่นเปนการชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๘. การกำหนดเขตพื้นที่ไห้สารวัตทหานทำการตรวดนั้น ไห้หัวหน่วยสารวัตกำหนดไว้โดยแน่ชัด ถ้ามีความจำเป็นต้องทำการตรวดนอกเขตซึ่งกำหนดไว้เปนครั้งคราว ก็ให้สั่งการตรวดเปนพิเสสได้ตามกรนี

มาตรา ๙. เจ้าหน้าที่สารวัตทหาน มีหน้าที่ระวังป้องกันมิไห้ข้าราชการกลาโหมและคนงานประพรึติการได ๆ ที่ไม่ชอบด้วยแบบทำเนียมและวัธนธัม ตลอดจนหน้าที่ตักเตือนผู้ขับขี่ยานพาหนะของทหานด้วย

มาตรา ๑๐. ข้าราชการกลาโหมและคนงาน ซึ่งหยู่นอกเขตสถานที่หน่วยทหาน ต้องเชื่อฟังคำแนะนำตักเตือนและคำสั่งของเจ้าหน้าที่สารวัตทหานอันชอบด้วยแบบทำเนียมและวัธนธัม ประดุจเปนคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

มาตรา ๑๑. เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นอันเกี่ยวกับข้าราชการกลาโหมหรือคนงาน สารวัตทหานต้องเข้าระงับเหตุนั้นหย่างเต้มความสามารถ ถ้าผู้ซึ่งจะถูกขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี สารวัตทหานมีอำนาดไช้วิธีหรือความป้องกันทั้งหลาย แม้จะเปนการไช้อาวุธก็ได้เท่าที่เหมาะสมอแก่พรึติการน์แห่งเรื่องในการจับนั้น ๆ

มาตรา ๑๒. เมื่อเจ้าหน้าที่สารวัตทหานได้จับกุมผู้ไดไว้แล้วไห้แจ้งแก่หน่วยที่ผู้นั้นสังกัดซาบโดยด่วน เพื่อรับตัวไป หรือเจ้าหน้าที่สารวัตทหานจะนำตัวส่งเองก็แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓. เจ้าหน้าที่สารวัตทหานอาดร่วมมือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ไนกรนีที่จะเปนภัยต่อสันติสุขของสังคมได้และขอร้องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองช่วยเหลือไนกิจการของสารวัตทหานไนบางกรนีก็ได้

มาตรา ๑๔. เจ้าหน้าที่สารวัตทหานพึงสำเหนียกข่าวคราวหรือฟังเรื่อนไนอันที่จะเป็นภัยแก่ประเทสชาติและเกียรติสักดิ์ของทหานหยู่เสมอ ไนบางกรณีอาดทำการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเพื่อให้บังเกิดผลดีไนหน้าที่ราชการทั้งสองฝ่ายก็ได้

มาตรา ๑๕. เมื่อซาบข่าวคราวหรือมีเหตุหย่างไดเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่สารวัตทหานต้องรีบรายงานต่อผู้บังคับบันชาของตนโดยเร็ว

มาตรา ๑๖. ท้องที่ไดไม่มีหน่วยสารวัตทหานตั้งประจำหมู่ หากมีความจำเป็นต้องจัดเจ้าหน้าที่สารวัตทหานไปรักสาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยก็ให้ผู้บังคับหน่วยสารวัตทหานส่งเจ้าหน้าที่สารวัตไปปติบัติการได้

มาตรา ๑๗. เมื่อหน่วยทหานได้เคลื่อนย้ายไปปติบัติราชการสนามไนท้องที่ได ซึ่งไม่มีหน่วยสารวัตทหานตั้งประจำหยู่ ผู้บังคับบันชาของหน่วยทหานนั้น ๆ อาดจัดตั้งเจ้าหน้าที่สารวัตรทหาขึ้นตามระเบียบราชการสนามได้

มาตรา ๑๘. ไนกรนีที่เรือหลวงไปจอดนะที่ได เมื่อมีการปล่อยทหานขึ้นบก ไนท้องที่ที่ไม่มีเจ้าหน้าที่สารวัตทหานรักสาการหมู่ ผู้บังคับบันชาเรือหลวงนั้น ๆ อาดจัดหน้าที่สารวัตทหานขึ้นเพื่อปติบัติหน้าที่เปนการชั่วคราวได้

มาตรา ๑๙. ท้องที่ไดซึ่งยังไม่ได้จัดตั้งหน่วยสารวัตทหาน ให้ผู้บังคับการมนทล หรือผู้บังคับการจังหวัดทหานจัดเจ้าหน้าที่สารวัตรทหานทำการตรวดตราได้

(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม
รัถมนตรีว่าการกะซวงกลาโหม
สาลาว่าการกลาโหม พระนคร
๒๑ มิ.ย. ๘๖

(สำเนา)

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยสารวัตรทหาร
พ.ศ. ๒๔๙๑

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกองทัพบกในกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๔๙๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกฤษฎีการจัดวางระเบียบราชการกองทัพเรือในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๔๙๑ ซึ่งกำหนดให้มณฑลทหารบก มณฑลทหารเรือ มีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และการวินัยภายนอกโรงทหารและหน่วยทหารจึงเป็นการสมควรจัดให้มีสารวัตรทหารขึ้น เพื่อสอดส่องตรวจตราให้ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม รักษาวินัยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีระหว่างอยู่ภายนอกที่ตั้งหน่วยทหารหรือสถานที่ทำงาน จึงตราข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ. ๒๔๙๒”

ข้อ ๒. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกข้อบังคับทหารที่ ๔/๑๕๓๔๙ / ๒๔๘๖ ว่าด้วยสารวัตรทหาร ลง ๒๑ มิ.ย. ๘๖ และบรรดาข้อความในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และคำชี้แจ้ง ซึ่งขัดแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ ๔. ให้ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกและผู้บังคับการมณฑลเรือ มีอำนาจจัดสารวัตรทหารได้ภายในเขตต์พื้นที่ของมณฑลทหารนั้น ๆ

ข้อ ๕. ให้ผู้มีอำนาจจัดสารวัตรทหาร กำหนดเขตต์ปฏิบัติการและกำลังของสารวัตรทหารตามความจำเป็น

ข้อ ๖. ในขณะปฏิบัติการ สารวัตรทหารต้องแต่งกายเครื่องแบบทหาร และมีเครื่องหมายสารวัตรทหารตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบทหาร

ข้อ ๗. สารวัตรทหารมีหน้าที่สอดส่องตรวจตราทหาร ข้าราชการกลาโหม พลเรือนและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งอยู่ภายนอกที่ตั้งหน่วยทหาร หรือสถานที่ทำงานให้อยู่ในระเบียบวินัยความสงบเรียบร้อยและศีลกรรมอันดี

ข้อ ๘. เมื่อสารวัตรทหารได้ทราบข่าว หรือเรื่องราวใด ๆ อันอาจเป็นภัยหรือเสื่อมเกียรติของทหาร ต้องรีบรายงานโดยด่วน

ข้อ ๙. สารวัตรทหารมีอำนาจที่จะปฏิบัติต่อทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งไม่อยู่ในระเบียบวินัยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีตามควรแก่กรณี ดังนี้

(๑) ว่ากล่าวตักเตือน

(๒) จับกุม

ข้อ ๑๐. การจับกุมให้กระทำโดยละม่อม ถ้าจำเป็นจะต้องใช้เครื่องพันธนาการ ก็ให้กระทำได้ตามสมควรแก่เหตุ

ข้อ ๑๑. เมื่อสารวัตรทหารได้จับกุมผู้ใด ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นทราบโดยด่วนพร้อมด้วยเหตุผลในการจับกุม

ข้อ ๑๒. สารวัตรทหารจะใช้อาวุธเพื่อป้องกันตนได้โดยไม่เกินสมควรแก่เหตุ

ข้อ ๑๓. สารวัตรทหารไม่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ แก่บุคคลอื่น ๆ นอกจากบุคคลที่กล่าวไว้ในข้อ ๓ และ ข้อ ๔ ซึ่งกระทำผิด เว้นแต่เมื่อได้รับคำขอร้องจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองให้ร่วมมือด้วยในเหตุผลอันสมควร

ข้อ ๑๔. ให้แต่ละมณฑลทหารออกระเบียบปลีกย่อยเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๔๙๑

(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ลับ

๑๗

เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๘๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๓

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ
กองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
พ.ศ. ๒๕๑๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
เป็นปีที่ ๒๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของราชการ กองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา ๑๘ แห่ง พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๓ จึงทรงพระกรุณาโปรกเกล้าฯ ให้ตราพระราช กฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ส่วนราชการ กองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๑๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการ ทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๘

(๒) พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๒

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหมดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกองทัพบก

(๒) กรมกำลังพลทหารบก

(๓) กรมข่าวทหารบก

(๔) กรมยุทธการทหารบก

(๕) กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก

(๖) สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก

(๗) กรมการกำลังสำรองทหารบก

(๘) กรมการเงินทหารบก

(๙) กรมการสารวัตรทหารบก

(๑๐) กรมจเรทหารบก

(๑๑) กรมสวัสดิการทหารบก

(๑๒) กรมสารบรรณทหารบก

(๑๓) กรมการขนส่งทหารบก

(๑๔) กรมการทหารช่าง

(๑๕) กรมการทหารสื่อสาร

(๑๖) กรมการสัตว์ทหารบก

(๑๗) กรมพลาธิการทหารบก

(๑๘) กรมแพทย์ทหารบก

(๑๙) กรมยุทธโยธาทหารบก

(๒๐) กรมสรรพาวุธทหารบก

(๒๑) กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก

(๒๒) กองทัพภาคที่ ๑

(๒๓) กองทัพภาคที่ ๒

(๒๔) กองทัพภาคที่ ๓

(๒๕) กองทัพภาคที่ ๔

(๒๖) กรมยุทธศึกษาทหารบก

(๒๗) สถาบันวิชาทหารบกชั้นสูง

(๒๘) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

(๒๙) กรมการรักษาดินแดน

(๓๐) ศูนย์สงครามพิเศษ

*(๓๑) ศูนย์การบินทหารบก

*(๓๒) สำนักงานตรวจบัญชีกองทัพบก

*(๓๓) ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก

*(๓๔) กรมกิจการพลเรือนทหารบก

(๓๕) สำนักงานประสานการวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก

(๓๖) หน่วยทหารอื่น ๆ ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองร้อย หรือกองพลซึ่งขึ้นตรงต่อกองทัพบก

มาตรา ๕ หน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุดกระทรวงกลาโหมมีดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกองทัพบก มีหน้าที่เกี่ยวกับ

(ก) งานทางธุรการของผู้บังคับบัญชาการทหารบก รองผู้บังคับบัญชาการทหารบก ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เสนาธิการทหารบกและผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่ผู้บัญชาการทหารบกจะได้มอบหมาย

(ข) วางแผน อำนวยการ และประสานงานการประชาสัมพันธ์ของกองทัพบก

(๒) กรมกำลังพลทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับกิจการกำลังพลทั้งปวง ได้แก่ การเตรียมกำลังพล การกำหนดความต้องการ และการควบคุมกำลังพลการปกครองและบำรุงขวัญกำลังพล

(ข) แนะนำ และควบคุมกรมการกำลังสำรองทหารบก กรมการสารวัตรทหารบก กรมสวัสดิการทหารบก และกรมสารบรรณทหารบก เกี่ยวกับการกำลังพล

(๓) กรมข่าวทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสาน และกำกับการเกี่ยวกับการข่าวได้แก่ การดำเนินการในเรื่องข่าว การรักษาความปลอดภัย การข่าวลับ การทูตฝ่ายทหารไทยในต่างประเทศ การติดต่อกับฑูตฝ่ายทหารบกต่างประเทศในประเทศไทย การพิธีการทูตที่กองทัพบกต้องร่วมด้วย การฝึกและศึกษาของเจ้าหน้าที่ข่าวของกองทัพบก การเตรียมชุดเจ้าหน้าที่ข่าวกรองทางทหารสำหรับปฏิบัติงาน

(ข) กำหนดความต้องการและควบคุมการแจกจ่ายแผนที่ทหาร

(๔) กรมยุทธการทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการยุทธศาสตร์และยุทธการ แผนการใช้กำลังทหารในเรื่องที่ได้รับมอบ การกำหนดการจัดตั้งและวางกำลังหน่วยทหาร

(ข) วางแผนและนโยบายในการจัด การศึกษาอบรม การระดม การปลดการบินทหารบก การสงครามพิเศษ การปกครองในยามสงคราม

(ค) ดำเนินงานประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ทหาร

(ง) กำกับการและประสานงานให้เป็นไปตามแผน และนโยบายที่ได้วางไว้

(จ) ดำเนินการตามสนธิสัญญาป้องกันร่วมเท่าที่เกี่ยวข้องกับกองทัพบก

(ฉ) อำนวยการ วางแผน ประสานงาน และกำกับการ การวิจัยของกองทัพบก

(ช) ควบคุมกิจการศึกษาของกองทัพบก

(๕) กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ กำหนดนโยบายโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุง

(ข) กำหนดนโยบาย ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับความต้องการ การจัดหาสิ่งอุปกรณ์และยุทโธปกรณ์

(ค) ควบคุมและกำกับการเกี่ยวกับการเก็บรักษา การแจกจ่ายและจำหน่ายการรักษาพยาบาล การส่งกลับ การขนส่ง การบริการทางการส่งกำลังบำรุง

(ง) จัดการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

(จ) ประสานงาน ควบคุมและกำกับดูแลฝ่ายยุทธบริการในการกำหนดภารกิจ การจัดระเบียบปฏิบัติ การดำเนินการกำลังพล การฝึกและศึกษาวิชาการส่งกำลัง บำรุงการงบประมาณการวิจัยและพัฒนาการรวมทั้งกำหนดนโยบายเกี่ยวกับธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

(๖) สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก มีหน้าที่

(ก) ประมวลและวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ และวิเคราะห์โครงการของกองทัพบกเป็นส่วนร่วม

(ข) จัดทำ ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับการงบประมาณ บัญชีการเงินและการตรวจบัญชี

(ค) กำหนดระบบรายงานผลตามโครงการและการรายงานสถิติ

(ง) ควบคุมการรายงานของกองทัพบก

(จ) สำรวจตรวจสอบเพื่อปรับปรุงการจัดและการดำเนินงานโดยทั่วไป

(ฉ) กำหนดหลักนิยมในการบริหารงานในกองทัพบก

(ช) กำกับดูแลการเงินทหารบกในการกำหนดภารกิจการจัดระเบียบปฏิบัติและการบริหารทางด้านการเงิน

(๗) กรมการกำลังสำรองทหารบก มีหน้าที่

(ก) ประสานงาน แนะนำและกำกับการในเรื่องการเตรียมการ การกำหนดความต้องการ การควบคุม การปกครอง และบำรุงขวัญ การฝึกและศึกษาเกี่ยวกับกิจการกำลังสำรองทั้งปวง

(ข) ประสาน แนะนำ กำกับการ กำหนดหลักนิยม ทำตำรา อำนวยการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับกิจการพลเรือนและการปกครองโดยฝ่ายทหาร

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับสัสดีและร่วมมือกับกรมสารบรรณทหารบก ในเรื่องการฝึกและศึกษาวิชาการสัสดี

(๘) กรมการเงินทหารบก มีหน้าที่

(ก) การเบิก รับ จ่าย และเก็บรักษาเงิน และการบัญชีเงินของกองทัพบก

(ข) การฝึกและศึกษาวิชาการเหล่าทหารการเงิน

(๙) กรมสารวัตรทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน ประสานงาน และกำกับการเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัย การจับกุมทหารที่กระทำความผิด การเรือนจำ กาจราจร ในกิจการทหาร การรักษาความปลอดภัย การฝึกและศึกษาวิชาเหล่าทหารสารวัตร การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร การป้องกันและวิจัยอาชญากรรมในกองทัพบก

(ข) พิจารณาอำนวยการในยามสงครามเกี่ยวกับทหารพลัดหน่วย เชลยศึกชนชาติ ศัตรู และผู้ลี้ภัย

(๑๐) กรมจเรทหารบก มีหน้าที่

(ก) ดำเนินเกี่ยวกับการตรวจราชการ สืบสวน และสอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพและราชการของหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบก

(๑๑) กรมสวัสดิการทหารบก มีหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิภาพและบำบัดทุกข์บำรุงสุข ทั้งในด้านทรัพย์สินและสิ่งอุปโภคบริโภค

(ข) แนะนำ และส่งเสริมวิชาชีพและการศึกษา ทั้งนี้เกี่ยวกับทหารข้าราชการ และครอบครัวในกองทัพบก

(๑๒) กรมสารบรรณทหารบก มีหน้าที่

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการทางธุรการ ได้แก่งานทางหนังสือราชการของกองทัพบก พิธีการ การจัดหาและแจกจ่ายสิ่งพิมพ์

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการกำลังพล กฎหมาย การฝึกและศึกษาวิชาเหล่าทหารสารบรรณ

(๑๓) กรมการขนส่งทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัย และพัฒนาเกี่ยวการจัดหา ส่งกำลังบำรุง และการบริการ

(ข) กำหนดหลักนิยมทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา
ทั้งนี้เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารขนส่ง

(๑๔) กรมการทหารช่าง มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต จัดหา จัดส่งกำลัง ซ่อมบำรุง และบริการ

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา
ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารช่าง

(๑๕) กรมการทหารสื่อสาร มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง และการบริการ

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา
ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารสื่อสาร

(๑๖) กรมการสัตว์ทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ เวชกรรมป้องกัน รักษาพยาบาล ผสมพันธุ์สัตว์ และการเสบียงสัตว์

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา

ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารการสัตว์

(๑๗) กรมพลาธิการทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุงและบริการ

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา

(๑๘) กรมแพทย์ทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ พยาธิวิทยา เวชกรรมป้องกัน ทันตกรรม และการรักษาพยาบาล

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา

ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารแพทย์

(๑๙) กรมยุทธโยธาทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำกำกับการดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดหา ก่อสร้าง ส่งกำลังและการซ่อมบำรุงเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง และอสังหาริมทรัพย์ของกองทัพบก

(๒๐) กรมสรรพาวุธทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุงและการบริการ

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษา

ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารสรรพาวุธและการสงคราม

(๒๑) กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง และการบริการ

(ข) กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนทั้งการฝึกและศึกษา

ทั้งนี้ เกี่ยวกับการปฏิบัติ และการป้องกันทางเคมี - ชีวะ - รังสี ตลอดจนกิจการวิทยาศาสตร์ของกองทัพบก

(๒๒) กองทัพภาคที่ ๑ มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๑ มณฑลทหารบกที่ ๒ จังหวัดทหารบกลพบุรี และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒๓) กองทัพภาคที่ ๒ มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๓ มณฑลทหารบกที่ ๖ จังหวัดทหารบกอุดร และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒๔) กองทัพภาคที่ ๓ มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๔ มณฑลทหารบกที่ ๗ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒๕) กองทัพภาคที่ ๔ มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๕ มณฑลทหารบกที่ ๖ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒๖) กรมยุทธศึกษาทหารบก มีหน้าที่

(ก) ประสานงาน แนะนำ กำกับการ และตรวจตราเกี่ยวกับการฝึกและศึกษาของบุคคลและหน่วยต่าง ๆ ในและนอกกองทัพบก และในต่างประเทศ

(ข) อำนวยการฝึกและศึกษาวิทยาการเหล่าทหารราบ เหล่าทหารม้า เหล่าทหารปืนใหญ่ การบินทหารบก และการอนุศาสนาจารย์ของกองทัพบก

(ค) ปกครอง บังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒๗) สถาบันวิชาทหารบกชั้นสูง มีหน้าที่

(ก) ให้การฝึกและศึกษาแก่นายทหารสัญญาบัตรของกองทัพบกในทางยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี การช่วยรบ และเสนาธิการ กิจการของหน่วยทหารตั้งแต่ระดับกองพลขึ้นไปเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับบัญชาฝ่ายอำนวยการได้

(ข) ดำเนินการวิจัย พัฒนา และกำหนดหลักนิยมในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

(๒๘) โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า มีหน้าที่ให้การศึกษา อบรมและดำเนินการฝึกให้นักเรียนนายร้อย

(๒๙) กรมการรักษาดินแดน มีหน้าที่

(ก) ส่งเสริมกำลังพลของกองทัพบกในการป้องกันราชอาณาจักร

(ข) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน และดำเนินการฝึกบุคคลเป็นผู้บังคับบัญชาสำรองและกำลังอาสารักษาดินแดน

(๓๐) ศูนย์สงครามพิเศษ มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ กำกับการ และดำเนินการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับการสงครามพิเศษ การส่งกำลังทางอากาศและการยุทธส่งทางอากาศ

(ข) ดำเนินการวิจัย พัฒนา กำหนดหลักนิยมและทำตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

(ค) ปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๓๑) ศูนย์การบินทหารบก มีหน้าที่

(ก) วางแผนอำนวยการกำกับการและดำเนินการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับกิจการบินของกองทัพบก

(ข) ดำเนินการวิจัย พัฒนา กำหนดหลักนิยมและทำตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

(ค) ปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงหลาโหมกำหนด

(๓๒) สำนักงานตรวจบัญชีกองทัพบก มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบภายในโดยอิสระ เพื่อประเมินค่าประสิทธิผลในการควบคุม และบริหารทรัพยากรตามความมุ่งหมายของกองทัพบก

(๓๓) ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก มีหน้าที่

(ก) วางแผน อำนวยการ ประสานงาน จัดตั้งและควบคุมโรงงานให้การศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการสร้างอาวุธที่สำคัญและเทคโนโลยีสูงตามที่กองทัพบกกำหนดและสนับสนุนส่วนราชการอื่นในการสร้างอาวุธตามนโยบายของกองทัพบก

(ข) ให้การสนับสนุนสถาบันวิจัยของส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำผลมาใช้ในการสร้างอาวุธ

(ค) ประสานกับโรงงานอุตสาหกรรมของส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการสร้างอาวุธ

(๓๔) กรมกิจการพลเรือนทหารบก มีหน้าที่

(ก) เสนอนโยบาย วางแผน ประสานงาน กำกับการและอำนวยการเกี่ยวกับกิจการพลเรือน ดำเนินการทางการเมืองในหน่วยทหารและปฏิบัติการจิตวิทยาทั้งปวงที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร

(ข) เสนอนโยบาย วางแผน ประสานงาน กำกับการและอำนวยการเกี่ยวกับการฝึกศึกษาด้านกิจการพลเรือน งานการเมืองในหน่วยทหารและปฏิบัติการจิตวิทยา

(๓๕) หน่วยทหารอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองร้อย กองพัน กรมหรือกองพล ซึ่งขึ้นตรงต่อกองทัพบกมีหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้คือ โดยที่กระทรวงกลาโหมได้จัดตั้งกรมการกำลังสำรองทหารบก, กรมวิทยาศาสตร์ทหารบกและศูนย์สงครามพิเศษ ขึ้นในกองทัพบกและจำเป็นต้องแบ่งส่วนราชการอื่นและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่และกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการเดิมด้วย จึงต้องตราพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ขึ้น

ลับ

สรุปการจัดส่วนราชการของกองทัพบกตามพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๑๓

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๗ ฉบับที่ ๘๐ ลง ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๓)
และ พรก. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗ กฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗)
รกจ. (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ ๙๑ ตอนที่ ๒๒๕ ลง ๒๙ ธ.ค. ๑๙)

แบ่งส่วนราชการกองทัพบกแบ่งเป็น ๓๖ หน่วย

๑.	สำนักงานเลขานุการกองทัพบก	(สลก.ทบ.)
๒.	กรมกำลังพลทหารบก	(กพ.ทบ.)
๓.	กรมยุทธการทหารบก	(ยก.ทบ.)
๔.	กรมข่าวทหารบก	(ขว.ทบ.)
๕.	กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก	(กบ.ทบ.)
๖.	สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก	(สปช.ทบ.)
๗.	กรมการกำลังสำรองทหารบก	(กสร.ทบ.)
๘.	กรมการเงินทหารบก	(กง.ทบ.)
๙.	กรมสารวัตรทหารบก	(สห.ทบ.)
๑๐.	กรมจเรทหารบก	(สก.ทบ)
๑๑.	กรมสวัสดิการทหารบก	(สก.ทบ.) (จบ.)
๑๒.	กรมสารบรรณทหารบก	(สบ.ทบ.)
๑๓.	กรมการขนส่งทหารบก	(ขส.ทบ.)
๑๔.	กรมการทหารช่าง	(กช.)
๑๕.	กรมการทหารสื่อสาร	(สส.)
๑๖.	กรมการสัตว์ทหารบก	(กส.ทบ.)
๑๗.	กรมพลาธิการทหารบก	(พธ.ทบ.)
๑๘.	กรมแพทย์ทหารบก	(พบ.)
๑๙.	กรมยุทธโยธาทหารบก	(ยย.ทบ.)
๒๐.	กรมสรรพาวุธทหารบก	(สพ.ทบ.)
๒๑.	กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก	(วศ.ทบ.)

๒๒.	กองทัพภาคที่ ๑	(ทภ.๑)
๒๓.	กองทัพภาคที่ ๒	(ทภ.๒)
๒๔.	กองทัพภาคที่ ๓	(ทภ.๓)
๒๕.	กองทัพภาคที่ ๔	(ทภ.๔)
๒๖.	กรมยุทธศึกษาทหารบก	(ยศ.ทบ.)
๒๗.	สถาบันวิชาทหารบกชั้นสูง	(สบส.)
๒๘.	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	(รร.จปร.)
๒๙.	กรมการรักษาดินแดน	(รด.)
๓๐.	หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ	(นสศ.)
๓๑.	ศูนย์การบินทหารบก	(ศบบ.)
๓๒.	สำนักงานตรวจบัญชีกองทัพบก	(สตช.ทบ.)
๓๓.	ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก	(ศอว.ทบ.)
๓๔.	กรมกิจการพลเรือนทหารบก	(กร.ทบ.)
๓๕.	สำนักงานประสานการวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก	(สวพ.ทบ.)
๓๖.	หน่วยทหารอื่น ๆ ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองร้อย หรือกองพลซึ่งขึ้นตรงต่อกองทัพบก	

การประกอบกำลังของ ทบ. ได้จัดหน่วยต่าง ๆ ออกเป็นส่วนราชการใหญ่ ๆ ได้ ๖ ส่วนคือ

๑. ส่วนบัญชาการ

๑.๑ ส่วนบังคับบัญชา

ผบ.ทบ.

รอง ผบ.ทบ.

ผช.ผบ.ทบ. (๑)

ผช.ผบ.ทบ. (๒)

เสธ.ทบ.

รอง เสธ.ทบ. (๑)

รอง เสธ.ทบ. (๒)

ผช.เสธ.ทบ. (ฝ่ายกำลังพล)

ผช.เสธ.ทบ. (ฝ่ายการข่าว), ผช.เสธ.ทบ. (ฝ่ายยุทธการ)

ผช.เสธ.ทบ. (ฝ่ายส่งกำลังบำรุง)

ผช.เสธ.ทบ. (ฝ่ายกิจการพลเรือน)

๑.๒ สำนักงานเลขานุการกองทัพบก (สลก.ทบ.)

๑.๓ กรมฝ่ายเสนาธิการ

๑.๓.๑	กรมกำลังพลทหารบก	(กพ.ทบ.)
๑.๓.๒	กรมข่าวทหารบก	(ขว.ทบ.)
๑.๓.๓	กรมยุทธการทหารบก	(ยก.ทบ.)
๑.๓.๔	กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก	(กบ.ทบ.)
๑.๓.๕	กรมกิจการพลเรือนทหารบก	(กร.ทบ.)
๑.๓.๖	สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก	(สปช.ทบ.)

๑.๔ กรมฝ่ายกิจการพิเศษ

๑.๔.๑	กรมการเงินทหารบก	(กง.ทบ.)
๑.๔.๒	กรมการกำลังสำรองทหารบก	(กสร.ทบ.)
๑.๔.๓	กรมการสารวัตรทหารบก	(สห.ทบ.)
๑.๔.๔	กรมสวัสดิการทหารบก	(สก.ทบ.)
๑.๔.๕	กรมสารบรรณทหารบก	(สบ.ทบ.)
๑.๔.๖	กรมจเรทหารบก	(จบ.)
๑.๔.๗	สำนักงานตรวจบัญชีกองทัพบก	(สตช.ทบ.)
๑.๔.๘	สำนักงานประสานการวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก	(สวพ.ทบ.) (ศอว.ทบ.)
๑.๔.๙	ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก	(ศอว.ทบ.)
๑.๔.๑๐	หน่วยข่าวกรองทางทหาร	(ขกท.)

๑.๕ กรมฝ่ายยุทธบริการ

๑.๕.๑	กรมการทหารช่าง	(กช.)
๑.๕.๒	กรมการทหารสื่อสาร	(สส.)
๑.๕.๓	กรมการสัตว์ทหารบก	(กส.ทบ.)
๑.๕.๔	กรมการขนส่งทหารบก	(ขส.ทบ.)
๑.๕.๕	กรมแพทย์ทหารบก	(พบ.)
๑.๕.๖	กรมพลาธิการทหารบก	(พธ.ทบ.)
๑.๕.๗	กรมยุทธโยธาทหารบก	(ยย.ทบ.)
๑.๕.๘	กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก	(วศ.ทบ.)
๑.๕.๙	กรมสรรพาวุธทหารบก	(สพ.ทบ.)

๒. ส่วนกำลังรบ

๒.๑ กองทัพภาคที่ ๑ (ทภ.๑) ประกอบด้วย ๑ กองพลทหารราบ, ๑ พล.ร.หนุนและ ๑ กองบัญชาการช่วยรบ (รวม ๕ หน่วย)

๒.๑.๑ กองพลที่ ๑ รักษาพระองค์ (พล.๑ รอ.) ประกอบด้วย ๔ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารมหาดเล็ก ราชวัลลภ รักษาพระองค์
- กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ (ร.๑ รอ.)
- กรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ (ร.๑๑ รอ.)
- กรมทหารราบที่ ๓๑ รักษาพระองค์ (ร.๓๑ รอ.)

๒.๑.๒ กองพลทหารราบที่ ๒ (พล.ร.๒) ประกอบด้วยกรมทหารราบ จำนวน ๓ กรม คือ

- กรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ (ร.๒ รอ.)
- กรมทหารราบที่ ๑๒ (ร.๑๒)
- กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ (ร.๒๑ รอ.)

๒.๑.๓ กองพลทหารราบที่ ๙ (พล.ร.๙) ประกอบด้วย ๒ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๙ (ร.๙)
- กรมทหารราบที่ ๑๙ (ร.๑๙)

๒.๑.๔ กองพลทหารราบที่ ๑๑ (พล.ร.๑๑) ประกอบด้วย ๒ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๑๑๑ (ร.๑๑๑)
- กรมทหารราบที่ ๑๑๒ (ร.๑๑๒)

๒.๑.๕ กองบัญชาการช่วยรบที่ ๑ (บชร.๑)

๒.๒ กองทัพภาคที่ ๒ (ทภ.๒) ประกอบด้วย ๒ กองพลทหารราบ, ๑ พล.ร.หนุน และ ๑ กองบัญชาการช่วยรบ (รวม ๔ หน่วย)

๒.๒.๑ กองพลทหารราบที่ ๓ (พล.ร.๓) ประกอบด้วย ๓ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๓ (ร.๓)
- กรมทหารราบที่ ๘ (ร.๘)
- กรมทหารราบที่ ๑๓ (ร.๑๓)

๒.๒.๒ กองพลทหารราบที่ ๖ (พล.ร.๖) ประกอบด้วย ๓ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๖ (ร.๖)
- กรมทหารราบที่ ๑๖ (ร.๑๖)
- กรมทหารราบที่ ๒๓ (ร.๒๓)

๒.๒.๓ กองพลที่ ๑๒ (พล.๑๒) ประกอบด้วย ๓ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๑๒๑ (ร.๑๒๑)
- กรมทหารราบที่ ๑๒๒ (ร.๑๒๒)

๒.๒.๔ กองบัญชาการช่วยรบที่ ๒

๒.๓ กองทัพภาคที่ ๓ (ทภ.๓) ประกอบด้วย ๑ กองพลทหารราบ, ๑ กองพลทหารม้า และ ๑ กองบัญชาการช่วยรบ (รวม ๓ หน่วย)

๒.๓.๑ กองพลทหารราบที่ ๔ (พล.ร.๔) ประกอบด้วย ๓ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๔ (ร.๔)
- กรมทหารราบที่ ๗ (ร.๗)
- กรมทหารราบที่ ๑๗ (ร.๑๗)

๒.๓.๒ กองพลทหารม้าที่ ๑ (พล.ม.๑) ประกอบด้วย

- กรมทหารม้าที่ ๒ (ม.๒)
- กรมทหารม้าที่ ๓ (ม.๓)
- กรมทหารม้าที่ ๖ (ม.๖)

๒.๓.๓ กองบัญชาการช่วยรบที่ ๓

๒.๔ กองทัพภาคที่ ๔ (ทภ.๔) ประกอบด้วยกองพลทหารราบจำนวน ๑ กองพล และ ๑ กองบัญชาการช่วยรบ (รวม ๒ หน่วย)

๒.๔.๑ กองพลทหารราบที่ ๕ (พล.ร.๕) ประกอบด้วย ๓ กรมทหารราบ คือ

- กรมทหารราบที่ ๕ (ร.๕)
- กรมทหารราบที่ ๑๕ (ร.๑๕)
- กรมทหารราบที่ ๒๕ (ร.๒๕)

๒.๔.๒ กองบัญชาการช่วยรบที่ ๔ (บชร.๔)

๓. ส่วนสนับสนุนการรบ

๓.๑ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ (นสศ.) ประกอบด้วยหน่วยในอัตราการจัด รวม ๔ หน่วยด้วยกัน คือ

๓.๑.๑ กองพลรบพิเศษที่ ๑ (พล.รพศ.๑) ประกอบด้วย กรมรบพิเศษ คือ

- กรมรบพิเศษที่ ๑ (กรม.รพศ.๑)
- กรมรบพิเศษที่ ๒ (กรม.รพศ.๒)
- กรมรบพิเศษที่ ๓ (กรม.รพศ.๓)

๓.๑.๒ กองพลรบพิเศษที่ ๒ (พล.รพศ.๒) ประกอบด้วย ๒ กรมรบพิเศษ คือ

- กรมรบพิเศษที่ ๔ (กรม.รพศ.๔)
- กรมรบพิเศษที่ ๕ (กรม.รพศ.๕)

๓.๑.๓ ศูนย์สงครามพิเศษ (ศสพ.) ประกอบหน่วยในอัตราการจัด รวม ๒ หน่วย คือ

- กองพลาธิการส่งกำลังทางอากาศ (กอง พธ.สกอ.)

- กองพันฝึกรบพิเศษที่ ๙ (พัน.ฝรพ.ที่ ๙)

๓.๑.๔ กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา (พัน.ปจว.) ประกอบด้วยหน่วยในอัตราการจัด ๔ กองร้อย คือ

- กองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ ๑ (ร้อย ปจว.ที่ ๑)
- กองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ ๒ (ร้อย ปจว.ที่ ๒)
- กองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ ๓ (ร้อย ปจว.ที่ ๓)
- กองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยาที่ ๔ (ร้อย ปจว.ที่ ๔)

๓.๒ **กองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน** (พล.ปตอ.) ประกอบด้วย ๒ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน และ ๑ กองร้อย คือ

๓.๒.๑ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๑ (ปตอ.๑)

๓.๒.๒ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๒ (ปตอ.๒)

๓.๒.๓ กองร้อยทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน อาวุธนำวิถีระดับต่ำ (ร้อย.ปตอ.อต.)

๓.๓ **กองพลทหารปืนใหญ่** (พล.ป.) ประกอบด้วย

๓.๓.๑ กองร้อยทหารปืนใหญ่ค้นหาเป้าหมาย ร้อย ป. คปม.)

๓.๓.๒ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑๗ (กรม.ป.๗๑)

หน่วยนี้มีกองพันทหารปืนใหญ่อยู่ในอัตรา ๓ กองพัน คือ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๗๑๑, ๗๑๒ และ ๗๑๓ และ (พัน.ป.๗๑๑, ๗๑๒, ๗๑๓)

๓.๓.๓ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๗๒ (กรม.ป.๗๒) ประกอบด้วย ป.พัน.๗๒๑, ป.พัน.๗๒๒ และ ป.พัน.๗๒๓

๓.๔ **กรมทหารช่างที่ ๑๑** (ช.๑๑) ประกอบด้วย ๒ กองพันและ ๒ กองร้อย คือ

๓.๔.๑ กองพันทหารช่างที่ ๑๑๑ (ช.พัน.๑๑๑)

๓.๔.๒ กองพันทหารช่างที่ ๕๑ (ช.พัน.๕๑)

๓.๔.๓ กองร้อยทหารช่างที่ ๑๔ (ช.ร้อย.๑๔)

๓.๔.๔ กองร้อยทหารช่างที่ ๑๑๕ (ช.ร้อย.๑๑๕)

๓.๕ **กองพันทหารช่างที่ ๖๐๒** (ช.พัน.๖๐๒)

๓.๖ **กองร้อยทหารช่างที่ ๑๘** (ช.ร้อย.๑๘)

๓.๗ **กองพันบิน** (พัน.บ.) ประกอบด้วย ๕ กองบิน คือ

๓.๗.๑ กองบินปีกหมุนที่ ๑

๓.๗.๒ กองบินปีกหมุนที่ ๒

๓.๗.๓ กองบินปีกหมุนที่ ๓

๓.๗.๔ กองบินปีกหมุนที่ ๙ (ผสม)

๓.๗.๕ กองบินเบา

๓.๘ **กองพันป้องกันฐานบิน** (พัน.ปฐบ.)

๓.๙ **กองพันทหารสื่อสาร กองบัญชาการกองทัพบก** (พัน.ส.บก.ทบ.)

๓.๑๐ **กองพลทหารม้าที่ ๒** รักษาพระองค์ ม.๑ รอ., ม.๔ รอ. สระบุรี, ม.๕ รอ. สระบุรี

๓.๑๑ **กองพลทหารราบที่ ๑๕** (พล.ร.หนุน)

๓.๑๒ **กองพลทหารราบที่ ๑๖** (พล.ร.หนุน)

* ช.๑๑, ช.พัน.๖๐๒, ช.ร้อย ๑๘ เป็นหน่วยของ ทบ. มอบอำนาจการบังคับบัญชาไว้กับ กช.

* พัน.บ. และ พัน.ปฐบ. เป็นหน่วยของ ทบ. มอบอำนาจการบังคับบัญชาไว้กับ ศบบ.

๔. ส่วนกำลังบำรุง

ส่วนกำลังบำรุงของกองทัพบกได้แก่กรมฝ่ายยุทธบริการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๔.๑ **หน่วยส่งกำลังบำรุง** ของกรมฝ่ายยุทธบริการของแต่ละกรมเว้น กรมยุทธโยธาทหารบกซึ่งไม่มีหน่วยส่งกำลังบำรุงมีแต่คลังเพียงอย่างเดียว

๔.๒ **คลัง** ของกรมฝ่ายยุทธบริการ

๕. ส่วนภูมิภาค

๕.๑ **กองทัพภาคที่ ๑** (ทภ.๑)

๕.๑.๑ มทบ.๑

จทบ.กรุงเทพฯ (ไม่บรรจุกำลัง)

จทบ.ราชบุรี

จทบ.ราชบุรี (ส่วนแยกกาญจนบุรี)

จทบ.เพชรบุรี

จทบ.สระบุรี

๕.๑.๒ มทบ.๒

จทบ.ปราจีนบุรี (ไม่บรรจุกำลัง)

จทบ.ปราจีนบุรี (ส่วนแยกอรัญประเทศ

๕.๑.๓ จทบ.ชลบุรี

๕.๑.๔ จทบ.ลพบุรี

๕.๑.๕ หน่วยทหารตามอัตราที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๕.๒ กองทัพภาคที่ ๒ (ทภ.๒)

๕.๒.๑ มทบ.๓

จทบ.นครราชสีมา (ไม่บรรจุกำลัง)

จทบ.ขอนแก่น

จทบ.ราชบุรี (ส่วนแยกกาญจนบุรี)

จทบ.สุรินทร์

จทบ.สุรินทร์ (ส่วนแยกบุรีรัมย์)

๕.๒.๒ มทบ.๖

จทบ.ร้อยเอ็ด

จทบ.อุบล

๕.๒.๓ จทบ.อุดร

จทบ.อุดร (ส่วนแยกที่ ๒ สกลนคร)

จทบ.อุดร (ส่วนแยกที่ ๒ นครพนม)

จทบ.อุดร (ส่วนแยกเลย)

๕.๒.๔ หน่วยทหารตามอัตราการที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๕.๓ กองทัพภาคที่ ๓ (ทภ.๓)

๕.๓.๑ มทบ.๔

จทบ.นครสวรรค์ (ไม่บรรจุกำลัง)

จทบ.พิษณุโลก

จทบ.พิษณุโลก (ส่วนแยกตาก)

จทบ.พิษณุโลก (ส่วนแยกเพชรบูรณ์)

๕.๓.๒ มทบ.๗

จทบ.อุตรดิตถ์

จทบ.อุตรดิตถ์ (ส่วนแยกน่าน)

จทบ.เชียงราย

จทบ.ลำปาง

๕.๓.๓ จทบ.เชียงใหม่

๕.๓.๔ หน่วยทหารตามอัตราที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๕.๔ กองทัพภาคที่ ๔ (ทภ.๔)

๕.๔.๑ มทบ.๕

จทบ.ชุมพร

จทบ.ชุมพร (ส่วนแยกสุราษฎร์ธานี)

จทบ.นครศรีธรรมราช (ไม่บรรจุกำลัง)

จทบ.นครศรีธรรมราช (ส่วนแยกทุ่งสง)

๕.๔.๒ จทบ.สงขลา

จทบ.สงขลา (ส่วนแยกปัตตานี)

สรุป ส่วนภูมิภาคประกอบด้วย

๔ กองทัพภาค ๑๒ จังหวัดทหารบกส่วนแยก

๗ มณฑลทหารบก

๒๓ จังหวัดทหารบก

๖. ส่วนการศึกษา

๖.๑ กรมยุทธศึกษาทหารบก (ยศ.ทบ.)

- ศูนย์การทหารราบ (ศร.)
- ศูนย์การทหารม้า (ศม.)
- ศูนย์การทหารปืนใหญ่ (ศป.)
- โรงเรียนนายสิบทหารบก (รร.นส.ทบ.)

(มอบการบังคับบัญชาไว้กับศูนย์การทหารราบ)

๖.๒ สถาบันวิชาการทหารชั้นสูง (สบส.)

วิทยาลัยการทัพบก (วทบ.)

โรงเรียนเสนาธิการทหารบก (รร.สธ.ทบ.)

๖.๓ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รร.จปร.)

๖.๔ กรมการรักษาดินแดน (รด.)

๖.๕ ศูนย์การบินทหารบก (ศบบ.)

นอกจากนี้ส่วนการศึกษาหมายรวมถึง โรงเรียนของเหล่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของหน่วยที่เป็นเจ้าของเหล่าและสายงานนั้น ๆ

(สำเนา)

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยสารวัตรทหาร
พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ. ๒๕๑๙”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหารบก พ.ศ. ๒๔๙๒ และบรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจ้งอื่น ๆ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

๓.๑ คำว่า “ทหารสารวัตร” หมายถึงทหารเหล่าทหารสารวัตรที่บรรจุในอัตรากำลังของหน่วยต่าง ๆ

๓.๒ คำว่า “สารวัตรทหาร” หมายถึงทหารสารวัตรหรือทหารเหล่าอื่นหรือพรรคอื่น ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สารวัตรทหารตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหาร

๓.๓ คำว่า “ผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหาร” หมายถึงผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารที่มีทหารสารวัตรอยู่ในบังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่จัดสารวัตรทหารตามที่เหล่าทัพกำหนดในกรณีไม่มีทหารสารวัตรอยู่ในบังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารได้ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ หรือตามอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือแบบธรรมเนียมของทหาร

ข้อ ๔. สารวัตรทหารให้จัดจากทหารสารวัตร ในกรณีไม่มีทหารสารวัตรบรรจุอยู่ในอัตรากำลังของหน่วยหรือในเหล่าทัพใด ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่จัดสารวัตรทหารตามที่เหล่าทัพกำหนดจัดทหารเหล่าอื่นหรือพรรคอื่นเป็นสารวัตรทหารได้

ข้อ ๕. การแต่งกายของสารวัตรทหารในขณะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎข้อบังคับและแบบธรรมเนียมของทหารที่ว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๖. เพื่อให้การรักษาระเบียบวินัยดำเนินไปโดยเคร่งครัด รวมถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ให้สารวัตรทหารมีหน้าที่ดังนี้

๖.๑ สอดส่องตรวจตราให้ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมอยู่ในระเบียบวินัย ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี

๖.๒ ว่ากล่าวตักเตือนและจับกุมทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่กระทำความผิด

๖.๓ สืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร

๖.๔ ควบคุมการจราจรในกิจการทหาร

๖.๕ รักษาความปลอดภัยทางวัตถุและอารักขาบุคคลสำคัญ

๖.๖ ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรือนจำทหาร และเชลยศึก ทหารพลัดหน่วย พลเรือนผู้ถูกกักกันในยามสงคราม ตามที่กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

๖.๗ กำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมในวงการทหาร

๖.๘ หน้าที่อื่นตามที่กระทรวงกลาโหมหรือผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารจะกำหนด

ข้อ ๗. สารวัตรทหารมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารได้ตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

ข้อ ๘. สารวัตรทหารมีอำนาจที่จะปฏิบัติต่อทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมผู้ไม่อยู่ในระเบียบวินัย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ซึ่งอยู่ภายนอกที่ตั้งหน่วยทหารหรือสถานที่ทำงานตามควรแก่กรณีดังนี้

๘.๑ ว่ากล่าวตักเตือน

๘.๒ จับกุม

๘.๓ ตรวจค้นผู้ถูกจับกุมเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสิ่งของที่ผิดกฎหมายหรือเพื่อใช้ในการกระทำที่ผิดกฎหมาย ถ้าผู้ถูกจับกุมเป็นหญิงให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

๘.๔ ยึดสิ่งของตามข้อ ๘.๓ หรือสิ่งของที่อาจเป็นภัยอันตราย หรือที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในการกระทำผิดนั้นได้

ข้อ ๙. ในการจับกุม สารวัตรทหารต้องแจ้งเหตุที่จะจับกุมให้ผู้จะต้องถูกจับกุมทราบ การจับกุมให้กระทำโดยละม่อม ถ้าจำเป็นจะต้องใช้เครื่องพันธนาการหรือใช้อาวุธเพื่อป้องกันตนก็ให้กระทำได้แต่ต้องไม่เกินสมควรแก่เหตุ

ข้อ ๑๐. เมื่อสารวัตรทหารจับกุมผู้ใดแล้วต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกจับกุมนั้นและรายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๑. ในเขตพื้นที่ใดมีหน่วยทหารต่างเหล่าทัพตั้งอยู่ เมื่อเห็นเป็นการสมควรผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารในเขตพื้นที่นั้นอาจจัดสารวัตรทหารร่วมขึ้นปฏิบัติภารกิจในบังคับบัญชาของนายทหารเหล่าทัพใดก็ได้ ทั้งนี้ให้ทำความตกลงกันเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๒. สารวัตรทหารไม่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ ต่อบุคคลอื่นนอกจากทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมซึ่งกระทำความผิด เว้นแต่จะได้รับการร้องขอจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ร่วมมือด้วยในเหตุผลอันสมควร หรือเป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๑๓. ให้กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ออกระเบียบปลีกย่อยเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ได้

ข้อ ๑๔. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๑๙

(ลงชื่อ) พลเอก ทวิช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

(ทวิช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ:- หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ ปรับปรุงข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ. ๒๔๙๒ โดยยกร่างขึ้นใช้ใหม่ทั้งฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขกำหนดหน้าที่ส่วนราชการกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ตาม

๑. พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบกกองบัญชากาทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๑๓ มาตรา (๙)

๒. พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพเรือกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๔ (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ

๓. พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพอากาศกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔ (๒๒) ซึ่งกำหนดให้ กรมการสารวัตรทหารบก สถานีทหารเรือกรุงเทพ สถานีทหารเรือสัตหีบ สถานีทหารเรือสงขลา และสำนักผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง มีหน้าที่เกี่ยวกับการสารวัตรทหาร เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และระเบียบวินัยของทหาร

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม

ว่าด้วยสารวัตรทหาร

(ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ. ๒๕๑๙ และใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๑๐ เมื่อสารวัตรทหารจับกุมผู้ใดแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๐.๑ รายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารทราบโดยเร็ว

๑๐.๒ ผู้ถูกจับกุมสังกัดอยู่ในหน่วยทหารที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยสารวัตรทหารที่จับกุม ให้นำตัวผู้ถูกจับกุมส่งหน่วยทหารต้นสังกัดผู้นั้น หรือรีบแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกจับกุมทราบโดยเร็วเพื่อรับตัวไป ในกรณีนี้ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชามอบหมายไปรับตัวผู้ถูกจับกุมนั้นโดยเร็วและต้องไม่เกินกว่า ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

๑๐.๓ ผู้ถูกจับกุมสังกัดอยู่ในหน่วยทหารที่ตั้งอยู่นอกพื้นที่ที่รับผิดชอบของหน่วยสารวัตรทหารที่ถูกจับกุม ให้รีบแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกจับกุมทราบโดยเร็วเพื่อรับตัวไปในกรณีนี้ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ไปรับตัวผู้ถูกจับกุมนั้นโดยเร็วและต้องไม่เกินกว่า ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๑๐.๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีการรับตัว ให้สารวัตรทหารควบคุมหรือจัดการเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกจับกุมหลบหนี

ข้อ ๓ ให้ใช้บังคับนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๑

(ลงชื่อ) พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

(เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(ครุฑ)

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๔๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗

ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๘๐

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๔ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๓๙

(๒) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๐

(๓) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๑

(๔) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๒

(๕) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๓

(๖) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๔

(๗) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๕

(๘) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๖

(๙) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๗

(๑๐) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๘

(๑๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗

ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๔๙

(๑๒) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๐

(๑๓) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๑

(๑๔) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๒

(๑๕) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๓

(๑๖) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๔

(๑๗) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๕

(๑๘) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๖

(๑๙) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๗

(๒๐) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๘

(๒๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๕๙

(๒๒) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๐

(๒๓) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๑

(๒๔) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๒

(๒๕) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๓

(๒๖) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๔

(๒๗) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๕

(๒๘) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗

ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๖

(๒๙) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๗

(๓๐) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๘

(๓๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๖๙

(๓๒) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๐

(๓๓) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๑

(๓๔) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๒

(๓๕) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๓

(๓๖) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๔

(๓๗) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๕

(๓๘) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๖

(๓๙) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๗

(๔๐) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๘

(๔๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารบก ฉบับที่ ๗๙

ฯลฯ

ข้อ ๕๘ ทหารซึ่งทำหน้าที่สารวัตรทหาร ใช้เครื่องแบบดังนี้

(๑) ในโอกาสปฏิบัติงานปกติ ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) รองในหมวกเหล็กสีดำลักษณะเช่นเดียวกับรองในหมวกเหล็กสีกากีแกมเขียวมีสายรัดคางหนังสีดำ กว้าง ๒ เซนติเมตร ด้านหน้าหมวกมีอักษร สห สีขาว ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะห่างกัน ๓ เซนติเมตร สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนมีแถบ ๒ สี คาดรอบขอบหมวกจนเกือบจดอักษร สห แถบสีแดงอยู่กลาง กว้าง ๔ เซนติเมตร ริบแถบสีแดงมีแถบสีขาวกว้าง ๐.๕ เซนติเมตร สำหรับนายทหารสัญญาบัตรไม่มีแถบคาดรอบ

ขอบหมวก ในบางโอกาสนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนชั้นจ่านายสิบ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่นายทหารสัญญาบัตรจะใช้หมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียวก็ได้

(ข) เสื้อคอพับกากีแกมเขียว

(ค) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ รัดปลายขา

(ง) เข้มขัดด้ายถักสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดด้ายถักสีขาวในข้อ ๕๖ (๖) (ง)

(จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก

(ฉ) สายนกหวีดทำด้วยไหมสีขาว มีลักษณะดังนี้

สำหรับพลทหารและนายทหารประทวน เป็นสายถัก ๔ สาย และสายเกลี้ยง ๑ สาย โดยสายถัก ๒ สาย ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนซ้าย ส่วนสายถักอีก ๒ สาย ทำเป็นบ่วงขนาดใหญ่และเล็ก ห่างกันพองามพาดต้นแขนซ้าย ปลายสายรวมติดใต้อินทรธนู สายเกลี้ยงโยงจากใต้อินทรธนูตรงที่รวมสายถักปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร มีลักษณะเช่นเดียวกับพลทหารและนายทหารประทวนเว้นแต่ที่ปลายสายเกลี้ยงให้ติดตุ้มโลหะสีทอง ๑ ตุ้ม แทนนกหวีดห้อยไว้ที่ดุมเสื้อเม็ดที่ ๒ กับใช้สายถักคล้องใต้แขนขวาและพาดต้นแขนขวา

(ช) ปลอกแขนทำด้วยสักหลาด ไนล่อนหรือวัตถุเทียมหนังสีแดง กว้าง ๑ เซนติเมตร มีอักษร สห ทำด้วยสักหลาด หรือหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว สูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะห่างกัน ๓ เซนติเมตร สวมที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับข้อศอกให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอก

(ซ) ซองปืนพกหนังสีดำ

(ฌ) กระเป๋าซองกระสุนหนังสีดำ

(๒) ในโอกาสปฏิบัติงานในพิธีต่าง ๆ ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) รองในหมวกเหล็กสีขาว ลักษณะเช่นเดียวกับรองในหมวกเหล็กสีดำใน (๑) (ก) แต่ด้านหน้าหมวกใช้อักษร สห สีแดง และไม่มีแถบคาดรอบขอบหมวก

(ข) เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียว และใช้ผ้าพันคอสีเขียว

(ค) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบปกติ

(ง) เข้มขัดด้ายถักสีขาว เช่นเดียวกับในข้อ ๕๖ (๖) (ง)

(จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ เชือกผูกรองเท้าสีขาว

(ฉ) สายนกหวีดทำด้วยไหมสีขาว เช่นเดียวกับใน (๑)

(ช) ปลอกแขนทำด้วยสักหลาด ไนล่อนหรือวัตถุเทียมหนังสีแดงเช่นเดียวกังใน (๑) (ช)

(ซ) ซองปืนพกหนังสีขาว

(ฌ) กระเป๋าซองกระสุนหนังสีขาว

(ญ) ถุงมือสีขาว

(๓) ในโอกาสขับขี่รถจักรยานยนต์

เมื่อนำขบวนหรือติดตามบุคคลสำคัญเพื่อเป็นเกียรติ ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) หมวกขับขี่รถจักรยานยนต์สีขาว ด้านหน้าหมากมีอักษร สห สีแดง สูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะห่างกัน ๓ เซนติเมตร

(ข) เสื้อคอพับสีกากีแกมเขียวและใช้ผ้าพันคอสีเขียว

(ค) กางเกงแบบขี่ม้าสีกากีแกมเขียว

(ง) เข็มขัดได้ถักสีขาว เช่นเดียวกับในข้อ ๕๖ (๖) (ง)

(จ) รองเท้าสูงหนังสีดำ

(ฉ) สายนกหวีดทำด้วยไหมสีขาว เช่นเดียวกับใน (๑) (ฉ)

(ช) ปลอกแขนทำด้วยสักหลาด ไนล่อนหรือวัตถุเทียมหนังสีแดงเช่นเดียวกังใน (๑) (ช)

(ซ) ซองปืนพกหนังสีขาว

(ฌ) กระเป๋าซองกระสุนหนังสีขาว

(ญ) ถุงมือสีขาวครึ่งแขนสวมทับแขนเสื้อ

เมื่อปฏิบัติงานปกติ ใช้เครื่องแบบเช่นเดียวกับใน (๑) เว้นแต่ให้ใช้หมวกแบบขับขี่รถจักรยานยนต์สีขาว กางเกงแบบขี่ม้าสีกากีแกมเขียว รองเท้าสูงหนังสีดำและไม่ใช้ผ้าพันคอสีเขียว

ทั้งนี้ จะใช้แว่นตากันลม หรือเสื้อคลุมกันฝนชนิดมีแขนสีกากีแกมเขียว หรือทั้งสองอย่างด้วยกันก็ได้

(๔) ในโอกาสปฏิบัติราชการสนามหรือฝึก ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(ก) รองในหมวกเหล็กสีดำ เช่นเดียวกับใน (๑) (ก) หรือรองในหมวกเหล็กคลุมด้วยผ้าสีกากีแกมเขียวที่ระบายหรือแต้มด้วยสีอื่นเพื่อให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ หรือหมวกเหล็กคลุมด้วยผ้าสีกากีแกมเขียวที่ระบายหรือแต้มด้วยสีอื่นเพื่อให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ ที่ผ้าคลุมด้านหน้าหมวกมีอักษร สห สีขาว สูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะห่างกัน ๓ เซนติเมตร

(ข) เสื้อคอเปิดสีกากีแกมเขียว หรือเสื้อสนามคอเปิดสีกากีแกมเขียวที่ระบายหรือแต้มด้วยสีอื่นเพื่อให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ

(ค) กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียวแบบฝึก หรือกางเกงสนามขายาวสีกากีแกมเขียวที่ระบายหรือแต้มด้วยสีอื่นเพื่อให้กลมกลืนกับภูมิประเทศ

(ง) เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีกากีแกมเขียวหรือสีดำ

(จ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก

(ฉ) ปลอกแขนทำด้วยสักหลาด ไนล่อนหรือวัตถุเทียมหนังสีแดง เช่นเดียวกับใน (๑) (ช) เครื่องแบบชนิดนี้ให้ใช้เครื่องสนามประกอบด้วย

(๕) ในโอกาสปฏิบัติงานควบคุมการจราจรขณะทัศนวิสัยจำกัดใช้เครื่องแบบเช่นเดียวกับ (๑) จะให้ใช้ปลอกแขนทำด้วยผ้าสะท้อนแสงสีขาวสลับเทาเย็บติดกันสีละ ๕ แถบ กว้างแถบละ ๔ เซนติเมตร ที่ปลายปลอกแขนทั้งสองข้าง มีจีบรัดด้วยยางยืด ตัวปลอกแขน กว้าง ๒๐ เซนติเมตร ยาว ๓๕ เซนติเมตร ใช้สวมที่แขนเสื้อทั้งสองข้าง ระหว่างข้อศอกกับข้อมือ

ทั้งนี้ จะใช้เสื้อกันฝนสีส้มสะท้อนแสง ลักษณะเป็นเสื้อคอเชิ้ตยาวถึงข้อเท้า ปกเสื้อกว้าง ๕ เซนติเมตร มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอดซ้อน ๒ ชั้น บริเวณด้านหน้าและด้านหลังในระดับแนวอก ที่คอและตัวเสื้อมีดุม ๕ ดุม แขนเสื้อรูปทรงกระบอกซ้อนกัน ๒ ชั้น แขนเสื้อชั้นในยาวถึงข้อมือ ส่วนชั้นนอกยาวถึงข้อศอก ไม่มีกระเป๋า ไม่ใช้อินทรนูและเครื่องหมายใดๆ สวมคลุมด้วยก็ได้

ฯลฯ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๒

ชวน หลีกภัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ - ยกเลิกข้อ ๒๓ ตามกฎกระทรวงฯ (ฉบับที่ ๘๑) พ.ศ.๒๕๕๑

- เพิ่มวรรคสองใน (๙) ของข้อ ๓๔ ตามกฎกระทรวงฯ (ฉบับที่ ๘๑) พ.ศ.๒๕๕๑

- เพิ่มข้อ ๘๐/๑ และข้อ ๘๐/๒ ตามกฎกระทรวงฯ (ฉบับที่ ๘๑) พ.ศ.๒๕๕๑

(สำเนา)

คำสั่งกองทัพบก

ที่ ๘๓/๒๕๒๐

เรื่อง โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษในหน่วยทหาร

เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในกองทัพบกเป็นไปโดยมีประสิทธิผล จึงกำหนดโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษในกองทัพบกไว้ดังต่อไปนี้

๑. กล่าวทั่วไป

ยาเสพติดให้โทษเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นภัยร้ายแรงและเป็นตัวการที่ทำลายร่างกายและจิตใจของทหาร อันจะมีผลเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของกองทัพบกและประเทศชาติ จากผลการรวบรวมสถิติทหารเสพยาเสพติดให้โทษปรากฏว่ามีสถิติสูงขึ้นทุกปี ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและกำจัดสิ่งเป็นภัยร้ายแรงนี้ให้ลดน้อยลงไม่ให้เกิดขึ้นใหม่แลกำจัดให้หมดไปในที่สุด กองทัพบกจึงได้กำหนดโครการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษในหน่วยทหารขึ้น

๒. ความมุ่งหมาย

โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษในหน่วยทหารนี้ จัดทำขึ้นด้วยความมุ่งหมายดังนี้

๒.๑ ป้องกัน เพื่อป้องกันมิให้ยาเสพติดให้โทษแพร่ระบาดในหมู่ทหารอันรวมถึง

๒.๑.๑ ผู้เสพ ถ้าปรากฏขึ้นจะต้องหาหนทางดำเนินการให้เลิกเสพเสียและป้องกันมิให้ระบาดต่อไป

๒.๑.๒ ผู้ค้าผู้ผลิต เมื่อมีผู้เสพก็ย่อมจะต้องมีผู้ผลิตและแหล่งติดต่อซื้อขาย ฉะนั้นจะต้องสืบสวนหาแหล่งที่ผลิตและแหล่งค้า หากปรากฏว่ามีทหารเป็นผู้ค้าหรือผู้ผลิตแล้ว จะต้องถูกลงโทษสถานหนักในทันทีทุกราย

๒.๒ ปราบปราม การปราบปรามนี้ผู้บังคับบัญชาทุกชั้น สารวัตรทหารตลอดจนทหารทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือและมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเพื่อสืบหา

๒.๒.๑ ผู้เสพ ผู้บังคับบัญชาทุกชั้นจะต้องเอาใจใส่ดูแลและสอดส่องตรวจตราพฤติการณ์ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ถ้าปรากฏขึ้นก็ให้ดำเนินการตามคำสั่ง ผบ.ทบ. ท้ายบันทึกข้อความ กพ.ทบ. ต่อ ที่ กห ๐๓๑๕/๑๒๔๘๑ ลง ๑๖ ก.ค. ๑๙ เรื่อง ทหารกองประจำการติดยาเสพติดห็โทษ

๒.๒.๒ แหล่งผลิตและผู้ค้า เป็นหน้าที่ของทหารทุกคนจะต้องช่วยเหลือราชการและประเทศชาติในการสืบหาแหล่งผลิตและผู้ค้ายาเสพติด เพื่อจะได้ทำการปราบปรามให้ลดลงหรือหมดไปในที่สุด

๒.๓ การให้การรักษาพยาบาล ผู้เสพจะต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลและควบคุมในการรักษาพยาบาลอย่างจริงจังทั้งนี้เพื่อให้หายขาด

๒.๔ การฟื้นฟูจิตใจ ในขณะที่รับการรักษาพยาบาลและหลังการรักษาพยาบาลจนหายขาดแล้ว จะต้องมีการฟื้นฟูจิตใจด้วยการอบรม เพื่อมิให้จิตใจอ่อนไหวและกลับไปเสพอีก

๒.๕ การอบรม ผู้บังคับบัญชาทุกชั้นจะต้องทำการอบรมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความรู้และตระหนักถึงโทษของยาเสพติดให้โทษตามคู่มือผนวกคำสั่งนี้

๓. ขอบเขต

โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษนี้ เพื่อใช้ในหน่วยทหารทุกหน่วยในกองทัพบก

๔. ความรับผิดชอบ

การปฏิบัติตามโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษนี้ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ ความรับผิดชอบทางฝ่ายอำนวยการ

๔.๑.๑ กรมกำลังพลทหารบก

- แนะนำควบคุมการดำเนินงานและประสานการปฏิบัติตามโครงการ ฯ
- จัดผู้แทนร่วมเป็นกรรมการของศูนย์ประสานการต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก

๔.๑.๒ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก

- ประสานงานและกำกับการเกี่ยวกับความต้องการการจัดหาสิ่งอุปกรณ์ การบริการทางการส่งกำลังบำรุงในการปฏิบัติงานตามโครงการ ฯ
- จัดผู้แทนร่วมเป็นกรรมการของศูนย์ประสานการต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก

๔.๑.๓ กรมการกำลังสำรองทหารบก

- ประสานงาน แนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการฯ
- ตรวจสอบและควบคุมการตรวจเลือกทหารกองเกินเป็นทหารกองประจำการเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่าจะติดยาเสพติดให้โทษ
- จัดผู้แทนร่วมเป็นกรรมการชองศูนย์ฯ

๔.๑.๔ สำนักงานปลัดบัญชีทหารบก

- ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานตามโครงการฯ ทางด้านงบประมาณ
- จัดผู้แทนร่วมเป็นกรรมการของศูนย์ประสานการต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก

๔.๒ ความรับผิดชอบของหน่วยปฏิบัติ

๔.๒.๑ กรมการสารวัตรทหารบก

- รับผิดชอบดำเนินงานตามโครงการฯ ที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มอบหมาย
- ควบคุมและกำกับการทางเทคนิคเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนยาเสพติดให้โทษทั่วกองทัพบก
- สืบสวนสอบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษทั่วกองทัพบก ตามคำสั่งของผู้บัญชาการทหารบก
- ประสานงานประชุมและสัมมนาตามโครงการฯ กับส่วนราชการและองค์การต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ ทั้งภายในและภายนอกกองทัพบก

๔.๒.๒ กรมแพทย์ทหารบก

- วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำและกำกับการเกี่ยวกับการให้การรักษาพยาบาลผู้เสพยาเสพติดให้โทษ

- จัดผู้แทนเป็นกรรมการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

๔.๒.๓ กรมยุทธศึกษาทหารบก

- ประสานงาน แนะนำ กำกับการและตรวจตราเกี่ยวกับการอบรม และฟื้นฟูจิตใจแก่ผู้เสพยาเสพติดให้โทษ

- ให้การสนับสนุนปฏิบัติงานตามโครงการฯ โดยใช้เจ้าหน้าที่ของกองอนุศาสนาจารย์เป็นผู้ทำการอบรมและฟื้นฟูจิตใจ

- จัดผู้แทนเป็นกรรมการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

๔.๒.๔ กรมพลาธิการทหารบก

- วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการเกี่ยวกับการจัดหา การส่งกำลังบำรุงและการบริการเกี่ยวกับสถานที่พักฟื้นของผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ในการปฏิบัติงานตามโครงการฯ

- จัดผู้แทนเป็นกรรมการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

๔.๒.๕ ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหาร

- รับผิดชอบดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษตามโครงการนี้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

- เอาใจใส่ดูแลและตรวจตราผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ถ้าตรวจพบว่ามีผู้เสพหรือผู้ค้ายาเสพติดให้โทษ ให้รีบดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติและหาหนทางสกัดกั้นและปราบปรามให้หมดสิ้นโดยเร็ว

- รับผิดชอบในการอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาตามเอกสารคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ซึ่งศูนย์ฯ ได้จัดหาและจัดทำขึ้น

- ติดต่อและประสานการปฏิบัติงานกับศูนย์ฯ ตามความจำเป็น

๕. การดำเนินการและการประสานงาน

ให้จัดตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบกขึ้น เรียกชื่อย่อ “ศปท.ทบ.” โดยมีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย

๕.๑ ผช.เสธ.ทบ.ฝ่ายกำลังพล	เป็นผู้อำนวยการศูนย์ โดยตำแหน่ง
๕.๒ จก.สห.ทบ.	เป็นรองผู้อำนวยการ
๕.๓ รอง จก.สห.ทบ.	เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ
๕.๔ ผช.จก.สห.ทบ.	เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ
๕.๕ ผู้แทน กพ.ทบ.	เป็นกรรมการ
๕.๖ ผู้แทน กบ.ทบ.	เป็นกรรมการ
๕.๗ ผู้แทน กร.ทบ.	เป็นกรรมการ
๕.๘ ผู้แทน กสร.ทบ.	เป็นกรรมการ
๕.๙ ผู้แทน สปช.ทบ.	เป็นกรรมการ
๕.๑๐ ผู้แทน พบ.	เป็นกรรมการ

๕.๑๑ ผู้แทน พธ.ทบ. เป็นกรรมการ

๕.๑๒ ผู้แทน ยศ.ทบ. (อศจ.) เป็นกรรมการ

๕.๑๓ หก.สืบสวนสอบสวน สห.ทบ.หรือผู้แทน เป็นกรรมการ

๕.๑๔ หก.วิทยาการ สห.ทบ.หรือผู้แทน เป็นกรรมการ

๕.๑๕ หก.ควบคุมและรักษาความปลอดภัย สห.ทบ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

๕.๑๖ ประจำกองควบคุมและรักษาความปลอดภัย สห.ทบ. เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ของศูนย์ประสานงานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก มีดังนี้.-

๑. เป็นที่ปรึกษาของ ทบ. เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

๒. เสนอแนะมาตรการ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

๓. ติดต่อประสานงานและให้การสนับสนุนกับหน่วยราชการ องค์การ หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอก ทบ.

๔. จัดหาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และรายงานเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

๕. จัดทำเอกสารคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

๖. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตามความจำเป็น

๗. ให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการ องค์การ หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องที่อยู่ภายนอก ทบ. เมื่อหน่วยต่าง ๆ เหล่านั้นร้องขอ ได้ตามความเหมาะสม

๘. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามนโยบาย ทบ.

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ เม.ย. ๒๕๒๐

(ลงชื่อ) พล.อ. ส. ณ นคร

(เสริม ณ นคร)

ผบ.ทบ.

หมายเหตุ ๑. ข้อ ๕.๑ ถุงข้อ ๕.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมตามคำสั่ง ทบ.ที่ ๓๘๘/๒๕๕๐ ลง ๑๗ ส.ค.๒๐, คำสั่ง ทบ.ที่ ๕๑๑/๒๕๒๑ ลง ๒๐ พ.ย.๒๑ และ คำสั่ง ทบ.ที่ ๖๗๕/๒๕๒๘ ลง ๘ ก.ค.๒๘

๒. หน้าที่ของ ศปท.ทบ. ตั้งแต่ข้อ ๑. ถึงข้อ ๘. แก้ไขเพิ่มเติมตามคำสั่ง ทบ.ที่ ๕๙๘/๒๕๒๔ ลง ๒๖ พ.ย. ๒๔

- ได้นำข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมมาใส่ไว้แล้ว -

(สำเนา)

คำสั่งกองทัพบก

ที่ ๓๙๓ / ๒๕๒๑

เรื่อง แต่งตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษส่วนภูมิภาค

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ตามคำสั่ง ทบ. ที่๑๘๓ / ๒๕๒๐ เรื่อง โครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษในหน่วยทหาร เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ให้กองทัพภาค จัดตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพภาคเรียกชื่อย่อว่า “ศปท.ทภ. (หมายเลข) ” และจัดตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษระดับ มทบ. และ จทบ. ได้ตามความจำเป็น

๒. ศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของกองทัพภาค มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๒.๑ อำนวยการและดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันการเผยแพร่ยาเสพติดให้โทษในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามนโยบายของกองทัพบก และตามที่ ศปท.ทบ. กำหนด

๒.๒ อำนวยการสืบสวนสอบสวน สอดส่อง และปราบปรามยาเสพติดให้โทษ บำบัดรักษาและฟื้นฟูจิตใจผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ในหน่วยทหารตามนโยบายของกองทัพบก

๒.๓ กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

๒.๔ ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยราชการ หรือองค์การที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๒.๕ รวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เพื่อรายงาน ผบ.ทบ. โดยผ่าน ศปท.ทบ.

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กองทัพบกมอบหมาย

๓. ให้ มทภ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อดำเนินงาน โดยพิจารณาให้ผู้บังคับหน่วยกำลังรบในพื้นที่เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยตามความเหมาะสม เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแล้วให้สำเนาส่งให้ ศปท.ทบ. ทราบด้วย

๔. ให้กองทัพภาคจัดตั้งศูนย์ประสานการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษระดับ มทบ. และ จทบ. ได้ตามความจำเป็น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

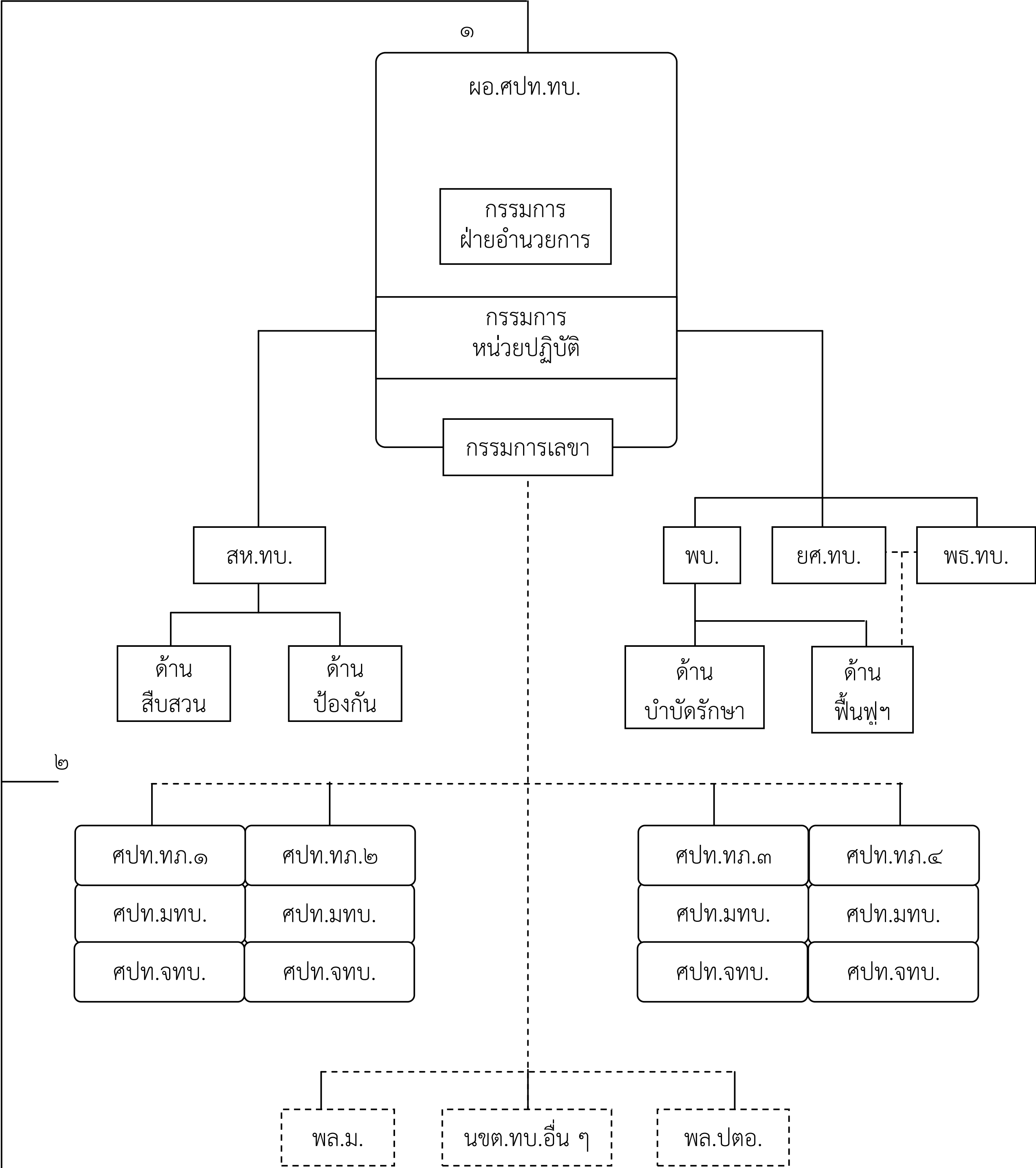
สั่ง ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๑

(ลงชื่อ) พล.อ. ส. ณ นคร

(เสริม ณ นคร)

ผบ.ทบ

โครงสร้าง ศปท.ทบ.

หมายเหตุ

๑. จัดตามคำสั่ง ทบ.ที่ ๑๘๓/๒๐ ลง ๑๒ เม.ย. ๒๐

๒. จัดตามคำสั่ง ทบ.ที่ ๓๙๓/๒๕๒๑ ลง ๒๕ ส.ค. ๒๑

คำสั่งกองทัพบก

ที่ ๙๔ / ๒๕๒๔

เรื่อง การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ

ด้วยปัจจุบันนี้ปรากฏว่ายาเสพติดให้โทษโดยเฉพาะเฮโรอีนได้ระบาดแพร่หลายอยู่ทั่วไป แม้ทางราชการจะดำเนินการรณรงค์ต่อต้านอย่างเข้มงวดกวดขันอยู่ตลอดเวลาก็ตาม แต่ก็ยังไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร เพราะยังขาดความร่วมมือและประสานงานในการป้องกันและปราบปรามกันอย่างจริงจังเฉพาะในวงการทหารก็ได้มีการระบาดแพร่หลายอยู่ด้วย ซึ่งนับว่าเป็นอันตรายอันใหญ่หลวงต่อกองทัพบกและประเทศชาติ นอกจากนี้กฎหมายและมาตรการในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดให้โทษของทางราชการก็ได้เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำให้มาตรการในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดที่กองทัพบกกำหนดไว้เดิม ไม่เหมาะสมที่จะใช้บังคับในขณะนี้จึงเป็นการสมควรที่จะปรับปรุงคำสั่งกองทัพบกเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรการ ในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดของทางราชการ โดยให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้.-

๑. ให้ยกเลิก

๑.๑ คำสั่งกองทัพบกที่ ๔๗๔/๒๕๐๗ เรื่อง การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๗

๑.๒ คำสั่งกองทัพบกที่ ๕๗๗/๒๕๑๙ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อทหารกองประจำการที่ติดยาเสพติดให้โทษ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙ บรรดาความในระเบียบคำสั่ง และคำชี้แจ้งใดที่ได้นำมากำหนดไว้ในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้ความในคำสั่งนี้แทน

๒. หน้าที่รับผิดชอบ

๒.๑ ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น รับผิดชอบดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ มิให้แพร่ระบาดภายในหน่วยหรือเขตพื้นที่ที่หน่วยรับผิดชอบ

๒.๒ ให้ทุกหน่วยตั้งแต่หน่วยระดับกองพันหรือกองร้อยอิสระขึ้นไป รายงานสถิติผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามแบบพิมพ์ในผนวกประกอบคำสั่งนี้ ส่งตามสายบังคับบัญชาถึงหน่วยระดับ นขต.ทบ. และให้ ผบ.นขต.ทบ. รวบรวมเสนอ สห.ทบ. ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไปแล้วให้ สห.ทบ. รวบรวมวิเคราะห์และให้ข้อแนะเสนอ ทบ. ต่อไป ภายในวันสิ้นเดือน การรายงานนี้ให้กระทำทุกรอบสามเดือน คือ ม.ค. – มี.ค., เม.ย. – มิ.ย., ก.ค. – ก.ย. และ ต.ค. – ธ.ค.

๒.๓ ให้หน่วยต่าง ๆ ให้ความร่วมมือโดยใกล้ชิด แก่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของทางราชการทหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

๒.๔ ผู้บังคับบัญชาที่ขัดขืนหรือละเลยให้ถือว่าขัดคำสั่ง ที่จะต้องพิจารณาลงทัณฑ์ตามควรแก่กรณี

๒.๕ จำนวนของผู้ติดยาเสพติดให้โทษที่หน่วยจะต้องรายงานตาม ข้อ ๒.๒ ไม่ถือว่าเป็นความยกพร่องของผู้บังคับบัญชาของหน่วยนั้น ๆ แต่อย่างใด ตรงข้ามเป็นการแสดงว่าผู้บังคับบัญชาของหน่วยนั้น ๆ ได้ให้ความร่วมมือตามนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของกองทัพบก

๓. การป้องกัน

๓.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาอบรมผู้อยู่ในบังคับบัญชาในหน่วยของตนมิให้ถูกจูงใจเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องสนับสนุนการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษเป็นอันขาด หากผู้ใดกระทำการดังกล่าวให้สอบสวนดำเนินคดีทันที

๓.๒ อบรมผู้อยู่ในบังคับบัญชาให้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้โทษตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือของผู้บังคับบัญชา ว่าด้วยความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษโดยแจ่มแจ้ง

๓.๓ คอยสอดส่องดูแลมิให้ผู้อยู่ในบังคับบัญชาเข้าไปเกี่ยวข้องพัวพันกับแหล่งผลิตแหล่งค้า หรือสถานที่ที่มีการมั่วสุมเสพยาเสพติดทั้งในเขตทหารและบริเวณใกล้เคียง ทั้งจะต้องคอยระวังมิให้มีการชี้ชวนชักนำเสพยาเสพติดในหมู่ทหารด้วยกันเองด้วย

๓.๔ ใช้ความพยายามทุกวิถีทางในการควบคุมและสกัดกั้นมิให้มีการลักลอบนำยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่มิชอบด้วยกฎหมายเข้ามาในหน่วยทหาร

๓.๕ ดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของผู้อยู่ในบังคับบัญชาโดยใกล้ชิด และปกครองบังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรมตามแบบธรรมเนียมของทหาร เมื่อมีแนวโน้มว่าทหารผู้ใดจะหันเข้าหายาเสพติดให้ว่ากล่าวตักเตือน หรือจัดให้มีการแนะแนวประพฤติและในคำปรึกษาที่ถูกต้องเสียแต่ต้นมือ

๓.๖ ให้ความร่วมมือแก่หน้าที่สืบสวนสอบสวน และปราบปรามยาเสพติดให้โทษอย่างเต็มที่เท่าที่สามารถกระทำได้

๓.๗ ดำเนินการสืบสวน จับกุม และลงโทษหรือลงทัณฑ์ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษด้วยความเด็ดขาดและรวดเร็ว

๓.๘ ให้อนุศาสนาจารย์ของทุกหน่วยมีหน้าที่ในการอบรมทหาร เพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างกำลังใจให้สามารถละเว้นความชั่วที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วย โดยสอดแทรกไว้ในการอบรมหลักธรรมของพระพุทธศาสนาตามปกติ

๓.๙ ให้พยายามเลือกใช้มาตรการต่าง ๆ ที่หน่วยมีอยู่หรือสามารถทำได้เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดอารมณ์หมกมุ่น ความเศร้าหมอง หรือการบีบคั้นต่าง ๆ เช่น การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ การบันเทิง รวมทั้งการใช้มาตรการในข้อ ๓.๕ ด้วย

๓.๑๐ ให้ทำการตรวจสุขภาพหรือตรวจปัสสาวะของทหารและบุคคลพลเรือนที่พักอาศัยอยู่ในเขตทหารเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารกองประจำการซึ่งได้รับเข้าหน่วยจะต้องดำเนินการตรวจสุขภาพภายในกำหนดหนึ่งเดือน หากปรากฏว่าผู้ใดติดยาเสพติดให้โทษก็ให้ดำเนินการส่งตัวไปรับการรักษาพยาบาลโดยด่วนต่อไป

๔. การปราบปราม

๔.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาสอดส่องดูแลระมัดระวังมิให้หน่วย กำลังพล และสิ่งอุปกรณ์ของหน่วยต้องตกเป็นเครื่องมือของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอันขาด เช่น ใช้เป็นแหล่งหลบว่อนตัวเพื่อให้พ้นจากการติดตาม

จับกุมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ผลิต เก็บ ซื้อขาย หรือใช้ยานพาหนะของกองทัพบกขนลำเลียงยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น ถ้าปรากฏว่าผู้ใดกระทำดังกล่าว ให้พิจารณาดำเนินการทางคดีเพื่อลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามควรแก่กรณีทุกราย

๔.๒ สอดส่องตรวจตราหรือสืบสวนผู้ใต้บังคับบัญชาท่าสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการผลิต ขาย หรือมียาเสพติดให้โทษหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทไว้ในครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ถ้ามีพยานหลักฐานว่ากระทำผิดจริง ก็ให้พิจารณาดำเนินคดีทุกราย หากรายใดมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดีได้ แต่มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีพฤติการณ์เช่นนั้นจริงก็ให้ลงทัณฑ์ทางวินัยในสถานหนัก

๔.๓ ถ้าผู้ใดสืบทราบว่ามีการเสพ การผลิต ขายหรือมียาเสพติดให้โทษหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทไว้ในครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายในเขตุพื้นที่รับผิดชอบหรีในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยทหารของตนและผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดเป็นบุคคลที่มิได้อยู่ในอำนาจศาลทหารก็ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนและปราบปรามยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายโดยด่วนแล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

๔.๔ ให้หมั่นสังเกตและสืบหาตัวทหารผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ซึ่งแอบแฝงปะปนอยู่ในประเภททหารขาดหนีราชการ เมื่อพบตัวก็ให้จัดการดำเนินการดำเนินคดีและ/หรือส่งตัวไปรับการรักษาทันที

๔.๕ ผู้ติดยาเสพติดให้โทษที่สมัครใจขอเข้ารับการบำบัดรักษาพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถูกจับกุมอีกทั้งได้ปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบของหน่วยรักษาพยาบาลและศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทหารให้ได้รับการยกเว้นโทษหรือทัณฑ์ ทั้งนี้เว้นแต่กรณีจะเข้าเงื่อนไขที่จะต้องดำเนินตาม ข้อ ๕.๕ และ ๖.๑

๕. การบำบัติรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

๕.๑ หารปรากฏว่าทหารผู้ใดติดยาเสพติดให้โทษ ให้รีบส่งตัวไปรับการรักษาพยาบาล ณ หน่วยรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพทหารทุกแห่ง ตามระเบียบกองทัพบกว่าด้วยการรักษาพยาบาลทหารติดยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๓

๕.๒ ห้ามส่งตัวทหารที่ติดยาเสพติดให้โทษ ไปรับการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพ ณ สถานพยาบาลของเอกชนหรือจัดการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพเสียเอง โดยงดเว้นไม่ส่งตัวไปดำเนินการ ณ หน่วยรักษาพยาบาลหรือศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทหารตามที่กองทัพบกกำหนด

๕.๓ ทหารกองประจำการคนใดติดยาเสพติดให้โทษ ให้ส่งตัวไปรับการรักษาพยาบาล ณ หน่วยรักษาพยาบาลยาเสพติดให้โทษที่ใกล้เคียงทันที ในกรณีที่ทหารผู้นั้นได้รับการตรวจเลือกเข้ามาใหม่ ก็ให้ส่งไปรับการรักษาโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนการฝึก ทั้งนี้หน่วยต้นสังกัดจะต้องจัดผู้ควบคุมไปและอยู่กับคนไข้ตลอดเวลา จนกว่าแพทย์จะรับตัวไปรักษาเพื่อป้องก้นการหลบหนีหรีกระทำความผิด

๕.๔ ภายหลังจากที่หน่วยรักษาพยาบาลหรือศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทหารได้ส่งตัวคนไข้กลับหน่วยต้นสังกัดแล้ว ให้หน่วยต้นสังกัดส่งคนไข้กลับไปพบแพทย์ผู้รักษาพยาบาลเดิมตามวันและเวลาที่นัดหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อติดตามผลและให้การรักษาต่อจนกว่าจะแน่ใจว่าคนไข้นั้นไม่กลับไปใช้ยาเสพติดอีก ทั้งนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยต้นสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบพาไปและกลับด้วย ถ้าแพทย์ผู้รักษาพบทหารผู้นั้น กลังไปใช้ยาเสพติดอีก ก็ให้รับตัวไว้รักษาทันที

๕.๕ ให้ผู้บังคับบัญชาสอดส่องดูแลทหารในบังคับบัญชาของตนอย่างใกล้ชิดเพื่อควบคุมผู้ติดยาเสพติดให้โทษที่ได้รับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแล้วมิให้ กลับไปใช้ยาเสพติดอีก ถ้าพบว่าผู้ใดกลับไปใช้ยาเสพติดอีก ให้

รีบส่งตัวกลับไปรักษาใหม่ยังหน่วยรักษาพยาบาลของกองทัพบก ในกรณีเช่นนี้เมื่อแพทย์รับตัวไว้รักษาและ/หรือฟื้นฟูสมรรถภาพจนครบกำหนด และส่งตัวกลับหน่วยต้นสังกัดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ในสถานหนักเพื่อเป็นการปรามมิให้ผู้นั้นกลับไปใช้ยาเสพติดให้โทษอีก

๖. มาตรการอื่นๆ

๖.๑ ทหารประจำการที่ติดยาเสพติดให้โทษซึ่งได้รับการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพแล้วไม่หายภายในระยะเวลา ๙๐ วัน ให้พิจารณาปลดออกจากประจำการ โดยปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการลา พ.ศ. ๒๕๑๓ แต่ถ้าหากภายใน ๙๐ วัน คงได้รับราชการต่อไปตามเดิม เว้นแต่ภายหลังปรากฏว่าได้มีการกระทำความผิดซ้ำอีก ก็ให้ปลดออกจากประจำการฐานประพฤติชั่วร้ายแรงตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

๖.๒ เฉพาะทหารกองประจำการที่ติดยาเสพติดให้โทษ หากพิจารณาเห็นว่าทำความเสื่อมเสียให้แก่ราชการทหาร ไม่สมควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้พิจารณาปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติรับราชการ พ.ศ. ๒๔๙๗ ประกอบกับกฎหมายกระทรวงต่างๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ส่งตัวไปให้เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นที่พิจารณาดำเนินการต่อป

๖.๓ ในการคัดเลือกทหารกองเกิน แม้แพทย์จะวินิจฉัยได้ว่าทหารทหารกองเกินติดยาเสพติดให้โทษ ก็ไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นคนพวกที่ ๓ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงการรับราชการทหารด้วยวิธีใช้การติดยาเสพติดเป็นเครื่องมือ และเป็นการให้ความร่วมมือกับส่วนราชการอื่น ๆ ตามนโยบายของรัฐบาลมิให้ประชาชนติดยาเสพติดมากขึ้น ส่วนกรณีที่ทหารกองเกินติดยาเสพติด และมีโรคอื่นร่วมอยู่ด้วย ก็ให้เป็นหน้าที่ของแพทย์จะพิจารณาลงความเห็นว่าเป็นคนจำพวกที่ ๓ เนื่องจากโรคใด

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔
รับคำสั่ง ผบ.ทบ.
(ลงชื่อ) พล.อ.อำนาจ ดำริกาญจน์
(อำนาจ ดำริกาญจน์)
ผช.ผบ.ทบ.

กรมกำลังพลทหารบก

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ

กองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๖๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม

อาศัยอำนาจหน้าตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงทรงพระกรุณาโปรดกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แบ่งส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกองทัพบก

(๒) กรมกำลังพลทหารบก

(๓) กรมข่าวทหารบก

(๔) กรมยุทธการทหารบก

(๕) กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก

(๖) กรมกิจการพลเรือนทหารบก

(๗) สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก

(๘) สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

(๙) กรมการเงินทหารบก

(๑๐) กรมการสารวัตรทหารบก

(๑๑) กรมจเรทหารบก

(๑๒) กรมสวัสดิการทหารบก

(๑๓) กรมสารบรรณทหารบก

(๑๔) หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

(๑๕) สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก

(๑๖) กรมการขนส่งทหารบก

(๑๗) กรมการทหารช่าง

(๑๘) กรมการทหารสื่อสาร

(๑๙) กรมการสัตว์ทหารบก

(๒๐) กรมพลาธิการทหารบก

(๒๑) กรมแพทย์ทหารบก

(๒๒) กรมยุทธโยธาทหารบก

(๒๓) กรมสรรพาวุธทหารบก

(๒๔) กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก

(๒๕) กรมยุทธศึกษาทหารบก

(๒๖) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

(๒๗) ศูนย์การบินทหารบก

(๒๘) กองทัพภาคที่ ๑

(๒๙) กองทัพภาคที่ ๒

(๓๐) กองทัพภาคที่ ๓

(๓๑) กองทัพภาคที่ ๔

(๓๒) หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

(๓๓) หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก

(๓๔) หน่วยทหารอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองร้อย กองพัน กรม กองพล หรือกองทัพน้อย ซึ่งขึ้นตรงต่อกองทัพบก

มาตรา ๔ สำนักงานเลขานุการกองทัพบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการและงานธุรการให้กับผู้บัญชาการทหารบก รองผู้บัญชาการทหารบก ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เสนาธิการทหารบก ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่ผู้บัญชาการทหารบกมอบหมาย ตลอดจนดำเนินงานและประสานงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ของกองทัพบก มีเลขานุการกองทัพบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๕ กรมกำลังพลทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการและดำเนินการเกี่ยวกับงานนโยบายและแผนกำลังพล การเตรียมพล การจัดการกำลังพล การปกครองกำลังพล การบริการ สิทธิและขวัญกำลังพล การศึกษาและพัฒนาความรู้ของกำลังพล งบประมาณกำลังพล การสารสนเทศกำลังพล การวิเคราะห์และประเมินค่ากำลังพล และดำเนินการเกี่ยวกับกิจการกำลังพลอื่น ๆ ทั้งปวง ตลอดจนแนะนำและกำกับดูแลฝ่ายกิจการพิเศษในสายงานกำลังพลหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของกองทัพบก มีเจ้ากรมกำลังพลทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๖ กรมข่าวทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านการข่าว การรักษาความปลอดภัย การข่าวลับ การทูตฝ่ายทหารบกไทยในต่างประเทศ การติดต่อกับทูตฝ่ายทหารบกต่างประเทศในประเทศไทย การพิธีการทูตที่กองทัพบกต้องร่วมด้วย การฝึกและศึกษาของเจ้าหน้าที่ข่าวของ

กองทัพบก การเตรียมชุดเจ้าหน้าที่ข่างกรองทางทหารสำหรับปฏิบัติงาน ตลอดจนกำหนดความต้องการและควบคุมการแจกจ่ายแผนที่ทหาร มีเจ้ากรมข่าวทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๗ กรมยุทธการทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านยุทธการในเรื่องการจัดเตรียมกำลังและการใช้กำลังของกองทัพบกการดำเนินงานประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ทหาร ตลอดจนแนะนำและกำกับดูแลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้ายยุทธการของหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบก มีเจ้ากรมยุทธการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๘ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับงานส่งกำลังบำรุง การฝึกและศึกษาด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบกตลอดจนแนะนำและกำกับดูแลฝ่ายยุทธบริการ และฝ่ายกิจการพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก มีเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงกองทัพบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๙ กรมกิจการพลเรือนทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับงานกิจการพลเรือน และงานที่ได้รับมอบหมายที่ดำเนินต่อการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารและการปกครอง การฝึกและศึกษาในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการพลเรือนของกองทัพบก ตลอดจนแนะนำและกำกับดูแลเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการพลเรือนของหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบก มีเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๐ สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การบัญชี การควบคุมภายใน การพัฒนาระบบราชการ การบริหารทรัพยากร การบริหารงาน ระบบสารสนเทศ และการสำรวจหน่วยอัตราเฉพาะกิจของกองทัพบก อำนวยการศึกษาวิจัยและพัฒนาในสายงานปลัดบัญชี ตลอดจนกำกับดูแลกรมการเงินทหารบกและสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก ในการกำหนดภารกิจ การจัดระเบียบ และการบริหารงานมีปลัดบัญชีทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับการ และดำเนินเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการทางทหารทั้งในด้านหลักการและด้านยุทโธปกรณ์ตามที่กองทัพบกกำหนด ตลอดจนดำเนินการกำหนดและรับรองมาตรฐานยุทโธปกรณ์ภายในกองทัพบก มีผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๒ กรมการเงินทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเบิก รับ จ่าย และเก็บรักษาเงินและการบัญชีเงินของกองทัพบกตามระเบียบแบบแผนของทางราชการกำหนดหลักนิยมและทำตำราตลอดจนการฝึกและศึกษาของเหล่าทหารการเงิน มีเจ้ากรมการเงินทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๓ กรมการสารวัตรทหารบก มีหน้าที่วางแผน ประสานงาน และกำกับการเกี่ยวกับการรักษาวินัย การจับกุมทหารที่กระทำความผิด การเรือนจำ การจราจรในกิจการทหาร การรักษาความปลอดภัย การฝึกและศึกษาวิชาการเหล่าทหารสารวัตร การสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร การป้องกันและวิจัยอาชญากรรมในกองทัพบก และพิจารณาอำนวยการเกี่ยวกับทหารพลัดหน่วยและเชลยศึก กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษาของเหล่าทหารสารวัตร มีเจ้ากรมการสารวัตรทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๔ กรมจเรทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการ การสืบสวนและสอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพและราชการของหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบก การสืบสวนสอบสวน และพิจารณาเรื่องราวร้อง

ทุกข์และการร้องเรียนที่เกี่ยวกับราชการ หรือทหาร หรือข้าราชการของกองทัพบก มีเจ้ากรมจเรทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๕ กรมสวัสดิการทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานสวัสดิภาพและบำบัดทุกข์บำรุงสุขทั้งในด้านทรัพย์สินและสิ่งอุปโภค บริโภค การแนะนำและส่งเสริมวิชาชีพและการศึกษา ทั้งนี้เกี่ยวกับทหาร ข้าราชการและครอบครัวในกองทัพบก มีเจ้ากรมสวัสดิการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๖ กรมสารบรรณทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานธุรการและพิธีการ ดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุน การจัดการกำลังพล และธุรการกำลังพลตามที่กองทัพบกกำหนด กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษาของเหล่าทหารสารบรรณ มีเจ้ากรมสารบรรณทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๗ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการและดำเนินการเกี่ยวกับกิจการกำลังสำรองทั้งปวง กิจการสัสดี รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๘ สำนักงานตรวจสอบภายในทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในโดยอิสระเพื่อประเมินค่าประสิทธิผลในการควบคุมและบริหารทรัพยากรตามความมุ่งหมายของกองทัพบก มีผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๑๙ กรมการขนส่งทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการดำเนินการ วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการสิ่งอุปกรณ์ขนส่ง กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารขนส่ง มีเจ้ากรมการขนส่งทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๐ กรมการทหารช่าง มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการสิ่งอุปกรณ์สายทหารช่าง การก่อสร้างและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้าง กำหนดหลักนิยมและทำตำราตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารช่าง มีเจ้ากรมการทหารช่างเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๑ กรมการทหารสื่อสาร มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการในกิจการของเหล่าทหารสื่อสารและสิ่งอุปกรณ์สายสื่อสาร วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการสื่อสารกิจการโทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ทั้งปวง สนับสนุนระบบควบคุมบังคับบัญชาและการสื่อสาร การสงครามข่าวสารของกองทัพบก กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษาทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารสื่อสาร มีเจ้ากรมการทหารสื่อสารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๒ กรมการสัตว์ทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง การบริการ การสุขาภิบาล เวชกรรมป้องกันการรักษาพยาบาล การบำรุงรักษาและการผสมพันธุ์สัตว์ และการเสบียงสัตว์ สนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารด้วยการใช้สัตว์และการเกษตรของกองทัพบก กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารการสัตว์ มีเจ้ากรมการสัตว์ทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๓ กรมพลาธิการทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการกำหนดหลักนิยม และทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารพลาธิการ มีเจ้ากรมพลาธิการทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๔ กรมการแพทย์ทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง การบริการพยาธิวิทยา การส่งเสริมสุขภาพ เวชกรรมป้องกัน ทันตกรรม และการรักษาพยาบาล ให้การศึกษา อบรมและดำเนินการฝึกนักเรียนแพทย์และนักเรียนพยาบาลตามที่กองทัพบกมอบหมาย กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารแพทย์ มีเจ้ากรมแพทย์ทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๕ กรมยุทธโยธาทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดหา การก่อสร้าง การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ของกองทัพบก กำหนดหลักนิยมและทำตำราตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของสายยุทธโยธา มีเจ้ากรมยุทธโยธาทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๖ กรมสรรพาวุธทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการ กำหนดหลักนิยม และทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับกิจการและสิ่งอุปกรณ์ของเหล่าทหารสรรพาวุธ มีเจ้ากรมสรรพาวุธทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๗ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การส่งกำลัง การซ่อมบำรุง และการบริการ กำหนดหลักนิยมและทำตำรา ตลอดจนการฝึกและศึกษา ทั้งนี้ เกี่ยวกับการปฏิบัติการและการป้องกันทางนิวเคลียร์ ชีวะ เคมี และกิจการวิทยาศาสตร์ของกองทัพบก มีเจ้ากรมวิทยาศาสตร์ทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๘ กรมยุทธศึกษาทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ ดำเนินการ สนับสนุน และตรวจตราเกี่ยวกับกิจการสายวิทยาการ การฝึกและศึกษาของกำลังพลเป็นบุคคลและหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และกิจการอนุศาสนาจารย์ให้การฝึกและศึกษาแก่กำลังพลของกองทัพบกและนอกกองทัพบกในหลักสูตรต่าง ๆ ที่กองทัพบกมอบหมายอำนวยการฝึกและศึกษาวิทยาการทุกเหล่าในกองทัพบก สถาบันการศึกษาและเหล่าสายวิทยาการ วิจัยและพัฒนา กำหนดหลักนิยมและยุทธศาสตร์ทางทหารทั้งปวงของกองทัพบกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๒๙ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีหน้าที่ให้การศึกษา อบรม และดำเนินการฝึกนักเรียนนายร้อย มีผู้บังคับบัญชาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๐ ศูนย์การบินทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ และดำเนินการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับกิจการบินของกองทัพบก วิจัยและพัฒนา กำหนดหลักนิยมและทำตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีผู้บัญชาการศูนย์การบินทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๑ กองทัพภาคที่ ๑ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศการพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๑๑ มณฑลทหารบกที่ ๑๒ มณฑลทหารที่ ๑๓ มณฑลทหารบกที่ ๑๔ มณฑลทหารบกที่ ๑๕ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพภาคที่ ๑ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๒ กองภัพภาคที่ ๒ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๒๑ มณฑลทหารบกที่ ๒๒ มณฑลทหารบกที่ ๒๓ มณฑลทหารบกที่ ๒๔ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพภาคที่ ๒ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๓ กองทัพภาคที่ ๓ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๓๑ มณฑลทหารบกที่ ๓๒ มณฑลทหารบกที่ ๓๓ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพภาคที่ ๓ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๔ กองทัพภาคที่ ๔ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๔๑ มณฑลทหารบกที่ ๔๒ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพภาคที่ ๔ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๕ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และปฏิบัติเกี่ยวกับสงครามพิเศษ ดำเนินการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับการสงครามพิเศษ การส่งกำลังทางอากาศ การยุทธ์ส่งอากาศและการปฏิบัติการพิเศษอื่นที่กองทัพมอบหมาย วิจัยและพัฒนา กำหนดหลักนิยมและทำตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีผู้บังคับบัญชาการสงครามพิเศษเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๖ หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันภัยทางอากาศของกองทัพบก รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๗ หน่วยทหารอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองร้อย กองพัน กรม กองพล หรือกองทัพน้อยซึ่งขึ้นตรงต่อกองทัพบก มีหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๓๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ให้เหมาะสมกับสภาพของงาน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ
กองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนด หน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ กรมกำลังพลทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการและดำเนินการเกี่ยวกับงานนโยบายและแผนกำลังพล การเตรียมพล การจัดการกำลังพล การปกครองกำลังพลการบริการ สิทธิ และขวัญกำลังพล การพัฒนาความรู้ของกำลังพล การศึกษาที่นอกเหนือจาก

สายงานยุทธการงบประมาณการกำลังพล การสารสนเทศกำลังพล การวิเคราะห์และประเมินค่ากำลังพล และดำเนินการเกี่ยวกับกิจการกำลังพลอื่น ๆ ทั้งปวง ตลอดจนแนะนำและกำกับดูแลฝ่ายกิจการพิเศษในสายงานกำลังพลมีเจ้ากรมกำลังพลทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับงานส่งกำลังบำรุงทั้งปวง การฝึกและศึกษาด้านการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก ตลอดจนแนะนำและกำกับดูแลฝ่ายยุทธบริการ และฝ่ายกิจการพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก มีเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีหน้าที่ให้การศึกษา อบรม และดำเนินการฝึกนักเรียนนายร้อยและบุคลากรอื่นตามที่กองทัพบกกำหนด มีผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ กองทัพภาคที่ ๑ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๑๑ มณฑลทหารบกที่ ๑๒ มณฑลทหารบกที่ ๑๓ มณฑลทหารบกที่ ๑๔ มณฑลทหารบกที่ ๑๕ มณฑลทหารบกที่ ๑๖ มณฑลทหารบกที่ ๑๗ มณฑลทหารบกที่ ๑๘ มณฑลทหารบกที่ ๑๙ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพภาคที่ ๑ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๒ กองทัพภาคที่ ๒ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๒๑ มณฑลทหารบกที่ ๒๒ มณฑลทหารบกที่ ๒๓ มณฑลทหารบกที่ ๒๔ มณฑลทหารบกที่ ๒๕ มณฑลทหารบกที่ ๒๖ มณฑลทหารบกที่ ๒๗ มณฑลทหารบกที่ ๒๘

มณฑลทหารบกที่ ๒๙ มณฑลทหารบกที่ ๒๑๐ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพ ภาคที่ ๒ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๓ กองทัพภาคที่ ๓ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชา มณฑลทหารบกที่ ๓๑ มณฑลทหารบกที่ ๓๒ มณฑลทหารบกที่ ๓๓ มณฑลทหารบกที่ ๓๔ มณฑลทหารบกที่ ๓๕ มณฑลทหารบกที่ ๓๖ มณฑลทหารบกที่ ๓๗ มณฑลทหารบกที่ ๓๘ มณฑลทหารบกที่ ๓๙ มณฑลทหารบกที่ ๓๑๐ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพ ภาคที่ ๓ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

มาตรา ๓๔ กองทัพภาคที่ ๔ มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ กำกับการ และปฏิบัติหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การพัฒนาประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย การถวายความปลอดภัยแด่สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม รวมทั้งปกครองบังคับบัญชา มณฑลทหารบกที่ ๔๑ มณฑลทหารบกที่ ๔๒ มณฑลทหารบกที่ ๔๓ มณฑลทหารบกที่ ๔๔ มณฑลทหารบกที่ ๔๕ มณฑลทหารบกที่ ๔๖ และหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีแม่ทัพภาคที่ ๔ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ”

มาตรา ๗ บรรดากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดที่อ้างถึง เจ้ากรมส่งกำลังบำรุงกองทัพบกตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ถือว่ากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น อ้างถึงเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบกตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้กรมกำลังพลทหารบกมีหน้าที่ด้านการศึกษาของกองทัพบกในส่วนที่นอกเหนือจากการศึกษาด้านสายงานยุทธการ และกำหนดให้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าสามารถให้การศึกษา อบรม และดำเนินการฝึกบุคลากรอื่นนอกเหนือจากนักเรียนนายร้อยได้ รวมทั้งสมควรกำหนดชื่อตำแหน่งเจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบกให้ถูกต้องตรงตามหน้าที่ในฐานะ

เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงส่วนราชการที่ขึ้นต่อกองทัพภาคที่ ๑ กองทัพภาคที่ ๒ กองทัพภาคที่ ๓ และกองทัพภาคที่ ๔ โดยกำหนดให้มีมณฑลทหารบกซึ่งเป็นหน่วยทหารในการปกครองบังคับบัญชาของกองทัพภาคเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการส่งกำลังบำรุง การปฏิบัติทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม และเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ตลอดจนให้สอดคล้องกับปริมาณงานและความรับผิดชอบของกองทัพภาคที่เพิ่มขึ้น จึงจำ เป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

กฎกระทรวง

กำหนดหน้าที่และเขตพื้นที่ของมณฑลทหารบก

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดส่วนราชการที่ขึ้นต่อกองทัพภาคและเขตพื้นที่ของมณฑลทหารบกและจังหวัดทหารบก พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๓ มณฑลทหารบก มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บังคับบัญชากำลังประจำถิ่นของกองทัพบก ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒) รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตพื้นที่ รวมทั้งการศาลทหาร การคดี การช่วยดำเนินการคุ้มครองพยานในคดีอาญา และการเรือนจำ

(๓) ดำเนินการสัสดี การเกณฑ์ช่วยราชการทหาร และการระดมสรรพกำลังในเขตพื้นที่

(๔) สนับสนุนหน่วยทหารที่อยู่ในเขตพื้นที่

(๕) ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ เพื่อรักษาความสงบภายใน และการป้องกันประเทศ

ข้อ ๔ มณฑลทหารบก มีหน้าที่ในแต่ละเขตพื้นที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มณฑลทหารบกที่ ๑๑ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ

(๒) มณฑลทหารบกที่ ๑๒ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดฉะเชิงเทรา

(๓) มณฑลทหารบกที่ ๑๓ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง

(๔) มณฑลทหารบกที่ ๑๔ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

(๕) มณฑลทหารบกที่ ๑๕ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(๖) มณฑลทหารบกที่ ๑๖ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

(๗) มณฑลทหารบกที่ ๑๗ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

(๘) มณฑลทหารบกที่ ๑๘ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๙) มณฑลทหารบกที่ ๑๙ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

(๑๐) มณฑลทหารบกที่ ๒๑ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ

(๑๑) มณฑลทหารบกที่ ๒๒ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ

(๑๒) มณฑลทหารบกที่ ๒๓ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์

(๑๓) มณฑลทหารบกที่ ๒๔ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย

(๑๔) มณฑลทหารบกที่ ๒๕ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ

(๑๕) มณฑลทหารบกที่ ๒๖ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดมหาสารคาม

(๑๖) มณฑลทหารบกที่ ๒๗ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดยโสธร

(๑๗) มณฑลทหารบกที่ ๒๘ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู

(๑๘) มณฑลทหารบกที่ ๒๙ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร และจังหวัดบึงกาฬ

(๑๙) มณฑลทหารบกที่ ๒๑๐ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร

(๒๐) มณฑลทหารบกที่ ๓๑ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดอุทัยธานี

(๒๑) มณฑลทหารบกที่ ๓๒ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง

(๒๒) มณฑลทหารบกที่ ๓๓ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดลำพูน

(๒๓) มณฑลทหารบกที่ ๓๔ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา

(๒๔) มณฑลทหารบกที่ ๓๕ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดแพร่

(๒๕) มณฑลทหารบกที่ ๓๖ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดพิจิตร

(๒๖) มณฑลทหารบกที่ ๓๗ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย

(๒๗) มณฑลทหารบกที่ ๓๘ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน

(๒๘) มณฑลทหารบกที่ ๓๙ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย

(๒๙) มณฑลทหารบกที่ ๓๑๐ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดตาก

(๓๐) มณฑลทหารบกที่ ๔๑ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชนอกจากอำเภอทุ่งสง และจังหวัดภูเก็ต

(๓๑) มณฑลทหารบกที่ ๔๒ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล

(๓๒) มณฑลทหารบกที่ ๔๓ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดกระบี่ และจังหวัดตรัง

(๓๓) มณฑลทหารบกที่ ๔๔ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง

(๓๔) มณฑลทหารบกที่ ๔๕ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดพังงา

(๓๕) มณฑลทหารบกที่ ๔๖ มีหน้าที่ในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา

ข้อ ๕ บรรดากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดที่อ้างถึงจังหวัดทหารบกตามกฎกระทรวงกำหนดส่วนราชการที่ขึ้นต่อกองทัพภาคและเขตพื้นที่ของมณฑลทหารบก และจังหวัดทหารบก พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ถือว่ากฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงมณฑลทหารบกตามกฎกระทรวงนี้ แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) จังหวัดทหารบกกรุงเทพ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๑

(๒) จังหวัดทหารบกปราจีนบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๒

(๓) จังหวัดทหารบกลพบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๓

(๔) จังหวัดทหารบกชลบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๔

(๕) จังหวัดทหารบกเพชรบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๕

(๖) จังหวัดทหารบกราชบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๖

(๗) จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๗

(๘) จังหวัดทหารบกสระบุรี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๘

(๙) จังหวัดทหารบกสระแก้ว ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๑๙

(๑๐) จังหวัดทหารบกนครราชสีมา ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๑

(๑๑) จังหวัดทหารบกอุบล ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๒

(๑๒) จังหวัดทหารบกขอนแก่น ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๓

(๑๓) จังหวัดทหารบกอุดร ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๔

(๑๔) จังหวัดทหารบกสุรินทร์ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๕

(๑๕) จังหวัดทหารบกบุรีรัมย์ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๖

(๑๖) จังหวัดทหารบกร้อยเอ็ด ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๗

(๑๗) จังหวัดทหารบกเลย ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๘

(๑๘) จังหวัดทหารบกสกลนคร ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๙

(๑๙) จังหวัดทหารบกนครพนม ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๒๑๐

(๒๐) จังหวัดทหารบกนครสวรรค์ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๑

(๒๑) จังหวัดทหารบกลำปาง ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๒

(๒๒) จังหวัดทหารบกเชียงใหม่ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๓

(๒๓) จังหวัดทหารบกพะเยา ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๔

(๒๔) จังหวัดทหารบกอุตรดิตถ์ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๕

(๒๕) จังหวัดทหารบกเพชรบูรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๖

(๒๖) จังหวัดทหารบกเชียงราย ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๗

(๒๗) จังหวัดทหารบกน่าน ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๘

(๒๘) จังหวัดทหารบกพิษณุโลก ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๙

(๒๙) จังหวัดทหารบกตาก ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๓๑๐

(๓๐) จังหวัดทหารบกนครศรีธรรมราช ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๔๑

(๓๑) จังหวัดทหารบกสงขลา ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๔๒

(๓๒) จังหวัดทหารบกทุ่งสง ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๔๓

(๓๓) จังหวัดทหารบกชุมพร ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๔๔

(๓๔) จังหวัดทหารบกสุราษฎร์ธานี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๔๕

(๓๕) จังหวัดทหารบกปัตตานี ให้ถือว่าอ้างถึงมณฑลทหารบกที่ ๔๖

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อกำหนดให้กองทัพภาคที่ ๑ กองทัพภาคที่ ๒ กองทัพภาคที่ ๓ และกองทัพภาคที่ ๔ มีมณฑลทหารบกเป็นหน่วยทหารอยู่ในการปกครองบังคับบัญชาของกองทัพภาคเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวนที่เพียงพอต่อปริมาณงานและความรับผิดชอบในแต่ละเขตพื้นที่แล้ว จึงสมควรยกเลิกจังหวัดทหารบกทุกแห่ง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และเขตพื้นที่ของมณฑลทหารบกเสียใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับภารกิจของแต่ละกองทัพภาค นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มณฑลทหารบกมีหน้าที่ช่วยดำเนินการในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย เนื่องจากกระทรวงกลาโหมได้ร่วมมือกับกระทรวงยุติธรรมในการให้ความคุ้มครองพยานในคดีอาญาจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้